

qui ascendens in altum dedit dona hominibus Jesus christ⁹ domin⁹ noster. cum patre et eo/ dem spiritu deus unus sup omnia benedictus in secula seculo rum Amen.

In die ascensionis do mini Bermo. II. In ordi ne. XXX.

Asumptus est in celum. sedet ad dexteram dei patris. **A**bar. vltio. **A**udacia dominice resurrectiōis nobis ho dierna festinitas non terminat sed adauger. **I**n qua dñs no ster iesus christ⁹. postquā resur rectionis sue gloriam in multis manifestisqz documentis. mul torū per hos. 4o. dies declara uit aspectibus. triumphū victo rie quem reportarat a mortuis. hodierna die inculit celis. **S**ic ergo in solēnitate paschali resur rectio dñi nob⁹ fuit causa leta di. ita ascensio eius in celum. p sentium nobis est materia gau diorum. **E**t merito hodie totis letari oportet cordibus. quo be ati apostoli vt Leo ait in ser mone presentis festinitatis qui tot miraculis affirmati. tot ser monib⁹ erudit. atrocitatē tñ dominice passiōis expauerant. et veritate resurrectiōis eius nō sine hesitatiōe suscepérunt. tñ deascensio domini p̄ficerunt ut quidquid illis p̄us intulerat

metū. verteretur in gaudium. **T**otam em̄ templatōem animi in diuinitatē ad dextram patrī cōsedentis exerant. **N**ec iam corpeē visionis tardabant obic to. quo minus in id aciem men tis intenderent. quod nec a pa tre descendendo absuerat. nec a discipulis ascendēdo. recesserat. **H**odie siquidē filius hominis dei filius excellētis sacratius qz innosuit. cum in paternē ma maiestatis gloriam se recepit. et ineffabili modo cepit esse diuini tate p̄sentior. qui factus est hūa nitate longinquier. **I**deoqz mi ro modo nō eos vt p̄us mestos reliquit. sed gaudio cumulavit. **D**icente luca. **E**t factum est cū bene e. f. in. e. et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalē cū gau dio magno cum in aspectu san cte multitudinis. supra omnū creaturaꝝ celestī dignitatem. humani generis natura cōscen deret. ac illius glorie sociaretur i throno. cui⁹ nā se copulat in filio. **D**ū hodierno die vidētib⁹ discipul. fili⁹ ip̄e assump⁹ ē tc. **B** Asumpt⁹ est tc. **I**n ho dierna dominice ascensionis lo lennitate. dignum est nos mag nis gratiarum actiōibus salua tori nostro respōdere. **O**m̄ p ea nra infirmisqz longe felici⁹ re pata est. qz olim in p̄mo pente ce cedit. **E**p̄i nangz ascensio. nra est p̄uenctio. ait Leo finē de ascen sione. qui incipit. post beatram.

De ascensione domini

Et quo processit gloria capitis.
eo spes vocatur et corpus. **S**equitur.
Hodie em̄ nō solum padisi
possessores firmati sumus. sed
etiam celorū in christo supnā pe-
netrauimus. ampliora adepti p̄
ineffabilem christi gratiam. q̄
per dyaboli amiseram⁹ inuidiā
Nam quos virulentus inimic⁹
p̄mi habitaculi felicitate deie-
cit. eos sibi concorpatos dei fili-
us ad patris dextrā collocauit.
Verum cum dominicā ascen-
sionem celebram⁹. sextum arti-
culū quē apostoli de humanita-
te christi ediderant tractamus.
qui est. Ascendit in celum. sedet
ad dextram patris. **N**ec ut cla-
rius credentes intelligam⁹. Pri-
mo de eius ascensione **S**ecundo
de sessione ad dextrā patris ser-
mo p̄sens erit. **C**Quantū
ad primū. **C**um p̄itemur christū
dominū nostrū. 40. resurrectiō-
sue die. hoc est hodie sup om̄es
celos ascendisse congruit intelli-
gere. fm̄ quā naturam ascensio-
attribuatur christo. **E**t qua vir-
tute quo ad primū. **N**ouim⁹
autē in christo duas fore natu-
ras. Diuinam scz et humanam.
Diuinam fm̄ quam eternaliter
vnum est cum patre et sp̄sancto.
Ubiqz est incircumscriptus. il-
localia. incomprehensibilis. om̄ia
tenet. om̄ia implet. om̄ia com-
pleteatur. om̄ia superexcedit.
ut dicit Gregor⁹ omelia. 2. in
ezechie. Humanā vero quā ex

tempore sumpsit ex virginē. que
creatura est circumscripta. In
certo loco existens. ad alium lo-
cum localiter mobilis. licet na-
ture immobili ypostatice sit vni-
ta. **E**x quo etiam hoc relinet. p̄
licet christus sit ybiqz et etern⁹.
tamen natura humana in chri-
sto temporalis est et non replet om̄
nem locum. quoniā fm̄ Ambro-
lib. o. 1. de ss. **I**n omnibus et ybi-
qz esse. diuinitatis et dominati-
onis est p̄prium. **C**um autē
ascensio motum quendā impor-
tet ad alium locum altiorem vel
dignitatem. fm̄ Ioh. in. 3. pte.
q. 57. arti. 2. **D**anifestū est p̄
nō diuina ascendere nata potest
quo ad locum. quia illocalis et
ybiqz est. **N**ec quo ad dignita-
tem. tū quia nihil diuinitate al-
tius. tū quia simplex est ac inua-
riabilis. Apud quēnon est trans-
mutatio nec vicissitudinis ob-
umbratio. **J**acobi. i. **Q**uapropter
ipsa ascensio tantū conuenit
christo fm̄ naturā humānā. tan-
qz fm̄ illud qđ ascendēdo subue-
ctū est a fr̄is. et collocatū ad dext-
ram p̄s. **Q**uāvis ei attribuat
etī fm̄ naturā diuinā. tqz fm̄ il-
lud qđ ascensiōz hm̄di p̄ncipalē
effect. quō de Aug⁹. in f. de af.
De nō fuit p̄ fili⁹ pepedit i cruce.
De suo aut p̄ ascendit. **E**t iō
articul⁹ ille inter illos qui ad hu-
manitatē pertinent d̄putat. **O**
Sz forte occurrit alicui septa.
Jo. 3. **N**eo as. in ce. ni. qđ. d̄ce.

Bermon

XXX

Et iterum Ephe. 4. Qui descendit ipse est qui ascendit super omnes. ut auctor. **S**lo. donis suis. Nunc autem Christus non descendit secundum naturam humanam. que ante hodiernum dicitur non fuit in celo. quare neque secundum illam ascendit in celum. Sed facile solvit hec questione. si verba scripturae diligenter attendantur. Neque enim scriptura dicit. **N**emo ascendit in celum nisi secundum id secundum quod descendit de celo. sed nemo secundum id descendit de celo. sed nemo secundum id descendit in celum nisi qui descendit. sic non dicit apostolus. **N**atura divina que descendit de celo ipsa est quo ascendit. sed quod descendit ipse quod ascendit. **N**on idem per trinitatem naturae. sed per personam unitatem clare facans. **E**piscopus siquidem non dicit per personam sicut nec non hereticus mentitur. sed una etiam est subsistens in duabus naturis. secundum Damas. **A**ttulit enim persona Christi licet eterna sit. facta tamen est homo ex Christo eadem que deus est. Propter quod Christus sicut vere et naturaliter deus. est filius primogenitus dei. ita spiritus et naturaliter homo filius est virginis matris. eternus et temporalis passibilis et impassibilis. id est virtus Christi sed non secundum id est. quod secundum divinitatem deus. secundum humanitatem homo. Ita eadem persona est quod secundum et de secundum. sicut Augustinus ait. liber de simbolo. **Q**uis est quod secundum deus? **Q**uis est qui secundum deus? **D**eus homo. **V**erum non secundum id est. quod secundum Christum divinam. ascendit autem secundum divinam naturam. **A**ttulit quo secundum Christum divinam que immo-

molibis est. **N**on localis fuit ille descendens. sed secundum exinanitatem qui cum in forma dei esset. forma servi accepit. **S**icut enim dominus exinanitus. non pro sua amitteret plenitudinem. sed quod nostra pueritate suscepit. **I**ta de celo descendisse dominum. non quia celum deseruit. sed quod in unitatem personae naturam terrena suscepit. **N**on princeps de sua dignitate descendere dominus. si alicui populari coniugio sociatur. secundum huanam vero hodie localiter secundum in celum. et terra deseruit. cui visibilem presentiam subtractavit. **L**icet in sacramento eucaristie in finem usque permanens hic invisibiliter permaneat. **A**ttulit autem dominus in celum. non subiectus ab alio. sed sua propria virtute. **V**irtute divina secundum divinam quam huanam. **D**ivina quod est principale agere et mouens in omni positiva actione. sic Iohannes ait. **D**ia per ipsum facta sunt et Rom. xi. Per ipsum et cum ipso et in ipso sunt omnia. et Actuum. i. 7. de paulus. In ipso vivimus mouemur et sumus. **H**ec autem divina virtus propria est Christi. immo ipse Christus idem per trinitatem. **N**on enim Christus in carne egit in quibuscumque miraculis. propria virtute effecit. de hoc Gregorius. ome. 29. **R**edemptor noster non curru. non angelis sublevat legitur. quod is qui fecerat opera nimis super opera sua virtute ferebatur. **I**lluc etenim revertebatur ubi erat. **E**t inde redibat ubi remanebat. **Q**uia cum per humanitatem

De ascensione domini

ascenderet in celum. p diuinitatem suam et terram piter tinebat et celum. Ascendit quoq; ppa virtute humana glorificata. L^o dos vna est agilitas. sicut dicit S^oap. 2. Sicut scintille in arundineto discurrent. p hanc qdē votem corp^o glorificatū pfecte subest aie. rōne cui^o oia poterit ipm mouere ad oēm differentiā positōis. ad quācūq; distantia et qua voluerit agilitate. sic ait Aug^o. 22. de cīni. dei c. vlt. Ubi volet spūs. ibi primus erit corp^o

If s^z forte mouere posset op^o lucas ait Act. i. Eleuatus est et nubes suscepit eum. Et iterū de scribit angelos affuisse et aplos allocutos fuisse. Unū videtur q misterio nubis et angeloz subuectus sit. S^z nihil h̄ pdict^o strariat. Eleuat^o quidē est xp̄c nō ab alio s^z a seipo. cui^o nū oia alia subsistunt. Assumptus est a p̄e. cui^o stus nō est alia a p̄tute xpi sed eadē. Nubes ho illa q ascen dentē dñm ab oculū suscepit discipuloz. nō aminiculū xpo pbuit. sic d^t Tho. s^z in signū appuit deitas. Hic gloria dei israel ap̄paruit sup tabernaculū in nube. Et in transfiguratiōe in testimo nū deitas nubes lucida obum brauit eū. Et vox de nube. Hic est fili^o me^o dilect^o in quo mihi b. cō. ipsum audite. Math. i7. Ita etiam nec angelis ipm subleuasse dicunt. sed post ascensionē astitisse discipulis. Non tamen

desuerunt angeli. Non quidem subuidentes. sed suo impio obtempantes. Et vt vere pbaretur deus. cui semp angelic^o subiecti famularut. De quo Leo f. hui^o festi ait. Nec posset ambigi oia illi subiecta esse. cui ab ipso corpore natuitatis exordio famulatus seruivisset angelicus. Si cut em p̄cipiēdū xpm de spūsancto beate marie angelus nunciauit. sic et editum de virgine vox celestium pastorib^o cecinuit. Ambulati in carne accedētes angelii ministrabāt. Agonizantēq; cōfortabant. Et sicut resurrexisse eum a mortuis supnoz nunciorum testimonia p̄ma docuerit. sic ad iudicandū mundū in ipsa carne venturum angeloz officia declararunt. vt intelligerem^o quante potestatis affutare sint cum iudicaturo. cui tante ministrarūt etiam iudicando. **L** **O** Et qd mirum q pp. ia virtute christus ascendit. cuius grā resuscitata glorioza corpora sanctorū. p dōtem agilitatis virtute p̄pria ad iudicium in occursum domino subleuabitur in aera. et post iudicium in celī empir; ei culmina. Et quānis etiam sic deferentur ab angelis. vt vult glo. i. Thes. 4. Non tamē hoc fieri propter indigentiam. sed ad reuerentia designandam. que corporibus gloriosis ab angelis et ab omnibus creaturis deferetur. vt vult Thomas et Scotus in quarto

Berino

XXX

Sic ergo patet p̄mum. videlicz
fīm quā naturam christus ascen
dit et qua virtute. **N**unc quo ad secundū restat
videre. quo ascenderit. et quare
Ascendit autem ad dextram di
patr̄. in qua et sedere cum affir
mat euangelista. Intelligentur
autem patris dextra. vel gloria
diuinitatis. vt vult Damascen⁹
in suo. 3. dicens. Non localem
patris dextram. dicimus. Qua
liter enim qui incircumscrip̄
tis est localem adipiscetur
dextram? Dextram autē patris
dicim⁹ gloriam et honorem dei
tatis. Vel nomine dextre accipi
tur p̄ciora bona patr̄. que sūt
beatitudo ipsa. scilicet ad visio
nem et fruitionem summā natu
re create possiblē. Unde in ps.
Delectatōnes in dextera tua vs
qz in finem. Et beatus Aug⁹.
in fīmone de symbolo. Credite
christū sedere ad dextrā patr̄.
Beat⁹ em̄ est. et ipsius b̄studi
nis nomen est dextra patr̄. Vel
tercio intelligentur iudiciaria po
testas. vnde Aug⁹ in alio fīmōe
de simbo. Ipam dexteram intel
lige potestatem quā accepit il
le homo suscep̄tus a deo. vt ve
niat iudicaturus. qui p̄mis yel
nerat iudicandus. **S**edere
autem quiscere est vel habitare
De p̄mo dicitur Luce. 24. Se
dete in ciuitate donec induam̄
virtute ex alto. Sedere id est q̄
escire. De secundo dicit Aug⁹.

fīmone de simbolo. Sedere ha
bitare intelligite. quomodo di
cimus de quocūqz homine. In
illa patria sedet per tres annos.
DChristus itaqz fīm
vtrāmqz naturam sedet ad dex
teram patris. Secundum di
uinam quidem sedet ad dexte
ram vel verius in dextera patris
fīm equalitatē. quia eius cū pa
tre manet eternaliter et in comu
tabiliterna deitas. equalis be
atitudo et gloria. et coeterna ma
iestas iudicarie potestatis.
Sicut in symbolo athanasij in
nuitur Patris et filii et spūsan
cti v.e.d.e.g.c. maiestas. Ses
cūdum humanitatē vero sedet
ad dextrā p̄ris. nō fīm equalitatē
sed accessum quendā excellentē
sup oēs creaturas. Ad siquidē
ppositō transitua est imptans
accessum. Xpc at ad honore dei
tatis. fīm nam hūana ad b̄titu
dinē p̄ris ac iudiciariā p̄tātem
ppinquis accedit sup oēs creatu
ras. fīm grām duplice et gloriam
Sed m̄ grāz psonal' vniō. que
singlarit̄ ducit hūanitati xpi. et
nulli alijs creature. fīm grām ho
bituale q̄ est grā vniō spūalis.
qz illa. cum angelis et ceteris ho
mibus data sit ad mensurā. soli
aie xp̄i dat⁹ ēspūs n̄ ad mensurā
Jo. 3. qm̄ deplenitū die ei⁹ acce
pim⁹ oēs grāz p grā Jo. i. Iōz
grā illa habitualis vt i xpo d̄ grā
capitis. cui⁹ est influere in cetera
corpis membra. Non enim nisi.

De ascensione domini

per xpm grām accepit quisq; ho
minū eam accepit. Et qz gram
cum ceteris carismatibz donoz
sup omēs creaturas accepit aia
xpi. Nihil dubiū qui et btitu
dinis gloria sup omēs est-eleua
ta Quāvis em xpm fm hūanaz
naturā deus pater paulomī mi
norauit ab angelis. quantū ad
pfectōem essentialē hūanitatis.
et ut ppheta ait. Gloria t ho
nore coronauit eū. et ɔstituit eū
sup oia opa manū suaz. i. oēs
creaturas Et omia subiecit sub
pedibus ei^z. dando ei scz excel
lentissimā iudicariā pratem. q
coicari pot creature Ideo dr iu
dicare subautētice excellentissi
me. vt declarat Ico. in 4. dis.
48. q. i. Et in oibus sedet. quia
nihil horz ab eo pot est auferri.
G Sed forte dics. quō
ascendendo sedet ad dextrā pa
tris mō dictis. cū ea que dicta
sunt. fm diuinitatē sueniat r^o
ab eterno. fm hūanitatē ap^o
instati. Sceptōl. sic dr mō li. 3.
dis. 18. Ab ipa ɔceptione tanta
plenitudo spūalium carismatū
in eo fuit. qz eis pficerere non po
tuit. et ideo melior ipsa aia fieri
nō potuit. Sed ad illud pla
ne dicit. dñm in ascensione sua
ad dextrā patris fm hoiem. ɔse
disse. fm illū tropū creberimū
in scripture. quo dr res fieri qn
innotescit. qd ho fuit ante passi
onē. p resurrectōz eius et ascen
sionem in euidenti positū est. vt

scirent hoies et demones. Poc
eodem tropo dñs usus est. etiā
post resurrectōz diccs. Data est
mihi omis ptas in celo t in tra.
Mar. vltio. Nō q tūc pmo ac
cepit. sed quā ante habebat tūc
manifestata est ptas. Nec mō.
Uxtn aliquā extrinsicā hodie
ɔsecutus est dignitatē. qm sicut
omnē creaturā excedit humani
tas xpi meritis. btitudine. ac di
gnitate. sicut hodie in supmū locū
celestis hierusalē localiter ɔscē
dit. qm vt dt Tho. in. 3. p. q.
57. ar. 4. quanto corpora pfecti^z
pticipant bonitatē diuinā. tan
to sunt supiora corpali ordine.
qui est ordo localis. Sicut vi
dem in elemētis. q magis spū
alia sunt supiora Un qz corpus
xpi gloriosum. magis oibus cor
pibus ad diuinam bonitatē ac
cessit. ideo sup omēs est eleuatū
Sicut i ps dr. Eleuata ē mag.
t. s. c. Et glo. sup illud Ephē. 4
Ascendens xpc in altū. dicit lo
co t dignitate. **E**cce
ad celū dñm ascendisse audiū^z
hoc fuem^z in meditatiōe quod
credimus. Et si adhuc hic tene
mur in infirmitate corporis. seq
murtū cumpassibus amoris. t
vt Leo ait. Liberos cordis ocu
los ad illā altitudinē in qua xp^o
est erigamus. sursum vocatos
aios. terrena desideria nō depi
mant. Ad eterna plectos. pitu
ra nō poccupent. Uia veritatis
ingressos. fallaces illecebrem non

Bermon

XXXI

retardent Sed ita a fidelibus
hec tpa pcurrantur. vt pegrina-
ri in hac mundi valle se cognos-
cant In qua si cōmoda blandi-
unt. nō amplectēda sunt neq̄ter
sed transeūda sunt fortiter Pē-
santes diligenter. vt Greg. hor-
tatur. qz is qui placid⁹ aſcedit
terribilis redibit Et quidquid
nobis cū mansuetudine pcepit.
cū diſtrictōe exiger Nemo ḡ in-
dulta pnie tpa puipendat Neō
curā sui dum valet agere negli-
gat. quatin⁹ dum hic in suis pre-
ceptis deuoti inuenimur. ipm q̄
in celos ascendens suos discipu-
los n̄ tristauit s̄ letificauit. sic
veniente nō iratum. sed māſue-
tum iudicē cum gaudio suscipe-
mereamur. Qd ipse nobis ce-
dere dignet qui cū p̄e t s. vi. et
reg. de. p omia secula. se. Amen.

¶ Quare aſcederit fmō ſeqns
declarabit.

In festo ascensionis do-
mini Bermon. III. In ordi-
ne XXXI.

Dominus postquā locut⁹ est
eis assumptus est
in celum. Adar. 16. ¶
Sacramētu nostre salutis quā
precio sanguis ſu⁹ vniuersitatis
cōditor estimauit. vt ait Leo in
fmone hui⁹ festi. a die corporalis
ortus uſq; ad exitū paſſiōis per
diſpensatōz humilitas impletū
est. Lic⁹ multa etiā in forma ser-

ui diuinitati signa radiauerint
Glorificatio aut̄ eiusdē dñi no-
stri ielu xp̄i resurgen⁹ et ascendē-
do ſpletā eſt. Resurrectōz vero
ipſi⁹ paſchali festiuitate celebra-
uim⁹. Ascensiōem hodie celebra-
mus. Festus nobis dies vterq;
q; vterq; nobis magni bñfici⁹
cauſa extitit. Dñi ido surrexit.
vt nobis exemplū resurrectōnis
ostēderet. et ido ascendit vt nos
desup̄ pregorēt. Habet⁹ ḡ deū
et ſaluatorē n̄m. p̄us pendens
in ligno. nunc ſedentem in celo.
Preciū noſtr⁹ dedit cū penderet
in ligno. Colligit qđ emit dum
ſedet in celo. Totū ergo nobis
p̄ficit. et qđ in carnis assumptiona
infirmitate ſemianuit. et qđ nūc
gloriosus ascendens metedo in
celū colligit. Qd ipſe ī eo pulcre
figurauit. dum iam ascensur⁹ in
celū multe ſermōib⁹ corda ſuoz
discipuloy q̄s relictur⁹ erat in
ſtruxit. et quāl ſemē vite largi⁹
ſparsit vt ſtinuo eleuat⁹ ad pa-
tris dextrā. ſemis ſu⁹ fructū in
celeſtis glori collectur⁹ horrea
ſe signaret. Exploris em oibus
que euāgelice p̄dicationi et noui
testamenti misterijs ſgruebant
qđragelimo resurrector⁹ ſue die
quā hodie colim⁹. Uidentibus
discipulis eleuat⁹ eſt. fm thema-
tis verbū. Postquā dñs locut⁹
eſt eis. ¶ Posset alicui ſen-
ſu hūano yaderi. nobis longe
utiuſ ſuisse. Si dñs ex mortuis
resurgens nobiscū manēs in ter-

De ascensione domini

ris corporaliter duersatus fuisset.
vt sic sua corporali pñtia alia oës
aduersitates isolaremur. et sua
ineffabili doctrina et emergentes
hereses et eriores circa fidem do-
ceremur. Ob has enim causas. di-
scipuli domini suum recessum sine tri-
sticia et merore non poterant au-
dire. teste domino quod ait. Vlado ad
eum quod misit me sed quod hec locutus
sum vobis tristi. Et. **Sed** sic
cogitantium error appetbit. ostendo
quod agnus fuit dominum corporaliter a-
scendere in celum. Huius autem agnus
tatis duplices assignari possunt
riones. quedam ex pte xpi ascendente
bus. quedam ex pte hominis pte xpm
venire cupientis. **E**x pte xpi
ascendentis agnus fuit ut pba-
ta resurrectio veritate in diebus
40. in multis signis apparens.
Act. 1. Ipsa die. 40. fum corpus
suum iam glorificatum ascenderet
in celum quadruplici rone. Prima
sumit ex pte corporis fum se. Alie-
tres fum hitudinem xpi ad nos.
Ex pte itaque corporis glificati
agnus ascendit xpc. ut loco ppor-
tionaret locato. Duplici at re-
spectu loco celorum superius agnus
xpi corpori glificato. Prior quod fum
s. tho. in. 3. p. q. 57. at. 1. Per re-
surrectio virtus incorruptibile et
imortale inchoavit. **L**ocum autem in quo
nos habemus locum est gnatos et corru-
ptos. id est ille agnus corpori xpi iam
per dona glorie incorruptibili. **S**e
cundo loco superior agnus locato

digniori. quod superioritas loci ar-
guit ei dignitatē Corpore autem xpi
potest glorie excellentia quam refulget
super omnia alia corpora (etiam gloriosa)
dignitas est omni corpe. **E**t propter ipso
staticam uniuersitatem excedit dignitate
omni spm. et uiriliter omni creaturā ut
idem dicitur ubi s. at. 5. **I**o sic ascedit
super omnes celos corporales sum corporis
quo ad pmum. Ita etiam sum in domino cor-
pus ascendi super omnes celos spiritu-
ales. id est angelos et beatos. quo ad
scdm. et hec quod dicit apostolus ad Ephesios.
4. Qui descendit ipse est qui ascen-
dit super omnes celos. de S. Leo in
f. q. incipit Sacram dilectis. ita
dicit. **N**atura nre humilitatis in xpo
super omnem celi miliciam. super omnes or-
dines angelorum. et ultra cunctarum
altitudinem pratum ad dei pa-
tri est profecta uersus. Ut illius
genere sociaret in throno. cuius nam
copulat in filio. **F**uit etiam
agnus christi ascendere in celum sum
hitudinem eius ad nos triplici rore.
Prior quod est ut sua ascensione nobis
via ascendendi paret. sic ipse ait
Joh. 14. Vlado parere vobis locum.
et Mich. 2. Ascendit iter pars
deus ante eos. quod etrem ipse est caput
nrum. optet illic seqne nebras ubi ca-
put percussit. **I**o ubi s. ibidem. Si
abiero et permanero vobis locum. ite
venio et accipio vos ad meipm.
ut ubi ego sum et vos sitis. **E**t in
signum huius alias de inferno eductas
traduxit in celum. sum illud ps. As-
cendens xpo in altum caput duxi. cap.
quod a dyo captiuatos secum duxit

Bermon

XXXI

in celū. locū načē nře pegrinum.
bona captōe captiuos vtpote p
victoria adq̄sitos. Scđo vt tq̄
aduocat⁹ nr ⁊ pr̄on⁹ assis̄tēs iu-
dici int̄peller p nobis. Un̄ sic in
v. t. p̄t̄ifex intrauit sanctuariū
vt assisteret d̄nō p ppl̄o. ita xp̄c
intrauit celū ad int̄pellandū p
nobis. hinc Heb. 7. dt apl̄s de
xp̄o. Accedēs p semetipm ad de-
um. viuēs ad int̄pellandū p eis.
Et seq̄. c. 9. Jesus ip̄m celū in-
troiſt. vt appearat nūc vultū dei
p nob. Lui accordat ioh. i. Joh
2. Aduocatū inq̄t h̄em⁹ ap̄o pa-
triē iesum xp̄m iustū. t̄ ip̄e est ppi-
tiatio p pctis nr̄is Ipa cm̄ rep-
sentatio sui ex nata h̄uana quā
celis intulit. est q̄dā interpella-
tio p nobis. vt exq̄ ds h̄uanam
nām sic exaltauit. etiā eoz mis-
reas p qb̄us fili⁹ dei h̄uana nāz
assump̄s. Tercio vt in celoz se-
de tanq̄ deus ⁊ dñs ɔstitut⁹. ex
inde dona diuia mitteret hoib⁹
sic ait ps. Ascē. xp̄c in al. capti.
duxit captiuitate. dedit dona
hoib⁹. et glo. sup illud Ephē. 4
Qui descēdit ip̄e est q̄ ascendit
sup. o. ce. vt ad. oia. l. donis suis
Dona ista sunt gr̄e spūſlancti.
tam grat̄ date. q̄z gratū facēt̄.
imo ip̄e s̄. dator donor. Idcir-
co dñs ait ioh. j6. Ego verita-
tē dico vobis. expedit vobis vt
ego vadā. Si em nō abiero ga.
nō veniet ad vos. Si at abiero
mittam eū ad vos. Et quib⁹
clare colligil. quantū nobis pfe

cit dñm fm̄ assumptā naturam
ascendisse in celuz. q̄m ascensio
xp̄i in celū causa est efficiēs ascen-
sionis nr̄e. ex pte sui. quantū ad
ea q̄ tacta sunt. q̄ ascendēs fecit
p nobis. Hinc Ber. f. De hac
festi. qui incipit. Si nativitat̄
Vides ne quēadmodū celaz so-
lēnitatū. ea quā hodie celebrā⁹
⁊ sumatōz hēat. et fructum de-
clare. et augēat gr̄am. Sic em̄
cetera oia eius qui nobis nat⁹ ē
et nobis datus. ita ipsa q̄z ipsi⁹
ascensio ppter nos facta est ⁊ fe-
cit p nobis. et Aug⁹ in f. Qia
inquā carissimi rc. ad id loqtur.
D̄c̄l̄ogruēbat id ip̄m ex pte
nr̄i totidem r̄onib⁹. q̄m p hanc
dñi ascensionem ad ip̄m i nobis
excitata ē reuerentia. fides aucta
spes roborata. caritas inflama-
ta. sicut Leo in fm̄e cui⁹ pnci⁹
piū. Sac̄m dilectis ait. Ascen-
sione domini nos fundati. nos
edificati sumus. vt mirabilior
fieret gratia dei cum remotis a
conspicu hoim que reuerentia
sui lenciebant̄ inducere. fides
non deficeret. Spes non fluctu-
aret. caritas non teperet. Dñi
itaq̄z ascensione crevit in nobis
reuerentia ad deum. q̄ timoris
est pncipiū. nō illius solū q̄ fuil
dr. sz ⁊ filialis tioris ⁊ casti. qua-
timē⁹ ne deo irreuerentia irro-
gemus. Lū ergo deū ascendisse
celos credim⁹. lā nō vt hoiem sz
vt deū recolimus. vñ. 2. Lox. 5.
Et si cognouim⁹ xp̄m fm̄ carnē

De ascensione domini

ū mortale. p qd̄ putatum? eū tm̄
hoiem fm̄ glo. s̄z nūc nō noui?
sic. sed hoiem dēu. nedum in ter
ris sed in celo potētem. Et ideo
merito reuerendū. **P**er
dñicam ascensiōez. fides nostra
recepit angmentū. que est de nō
vīlis. De quo Leo in fm̄de Sa
cramentū dē. Tunc fili⁹ hois. di
fili⁹. excellenti⁹ sacrati⁹ qz inno
ravit. cū in paterne maiestat⁹ glo
riam se r̄cepit. et ineffabili mo ce
pit esse diuinitate p̄sentior. qua
factus est hūanitate longinqzor.
Tunc ad equalē patri filiū eru
ditior fides gressu cepit mentis
scendere. et tractatiōe corpē in
xpo substātie qua p̄e minor est
nō egere. quin glorificati corp⁹
manēte natura. eo fides creden
tiū vocabat. ybi nō carnali ma
nu. s̄z spiritali intellectu par ge
nitori vñigenit⁹ tangeret. Hāc
fidem ascensiōe dñi auctā. et s̄z
munere roboratā. non vincula.
nō carceres. nō exilia. nō fames
nō ignis. nō laniatus feraz. nec
exquisita p̄sequentiū crudelita
ribus supplicia teruerūt. Pro
hac fide p vñiversum mūdu. nō
solum viri s̄z et femē. nec tm̄ im
pubes pueri. sed etiā tenere p̄gi
nes vsqz ad effusioz sui sanguini
as decertarūt. Nec ille. Nec fi
des p̄formiter ad euangelium ho
diernū. Demonia elecit. egriu
dines depulit. mortuos suscita
uit. Unū et ipsi apli qui tot mira
culis p̄firmati. tot sermōib⁹ eru

cū. atrocitatē tm̄ dñice passio
nis expauerant. et veritatē resur
rectōis ei⁹ dubitādo suscepérūt.
tm̄ de ascensione dñi p̄fecerūt.
vt quidqd illis p̄ intulerat me
tum. nūc verteretur in gaudiū
Et quib⁹ abcessus corporalis dñi
tristiciū intulit. postea ascensus
in celū gaudiū cumulauit. vnde
Luc. Et factū est. dum bñdices
ret eis recessit ab eis. et ferebat
in celū. et ipsi adorantes regresſi
sunt hierusalem cū gau dio ma
gno. Quid ni gaudenter. dum
iam certissimā fide dēu cognos
cerent. p̄pria virtute ascendente.
cui⁹ hūanitati tam dulciter ad
heserunt. Dum iā se frustratos
nō esse scirent. qz dñm celi fore
iam nō dubitarūt. quē in terris
relictis oībus sunt secuti. **S**pes etiā nostra hac domi
ascensiōe plurimū est roborata.
Nam quo p̄cessit gloria capit⁹.
eo spes vocat et corporis. ait Leo.
Ideo enim nostram naturam
in suo corpore levauit in celum.
et nos ad se in fine naturum p
misit. Ait em nunc. Si abiero
et prep̄a z̄. quatin⁹ p ea que cog
noscm⁹ p̄stuta. discam⁹ sperare
pm̄sila. et dei quoqz nr̄i p̄terit
plentēqz bonitatē quasi futuro
rū teneam⁹ cautōz. Hinc leo ser
mone qui incipit hodierno die
ait. Ille p̄ quē factū est celum et
tra. p̄pt cū quē fecit de terra de
scendit in terrā. et in celū hinc le
vauit terrā. **D**eḡ in illo p̄cessit.

Sermo

XXXI

in fine spem? Reddet nob̄ qđ pmisit. securi sim? cautoz fecit. Plus em̄ est q̄ iā impendit nob̄. Putam̄ eū nō redditurū vitā suā qui p nob̄ iā erogauit mortem suā? Dulilitatē passiōis. in iuriis. ɔtumelias ocs indignatates in terra suscepit p nobis. regnū. felicitatē. immortalitatē n̄ dabit nob̄. mala n̄a ptulit. bona suā nobis non donabit. Ad hāc ḡ spem (qz pmissoz verae) secure ambulem̄. Sz sic viuā? vt bona fronte illi dicam̄. Feci mus qđ iussisti. redde qđ pmisisti. Nec ille. **D** Inflāmata est demū p dñi ascēsiōz. caritas aploz. t cūctoz xpi fideliū. Domino siqdem in terra posito et corporaliter puerante cu eis. nō valebant ip̄i erigere mentē ad celestia ac diuina. Attī necesse erat aplis tanq̄ hoib⁹ mūdānis t carnalib⁹. q vt Bern. ait. Fmo. qui incipit. Hodie sedēn. ad fidei intellectū sine aliq̄ pmo rōe affectus nō poterat pmoneri. nec plene ad spūalia assurget. id exhibuit eis verbū in carne. et in sue carnis puocabat affectū. vt amore quodā humano homi opanti mira. mira loqnti adhereret. Amore vtiqz carnali adhuc. sz tam valido ut ceteris oib⁹ p̄ aleret Ita nūmīz herat ille moysi serpens. qui serpentes magoz omnes piter dehorauit. **E**xod. 7. Unū et apli dixerunt. Ecenos r̄liqui oia t secuti sū?

te. **M**att. 19. Ad h̄ itaqz carnē suā eis pposuit. vt oēm cogita, tū suū ab hūanis reb⁹ ad carnē suā adunitā de carne trāfferet ad spm̄. qđ plene fieri nō potuit. nisi aspect⁹ s̄braheret carna lis. qz ipa p̄nte. ab ei⁹ dulci puer satōe sic ab vberib⁹ infans aquelli nō poterant. **H**re zo spūalis plenitudinē ait Bern. occupata mēs nō admittit. nō recipit animus. nō capit affect⁹. **A**scendēte aut̄ xpo in celū ac corpale subtrahete aspectū. sic ait Beda in o. dñice. cantate. t illi piter omne desideriū suū illo transferebat iuxta h̄q alibi audiēt. **U**bi est thesaur⁹ tuus ibi t cor tuū erit. **I**nflāmabat ḡ affect⁹ aploz. ve riū inouabat. dū ablato ab eo rū oculis qđ diligebat carnalitiam ad celestia suspirabat. desiderātes tā adhērere forme fui. qz adhērere dīno spūi. **L**Ex q illud libeat aduertere. qntum erat hoies isti q spūalēs. solatōz. expectat̄z nihiloi caris sue ac mōi solacijs fuiūt. **P**utātes sil̄ fuire carni t spūi. mōo t xpo māmone t deo. t ita in vtrāqz ptem. vt Delias loqui claudicātes. **C**ōtra q̄s ita dt b. Bern. f. quo s̄. Amant inquit in carne sua terrenas solatōnes. siue in sybo. siue in signo. siue in facto. aut aliq̄ glio. t si hoc interrūput aliqui. nō tn̄ abrūpunt. **I**nde est q̄ raro affectōes suas dirigunt in dēū. t eoz p̄punctio. nō ati-

De ascensione domini

nua sed horaria est. Impleri at visitatōibus dīniis aīa q̄ h̄js distractōib⁹ subiacet nō potest et quanto magis illis evacuabit tanto ampli⁹ illis implebit. **S**i multū multū si parū parū. **N**el forte si magis p̄bas. nunq̄ ille istis misceri poterunt in eternū quia vbi vasa vacua nō inuenit oleum stare necesse est. 4. Reg. 4. **N**ec mittunt vinum nouum nisi in utres nouos ut ambo ob uentur Lu. 5. Ita nec spiritus et caro ignis et tepiditas in eodē domicilio morant. Et in alio h̄mōe ait. Errat oīno si quis celestem illam dulcedinē huic cineri. diuinū illud balsamum huic veneno. carismata illa sp̄us misceri posse h̄mōi illecebris arbitratur. **Q**uis em̄ de cetero fantastis quibusdā illecebris editus. sectans lenocinā carnis sue. carnis vtiq̄ peccatricis In peccatis genite. nutrit et affluite. p̄iter expectare paclitum. superne visitationis solatōe voluptatis illum torrentem et gratiam spirit⁹ vchementis audeat quam apostoli dñice carni. carni verbi adherentes. que sola sancta quia sancti sanctoꝝ erat sola pudica. et casta. **S**ola om̄ honeste uersatōis gratia repleta. teste veritate recipe nullatenus potuerūt. **D**ecipūt reuera q̄s quis talis fuerit. nisi prius carnalibus solationib⁹ funditus renunciare tentauerit. **N**ō si in

ceperit tristitia implebit cor ei⁹ sed si p̄seuerauerit tristitia sua in gaudium pertetur. **H**ecille **H**inc doctrine multiplices pro eis q̄ ḥtēplatiue vite se deuouēt hauriri possent. **A**d cui⁹ iō p̄ci pueniunt pfectōem. q̄z p̄aci carnalium consolatiōem amplectuntur plenam ac p̄seuerantem mortificatiōem. quod tamen p̄cipium est huius vite.

Rex quibus omnibus patet nihil nobis obfuisse sed p̄fuisse valde dominicā ascensionē. qui et si a nobis eleuatus est corpore p̄ns tñ est sp̄us sui gratia et omnipotēti deitate. que tāto in nobis opari p̄ualet efficacius. quāto ab om̄i carnali amore nos inuenit evacuatos. **H**inc de sua carne. Joh. 6. ait. Spiritus est qui vivificat. caro nihil proficit. **H**ic nisi intus isoletur. nisi intus doceat. nihil p̄derūt verba aut isolatio foris. etiam a corpore corporaliter auditā vt p̄bat Greg. oīe. 30. **E**levatus est gā nobis. corpe. no isolatōi vincione. vt et nos eleuemur a frenis desideriis et sequamur xp̄m agnum imaculatū quo cunctq̄ ierit. **S**equamur descendētē. sequamur pacientē. sequamur resurgētē. sequamur multo libenti⁹ ascendētē. **H**umilis nostra p̄sumptio. yet hō p̄cti crucifigat cum illo. et quō ille resurrexit a mortuis p̄ gliam pris. ita et nos in nouitate vite ambulem⁹. Re

Bermon

surrectiois deniqz dignitas lo-
cum exigit altiorum. sequamur
ergo in celum ascendentē. q̄ sur-
sum sunt querentes. nō que sup-
terā. vbi ille sedet ad dextrā dī-
pis. quo nos p̄ducat r̄. Amē.

In festo penthe. Ser-
mo. I. In ordine. XXXII

Diritus
dñi repleteuit or-
bē terrarū. **S**ap.
j. Adest nobis dies ce-
lebre rūma. festiuitas eximia. so-
lēnitas adoranda. exultēt deuo-
ta fidelium corda. qm̄ aduenit ho-
die ignis ille diuin⁹. nō aburēs
sed illūians. nō sumēs. s̄ ppa-
ta disciploꝝ corda diuino amo-
re inflāmans. transformās. dei-
ficans. qui nisi locūdissimo ꝑso-
latoꝝ suo aduetu spūales fa-
ccret q̄s inhibitat. nō fieret salua-
ois caro. Caro siqdem t̄ sanguis
regnū dei possidere nō pnt. neqz
corruptio incorruptelā posside-
bit. i. **L**oz. 15. Si q̄s spm xpi n̄
habet. h̄ nō est ei⁹. **R**o. 8. Dinc
audacter p̄nuncio. q̄ nulli p̄sen-
tis tēpis festiuitati hec inferior
aut scđa dici poterit. qua s̄. ter-
cia sume trinitat̄psona ſtus ex
alto missus ē. vt discipulos xpi
q̄s ascendens carnales reliqrat.
spūales efficeret. ac celestiu do-
noꝝ theſaur⁹ ſupfundere t̄ di-

XXXII

taret. Si nāqz ex p̄ncipio mittē
te ſcilicet et miſſo festi hui⁹ ex-
cellentiam p̄nſare libuerit. pro-
fecto maximum fore patet. quo
niā a patre et filio immo a ſe
ipſo miſſus eſt ſpirituſanctus
eidem patri et filio per omnia
coequalis. In trinitate em ait.
Augustinus. in ſermōe. huius
festiuitatis qui incipit Discip-
lurus Non minus aliquid aut
maius. quia ſi in deum aliquid
minus dicitur. imperfecta diuini-
tas accuſatur. Si finē intuebi-
mur. qđ eſt bñficiū nobis col-
latum. iam nō ſolū pitatem ſed
eminentiā quandā ſup cūcta feſ-
toꝝ ſolennia cognoscemus. In
alijs festis vel impediūcta ſub-
lata. vel bona ſpiritualia nobis
recolimus p̄parata. In iſta vero
ꝝ ſpm. ſ. nobis ſūt infuſa. vnde
brūs. Greg. cōparās ad iuicē
festū domīnīcē incarnationis et
penthe. ait. in ome. P̄nſate fra-
tres dilectiſſimi poſt incarnati-
onē viigenti fili⁹ dei qualis ſit
festiuitas hodierna de aduentu
ſ. ſancti. Sicut em illa. ita t̄ hec
eſt honorabilis. In ipa quippe
deus in ſe p̄manens ſemeriſſum
creauit hominē. in iſta vero ho-
mines deſup venientem ſuſcipie-
runt deum. In illa deus natura
liter factus eſt homo. In iſta ho-
mines per adoptionem facti ſūt
dij. In illa ideo yſqz ad noſtra
infirma deſcendit. vt i hac nos
ad ſua excelsa exaltaret.

In festo penthe.

Et b. aug⁹ in f. qui icipit. Sanctitati vire. inqt. **S**aluator nō victor dyaboli cū p⁹ triumphū celos ascendit. discipulos q̄z liberauit captiuitate. etiā bndī etōe dītauit. Liberauit autē nos cū ad resurgendū p seipm tarta ra nobis aguit. **D**ītauit nos cū ad regnandū p paclitū nobis celestia reserauit. Quibusdam em̄ q̄si pfectuū ḡdib⁹ tunc d̄ morte ad vitā dīdicim⁹ remeare. mō autē de terra ad celos d̄ oemur ascēdere. **L**et ut paucū multa concludā. **Q**ua q̄ nob̄ xpc in carne meruit nō pficeret. n̄lī p ss. hec nobis cōicarent. **N**d̄ et ex ipso effectu declarat. **V**enit x⁹ in carne. liberauit pdicauit miracula fecit. paucos tm admodū discipulos collegit. Erat em̄ turba hoīm sil'fere. i.z.o. Act. i. et q̄s iaz collegerat. passiois tioz q̄ mō redemit dīpsit. **S**ic scriptū ē. pcutiā pastorei c. zach. i.z. Iter appens p⁹ resurrectōez collegit. s̄n sine eoz timore. Promouit aliquantulū ascensioe. vt regredes rēf cū gaudio in hierusalē s̄z cū trepidatōe. **A**dhuc em̄ in clauimorabāt. **Q**z dū hodierna die s. scō sunt repleti. iā velut pfecti psumati. igniti. p⁹ posito oī tio re. portaz repagula irūpentes i publicū. p̄siliunt. pleni donis ca risinatu xp̄m pdicant tanta auctoritate vt i uno fmōe ad fidē xp̄i tria milia sūt cōuersi. q̄ et ipsi oes in linguaꝝ dōno ss. suscep̄

runt. **E**cce sp̄us efficaciā plus in hodierna festiuitate q̄ in qcūqz alia declaratā. vñ certissime hodierna die verificatū credimus verbum themat̄ in p̄n° assumptum. **S**p̄us dñi z. q̄ vt nos plenus intelligere faciat veritatis doctor. dicā. **C**leni sc̄ē sp̄us z. **P**rimo tractabit̄ thema gnāli ter. sc̄ō inquiret̄ speciali⁹ q̄ sint illa dona. q̄bus suos dotauit tā excellenter. **N**unc vero historiā aliter videbimus quo sp̄us dñi hodierna die replenit orbē terraz. **T**ercio p intellectu clariori dissoluem⁹ paucaz dubia q̄om. **S**p̄us dñi re. z. **B** **Q**uāvis sp̄us dñi idē cum p̄re et filio dñs. vñ solus et ver⁹ deus. ab initio p̄ditōis creature orbē terraz et vniuersam repleuerit creaturā. In ipsa em̄ creatōe de ipsa scribit̄. **G**en.i. In p̄n° creauit deus celū et terrā. **L**. a. e. i. et v. et te. e. s. fa. abissi. Et sp̄us dñi fe rebat sup aq̄s. **L**yra tanq̄ volūtas artificis sup materia quā formare et ornare intēdit. **E**t ite rū Job. 26. **S**p̄us ei⁹ ornauit celos. **Q**m̄ et si ybo dñi celi firmati sunt. nihiloī sp̄u oīz ei⁹ omis htus eoz. in fieri. i esse. in p̄suari. **E**t deniq̄z idē sp̄us cum p̄re et filio in oībus rebus. vt ait pphā Pie. 23. **N**unqđ celū et terrā ego impleo. **I**mpleo qui d̄ potētialiter oīa mihi subiiciens presentialiter oībus localiter indistas. **A**entia lī oīm int̄seca

Sermo

penetrans Qd attendes pphā
at. Quo ibo a spū tuo . aut q
a faciet tua fugia Di ascendero
ince tu il.es. si des ad h. in. ad. tē
et tenet me de terra tua ps. 138
Quāvis ḡ hec ita se habeat. ho
dierna tñ die singulari quodā et
longe excellentiori mō vinifica
tor spūs repleuit orbem teraz.
Non terre illi⁹ q̄ apud phos fer
lementoz d̄ et vnicā est. cui p̄
pter homis transgressiōem dñs
maledixit ac spinas et tribulos
germinare iussit. sed terre rōna
lis s̄m numerz hoim multiplicā
te. cui hodie benedixit dñs t̄ in
celū transmutauit. sicut Greg.
in ome. dicit. Qui in tante eos
(haud dubiū quin apłos) celsi
tudinis culmen erexit. qđ aliud
dixerim. n̄l q̄ mentes terrenoz
hoim celos fecit. Hodie nanqz
so. die dñice resurrectiōis ac p̄
ascensiōz decima. vniuersaz n̄re
redemptōis dispensatōez. dñs
n̄ iesus xpc iam in dextera pris
residens p̄sumat Dumyt actuū
refert historiā. Om̄es discipuli
erāt piter in eodē loco. cenaculi
scz supioris. quo p̄ ascensiōem
dñi regredientes in hierusalem
ascenderant. Et fact⁹ est inq̄t
Lucas. repente de celo son⁹ tq̄
adue. spi. ve. et. re. t. d. vbi erant
se. Ad preparata em sibi apłoz tē
pla hac die spūssanc⁹ velut im
ber sanctificatiōis illapsus est. nō
visitator subit⁹ s̄z ppteru⁹ p̄solaz
et cohabitator etern⁹ Nam

XXXII

sic de semetipso aplis dix erat.
Ego vobiscum sum omnib⁹ die
bus usq; ad p̄su. seculi. Mat̄.
28. Ita etiā de s. sc̄to. Paracli
tum inq̄t dabit vobis pater ut
maneat vobiscū in eternū. sp̄m
veritatis quē mund⁹ nō p̄t acci
pe. Joh. 14. Dic in qđam fimo.
qui incipit. p̄ singulare d̄t aug⁹
Assuit in hac die fidelibus suis
s. sanct⁹. nō p̄ grām visitatōis et
opatōis s̄z p̄ ipam p̄nitiam ma
iestas. at qz in vasa n̄ iam odor
balsami. sed ipsa suba sacri de
fluxit vngēti. ex cui⁹ flagrantia
latitudine toti⁹ orbis impleret
et appropinquātes ad eoꝝ do
ctrinas dī fierent p̄incipes atq;
capaces. Apparuerat ill⁹
disptite lingue taqz ignis. sed
q̄ supra singulos eoꝝ ignis ille
linguaz figurā hñs Repletiqz
sunt oēs s. sancto fo:is visibili
ter spūssanc⁹ appuit. Int⁹ inui
sibiliter inhabitas donis et gra
cijs repleuit Ad hoc autē fo:is
appuit in signis. vt feareret quid
int⁹ oparet in donis. Neqz em
signa illa. son⁹ ipse aut igne lin
gue erant s. aut s. suppositalit
vnite. quō hūanitas xpi in xbo
Neqz in eis ita visibiliter s. ap
paruit. quasi aliquid s. videretur
aut videri possit. qui subā qđā
summa est et spūalis. et corporali
bus oculis penit⁹ inuisibilis.
Visibiliter autē d̄r appuisse.
in creature quedā ad corpalem
fēsum apparuerunt. q̄ s. sanctū

In festo penthe.

Inuisibilem aduenisse significabant. atq; suis naturalib;. ppri eratib; effectus quosdā gratui tos quos in discipulis opat? est spūssancus figurabat. **U**n non poterat dicere. fm fmōs p̄petrātē videntes igneas linguas sup apostoloꝝ capita. vidiꝝ sp̄msanctum. sicut videntes in hūanis xp̄m. videbat verbū patris sine deū. **C**ōicatio ydeomatū qvtra qz naturā i xp̄o suas deno iatōs p̄cretiuas coicabant supposito hic locū h̄re n̄ pt. ppter defectū ipostatice vniōis. signoz visibi liū ad signatū sp̄mīscit. de hoc **A**eo in fmōe Aug⁹ quoq; 2. de finitate. **E**t mḡ dis. i6. p̄mi multa loquunt. **S**i vero in scriptu ra inueni vīsum esse sp̄mīsanctū sicut Math. 3. dr. qr vīdit sp̄mī dei descendētē sup columbam. **I**ntelligendū est sic in signo vīdere dicim⁹ signatū vt vīlio cor palis ad signū terminari intelligatur. s; vīlio intellectualis ad signatū. **D**Q Queris forte. quod aut quale signatū fuerit hodie appentiū signoz. **L**ertum est oia illa vnius sp̄mīsancti p̄sentia representare. sed et multiplices eius salutares effect⁹. **N**am ignis sup singulos sedens ap̄los. **H**unc ignē accendiſſe singuloꝝ corda demonstrabat. **D**e q; ap̄ls ad Hebre. i2. Deus n̄r ignis cōsumens est. qr p̄ hūc rubigo p̄ecatoꝝ d̄sumit. vt dicit Greg. in om̄e. De quo etiā in fmo. Aug.

qui incipit. In hac solēnissima scribitur. **O** salutaris ignis quē in suis ascendere cupieas electis clamabat fili⁹ maiestatis Ignē veni mittere in terram. **E**t quid volo nisi vt accendaſſ Luce. i2. **D**in quā salutaris ignis crenas stipulampctoz. choruscans flāmam virtutū. **E**t fm Grego. in om̄e. Bene in igne appuit s. sanctus. qui ab omni corde qd̄ replet corporē frigoris excutit. et hoc in desiderio sue eternitatis accedit. In igne ḡ sup aplōs apparuit. quos viui fontis luce p̄fudit. vt ipsi postmodū vniuersum mōdū tanq; duodecum solis radj ac totidē lampades veritatis illuminet. **H**ab h̄ quoq; lignē figuram ignis iste habuit. qr oīm eis linguaꝝ scientiam dedit. qui st̄ines oia. sciam habet vocis. vt sic internas diuicias publicaturos. diuersarum gentium multitudinē. suauissimo p̄dicatōis ardenti eloquio cogredituros d̄signaret. Propterea qz fact⁹ est repente sonus tanq; ve. s. venientis. totam domū repletis. qr totū mōdū veritatis eloquio vocibus. virtutū granditate magnis erant repleturi. sicut ppheta dixit. In omnem terram exiuit son⁹ eoꝝ. **E**t h̄ est qd̄ teste scripture st̄inuo executur. Nā repleteſſ. sancto statim ceperunt loqui varijs linguis magnalia dei. Virtute magna reddentes testimonium resurze

Hermo

XXXII

ctionis iesu christi domini nři.
et omnium operum eius. vt Actu
um docet hystoria. Ecce ad qđ
apostoli repleti spiritus sancto. et
visibilibus signis hodie demon
strati sunt. nisi vt p eos ab hac
die verbum salutis virtute mul
ta seminantib⁹ spiritus dñi re
pleret orbem terrarū. Is vtiqz
qui stinens omnia scientia ha
bet vocis. Tantum de pmo.

Ut aut eo ardenter huic
festo inheremamus quo clarius
magnalia dei in eo nobis p spm
sanctum donata cognoscimus.
Liber nunc qbusdam qstioneu
lis r̄ndere. Posset nanqz aliz
quis minus eruditus querere.
Quare tanta festivitate s. sc̄ti
aduentus hodierna die solēni
satur. cum tm̄ non hodie pmum
sed longe an̄ datus cognoscit.
nam vt Leo in fino. ait. qui in
cipit. plenissime quid. **L**um in
die penthe discipulos dñi spūs
sanc⁹ impletuit. nō fuit inchoa
tio hui⁹ munieris s̄z adieciolar
gitatis. qm̄ p̄iarche et pphete
et sacerdotes oēsqz sancti qui p
orb⁹ fuere tpib⁹. eiusdē sunt
spūs sanctificatōne vegetari. et
sine hac grā. nulla vñqz istituta
sunt sacramēta. nulla sunt cele
brata misteria. vt eadem semp
fuerit virtus carismatū. quis
non eadem fuerit mensura do
norum. vñ. i. Pet. i. Non volū
tate humana allata est aliquā p
phēria. sed spūsancto inspirati

locuti sunt dei homies Hoc de
niqz spū opante xp̄c est incarna
tus. Hoc obumbrante accept⁹.
hoc p cunctis suis p̄cipib⁹ sup
mensuram punctus Hoc in spē
columbe appente baptisatus

Nec hui⁹ potētia virtutis ab
erat a quibusqz opib⁹ salua
torz. Si inqz in spū di ej̄ctio de
p. v. in u. r. d. Mat. 12. Ipsi de
niqz apli. quo sine h̄ spū electi.
quo vocati purgati. miraculoz
frutem p̄secuti ad pdicandum
missi. **L**um nemo p̄ dicere dñs
iesus nisi in spiritu sancto. 2.
Loz. 12. Ipsi dñniqz suis disci
pulis post resurrectōem dixit.
Accipite spm̄ sanctū qz remiseri
tis peccata rc. Joh. 20. H̄es qz
qui ab initio mudi crediderunt
in xp̄m h̄ebant spm̄ sanctū. **D**icē
te aplo Rom. 8. Si qz spm̄ xpi
nō habet. hic nō est ei⁹. **I**terz
possit queri. Quare festū hodi
ernū spū sancto ascribit et non
toti trinitati. **L**um tm̄ non tm̄
spūsanct⁹. sed eq̄pater et filius
discipuloz cordib⁹ illapsus die
hodierna inhitauerit. **S**i c̄t̄
in hodierno euangelio dñs re
promisit. **S**i qz diligit me ser
meū tua. et p̄ meus di. eū. et ad
eū ve. et man. a. ip̄m fa. **E**t seq̄.
de spū sancto Paraclit⁹ at spūs
quē mittet p̄ in. m. rc. De h̄di.
27. p̄mi li. Neqz visibiliā siglin
gue ignee sc̄z plus s. qz p̄rem et
filium representant. quia nō so
lum de spiritu sancto. sed de

In festo pentehco.

tota trinitate dicit apl's **E**tem
deus nr̄ ignis consumens est.

Let similiter tertio queri pos-
set. cur donoz carissimata spūi
sancto tangz datorz attribuant
ira vt etiā dona sc̄ispū dicant
cōiter. cum tñ trinitat̄ opa ad
extra penit̄ sunt indiuisa. sicut z
suba est indiscreta. et omēs effe-
ctus ad extra pdicti non sunt
magis ab vna psonaz q̄ ab alia

FAd h̄az q̄stionū p̄nam re-
spondendo. B p̄mū ex ei⁹ ppōne
intelligim⁹. q̄r quanto freqnt⁹
scriptura sancta sp̄m̄ testat mis-
sum. ac omnē vniuersal̄t in omi-
bus opat̄ salutē. tanto maiori
gloria hodierna resulget solēni-
tas et exultatiōe. Erānt em vni-
uersa sp̄ssancti donorum caris-
mata ab initio indi nob̄ ipensa
solenni memoria cum gratiarū
actione deuotissime recolenda.
Sed quo die īuenienti⁹ q̄ eo
quo hunc datum fuisse constat
evidētius. generalius. copiosi⁹.
quod factum hodierna die con-
stat. Hodie nāqz visibiliter miss-
sus est spiritus sanct⁹ vt dictum
est. quod in toto vete. testa. num
q̄ factum legitur. vt declarat
Aug⁹. 4. de trini. Neqz enim
decuit signum pleitudinis gra-
tie exhiberi visibiliter. ante tem-
pus plenitudinis grātie. quod
a christi adūtu incepit. vt vult
apostolus Balla. 6. **S**ed neqz
ān. hunc diem visibl̄t missum
legimus sp̄msanctum in no. tes-

nisi ad xp̄m in specie columbe et
nubis lucide. Invisibiliter vero
frequentissime ab initio mundi
credimus missū. **S**ed cum ec-
clesia simul et scriptura creber-
tūme rē dicit. aut recolit fieri cū
innescit. ppter qđ. apl's di-
cit xp̄m p̄ obedientiā passionis
exaltatū in resurrectionē. et acce-
pisse nomē qđ est super oē nomē
quo vocabat̄ deus. qđ tñ habu-
it homo christus ab inicio p̄cep-
tionis. sed in resurrectione in ei-
uidenti positū est vt scirēt homi-
nes et demones. **E**t fm̄ h̄c tro-
pū dñs dixit. **M**ath. vlti. Da-
ta est mihi omnis ptas in celo et
in terra. post resurrectionē. quā
tñ prius habuit sed in resurrecti-
one fuit manifestata. **O**b eandē
causa maiori solēnitate colit ec-
clesia festū nativitatis xp̄i q̄ in
carnationis. eo q̄ tuc xp̄i incar-
natio prius in utero virginis fa-
cta apparuit inco erupta nativi-
tate. **I**deoqz hodie colit missio-
nē s. sancti tangz p̄mo factā. qm̄
p̄mo euidentib⁹ signis facta ho-
minib⁹ declarat. **E**st q̄z miss⁹
hodie generali⁹. q̄r oībus disci-
pulis. jzo. et 3000. p̄ pdicationē
petri hodie īuersis. qui z ipi z
tinuo ceperūt loqui linguis. ita
vt nō dubitet p̄phetia. **J**ohel.
ipleta. quā hodie allegabat pe-
trus. Erit in nouissimis diebus
effundam de spiritu meo super
omnē carnem. **E**t p̄phetabunt
filii vestri et filie vestre.

Bermon

XXXII

De hoc **B**eda in omel. de vige-
penthe. **M**issus quoq; est ad
utilitate nō ynius gentis s; vni-
uersi orbis in unitate fidei colli-
gendi aploꝝ pdicatōe. ideo ipsi
oīm linguis grādi t inauditoꝝ lo-
qbant̄ miraclo. ppter qd̄ q̄ erat
in hierusalē ex omni natōe q̄ sub
celo est. yueniebat t audiebant
rē. **A**c. 2. **M**issus qz fuit hodie
in donis copios;. nā fm Durā
dū in suo pmo dis. 16. **M**issio
visibilis fit pncipalr ad scandū
plenitudinē grē in eo cui fit. t b
fm q̄ p̄t in alios redundare.

SAliorū dubiorū solutio ab
vno dependet fundamēto. **N**ā
intellecto cur dona hodie missa
spūlānto appropent. satis p̄z
q̄ agnre festu hodiernū s;. ascri-
batur. **Q**uānis g vt Leo ait in
tribꝝ psonis summe trinitatis.
nec subē nec portet̄. nec voluta
t̄ nec opatioſ sit ylla diuersitas
s; hui⁹ beatissime trinitat̄ inco-
mutabilis deitas. una est subā.
indivisa ope. pars voluntate.
par oīm potētia. equalis glā.
Ne tñ fidelium confessio in trini-
tate eret. vt veritas trinitat̄ in
finiet̄. quedā p̄ ppteratē vel ap-
propatōe p̄t. quedā filio. qdā
s;. attribuūt. que tñ nō ita dini-
dit intellect⁹. sicut distinguit au-
dit⁹. **S**i em̄ oia hec de finitate
inseparabilis dicereñ sicut ipa in
separabilis est. nunq; intelligereꝝ
trinitas esse. **S**ic g opus creati-
onis p̄t. Opus repatōis filio.

Qp̄ sacrificatiōis spūlānto
attribuūt. **N**ā in ope creatōis re-
lucet potentie infinitas. In ope
repatois qua nos filius a p̄tate
dyaboli liberauit in assumpta
hūana natura. t debitū nrm sol-
uēs. ac spēt̄ astutias deludēs
reducet sapia. In ope vero sancti-
ficatiōis bonitas diffusa. **P**otē-
tia aut̄ p̄t̄. sapia filio. bonitas
s;. appropatur fm m̄gr̄. dis. 34
pmi. **N** **O** possum⁹ tñ si ocus-
lati⁹ rem in p̄cūm⁹ alia funda-
mentaliōe hui⁹ appropatōis red-
dere rōem. **N**ā opus sanctifica-
tōis aie fit p̄ infusionē grāz do-
noꝝ t virtutū. quas nob̄ infun-
di meruit xp̄c i sua passiōe t mor-
te benedicta. In his aut̄ domis
diuinitas ipsa mentib⁹ nostris
illabitur. t scipam ex incōprehē-
sibili amore nobis donat sic tra-
ctaſ dis. 14. pm̄. 7. 37. pm̄. **L**a
g que liberalissimo nob̄ amore
donat. cui recti⁹ attribuūt pso-
ne in trinitate. qz ei que p̄ modū
amoris t voluntatis amantis ad
intra pcedit. **H**ic est spūlā. sicut
ait Aug⁹. 4. de trini. **S**ic natū
esse ē filio a p̄t̄ pcedere. sic spūlā
sancto donū esse dei est a p̄t̄ p̄-
cedere et filio. **Q**uecūq; in nob̄
deus liberaliter ad nrām salu-
tem opatur sine remittendo cul-
pam. sine infundēdo grām. sine
largiendo virtutes t dona. īmo
dando seipm. qd̄ est donū super
omne donū. quānis q̄ tota tri-
nitas opatur. recte tñ spūlātō

In festo penthe.

p appropatōem que dicta est at tribūt. **J**ō etiā xpī incarnatio q̄ maximi amoris t̄ dñe libera litas opus extitit spū sc̄tō tāq̄ auctori attribuit. s̄c Matth. i. 8. qd̄ em̄ in ea natum est. deſ. est. Et in ſymbolo. Qui ſcept̄ est deſ. Et ppter idē hodierna festiuitas. in q̄ viſibilib⁹ ſignis cariſmatū inuifio. atq̄ aduertus toti trinitati p. f. t ſl. in aias di ſcipulor̄ oſtenſa eſt. ſl. cui tota illa opatio attribuit dedicatur. **N**ō tñ ita accipiendo eſt. q̄ ſi ſl. nō p̄t et filius ſit hodie cole dus aut m̄n⁹ ſl. ſancto adorans dus. Neq; em̄ festiuitate ſepa tur quoz eſt vna eadēq; adora tio. **S**ic em̄ vna dinaz pſonaz ſine alta coglci nō p̄t. nec amari nec frui. vt vult Aug⁹ p̄ de tri c. r. tractans illud Joh. j4. phi lippe qui videt me. t Beda. in ome. dñice q̄ dr. Uoce iocūdita tis. ita nec vna ſine altera debet adorari. Sed vna eadēq; ado ratōlatrīa p̄em colim⁹ t̄ filiū t̄ ſpm̄ ſctm̄. Et ita quidē ſp̄ faci m⁹ de facto. q̄uis forte nō ſp̄ at tendam⁹ actu. **S**emp aut atten dim⁹ hiſtualiter. **Q**uauis em̄ q̄ ſ iam cogitādo de pre p̄o ſcep tu. forte nō cogitat de ſl. t ſic pa trē adorat nō cogitans actu de ſpū ſancto. habituāl tñ t̄ ſpm̄ ſanctū adorat. q̄ ſi de eo p̄ ſcep tum p̄prium cogitaret utiq; ado raret ſimul cū p̄e. alioquin era ret nūmū. qui cū deliberatōne

ab adoratōe p̄is ſecerneret fili um et ſpm̄ ſanctū t̄ ecōuerso. Et ſi hoc dirigēda eſt intentio in orobus illis. q̄ aliquā ordinant a p̄patōe quadā ſpēali ad p̄em. alie ad filiū. alie ad ſl. vt ſcilit etiā actualiter intentio ferat ad p̄em. vt tñ hiſtualiter in filiū et ſpm̄ ſanctū. **P**er idē dr. q̄ ſigna illa viſa. lingue ſez ignee p̄ncipalr̄ ſcabant effectū dei in aplis cauſatū. et p̄ hoc p̄ntū di. **S**icut ḡ effect̄ illi appropant ſl. ſctō. ita et ſigna p̄ appropatōz ſl. ſcabat. q̄r ignis amore ſcat. **A**mor autē ſpū ſancto approp atur. t̄ ideo ignis eodem modo ſpm̄ ſanctū ſcabat. **E**t ſic p̄t du bior̄ ſolutio. **E**t tñ de p̄mo arti culō. **H**ecm articulū ſequens ſimo pleqtur d̄ donoz collatōe.

Hermonis primi de pentheco. ps ſcdā In or dine. Vermo. XXXIII

Diritus dñi repleuit or benſterrārū ubi ſupra. **A** Omnipotē d̄ volens ſuam bonitatē a d̄ extra creature cōmunicare. a p̄ncipio t̄pis ſpūalem creaturā p̄duxit ſimul et corporalem. vt tangit Mgr p̄ma dīſt. 2. et Benet. j. originaliter. **S**ed quia dei per fecta ſunt opera. vt operi ſuo nihil deeflet. nec vila poſſibit

Sermo

XXXIII

lis creatura saltem fin genus. ppetuo sub nihilo lateret creatura ex utroq. corpore scz et spū mixtam vel ppositā ad esse vocavit hominē scz. cuius corpus de terra finxit. spūm vero rationale de nihilo creans. corpori inspirauit. atqz terre incolā fecit hac lege. vt caro spūi seruiret et tanqz ancilla dñe obediret. spūs vero deo adhereret subiectōe et amore. quē vt creatorem suū nouerat infusa gnitione. **S**ic qz tandem totus homo trāsferretur in celū. cū creatore suo felicitate ppetua gauisur. Et vt sine difficultate caro seruiret spūi. data est originalis iusticia. p quā tanta cordia caro spiritui sub esset. vt sine molesta. imo delectabiliter spūi obediret. magis qz ea que spūis delectabat etiā sensū delectabant. qz obiecta ppria. Per h̄ deniqz sublata ēet. oīs rebellio sensū carnis aduersū sensū rationis. **S**ed cū sensu serpentis. spūs dñi creatore suū reliquit. factus inobediens atqz mādati transgressor. originali iusticia pdita. caro qz spiritui rebellabat. qz carni sunt delectabat. ac qz spūs sūt cruciabant. ita vt iā nō mō nō obediret s̄z et repugnaret t̄ tot̄ conatib⁹ sibi spiritum subiungare et suis delectatiōibus obruere non cesaret. **E**t quia fm Augu. li⁹. 19. de ciuita. d ei. Nemo est qui non pacem amet. ne semp cum carne sua (quā vt apostol⁹ ait ad

Ephe. 5. Nemo vñqz odio habuit) tanta sentiat bella. sue dignitatis oblitus. carni condelectatur. obedit. seruit. sicqz totus homo effectus carnalis. spiritualia fastidiendo contra dei ordinationem. Damnationi pperire se subegit. **L**um ergo d̄cus qui spiritus est. ab homine animali iam amari nō potuit vt spiritus carnem (sed nō viciatam. nō rebellantē) induit. oculis hominū obiecit. vt a carnalib⁹ deus (incarnatus et visibilis fact⁹) amare. **D**icit factum est. nam magno dilectionis feruore. dño discipuli adherebant. qz fuit initium qddam amoris dei sed imperfectum nimis. quoniam et amor ille ad huc erat carnalia vt vult. **B**erni sermōe. de ascen. Restabat igitur vt soluto debito nostro in assūpta carne. pino tisqz iā aliquantulū discipulis. pficerentur. vt nunc nō carnali ter sed spiritualiter deū diligenter. sine qua nō sufficeret. qnidz quid in carne domin⁹ exoluisset. **P**ro isto vero necessariū erat tantis donis et virtutib⁹ spiritum hominis roborari. qz inns ita spiritus subiugaret ac vinceret carnem. sicut prius spiritum vicit caro. Sublata ergo xp̄i in celum sūi forma. Hodier na die misit a p̄e spiritū sanctū nō carnis sed spirit⁹ isolatorē. sig⁹ qdē visibili s̄z ope inuisibili

In festo pentheco.

quo terrenū homē spūalem efficeret. atq; ad carnē vincendā. et fortiter sibi inherēdū. donis infunderet copiosis. sīm verbū dum a sapientē pmissum. **S**pīritus dñi repleuit orbem terrarū. De quib; effusis donis nūc descendū p grā **A**ve maria.

Quantum ad sc̄m simonis pcedentis articulū heri refutū videndū est quib; donis orbem terrarū dñi spūs repleuit. **E**t qđ dem dictū est. qm quecūq; dona ad salutē sequendā nccia a spū sancto sunt. ppter qđ orbē terrarū replesse dī. qz nihil est quo terrenū homo indiget ut celi habitator fiat. qđ non abunde tribuat spūssanc⁹. nā ipse nos facit declinare a malo. ipse nobis tribuit facere bonū. vt late ostēdit **B**ern. sīmōe p̄ hui⁹ festi In quibus d̄sistit om̄is iusticia ad vitā preparatiua. **V**ix qz vniuersa que nobis spūssanc⁹ tribuit carismata nūero ḥphendi nō possunt. ad septenariū dono rū nūx in genere reducunt. **E**t qz septem. nūer⁹ est vniuersitas eo p̄ septē diebus vniuersum tē pūs reuolut⁹. vt dt **G**reg. ome. 16. in ezech. **L**et qz illis septem donis vita homis itera pegrinantis ad salutē sufficiēter ordinat; ea ppter septiformis spūs noiatur. **U**nde canst ecclesia. tu septiformis munere. et **G**reg. sup̄ ezech. ome. 19. p̄ septiformē spūssanc⁹ grāma dicit⁹ nobis vi-

te celestis aperitur. Annumerat hec **I**sa. pp̄ha. c. xi. loquens de flore qui pcessit de radice iesse. hoc est xpc dñs de maria virgine sup̄ quē spūssanc⁹ sīm omnē sui plenitudinē. nō ad mensurā reḡ escit **J**oh. j. sp̄ ipsi⁹ p̄tentus māsone pectoris. **A**it em̄ egrediet virga de radice iesse. et flos dera dice eius ascendet. et requiescit super eum spīritus domini. spīritus sapientie. et intellectus. spīritus consilij. et fortitudinis spīritus scientie. et pietatis t̄c. **L**ec dona multiplici septenarii in scripturā sūt figura ta **J**udicū. j4. septē crinib; in capite samsonis. quibus manentib; spūalerē nō possūt philistei eis p̄ abrasia debil homo redidit et ad resistendū hostibus in firmus eo qz eis sublati ab anima pugnatoū dñs simul recedit. Item septē filiis iob. **J**ob. j put exponit. **G**reg. j. mo. septē quippe nobis filiū nascuntur. cū p̄ceptionē bone cogitationis. sancti spūs i nobis virtutes septem orūntur. Item septem gradibus quib; ascendebatur ad portam templi. **E**zech. 40. sicut ait. **G**reg. ome. 19. in ezech. Septem gradibus ad portā ascēditur. quia p̄ sancti spūs septiforū mē gratia aditus nobis vite celestis aperitur. Item in. **A**po. j. Septem stellis in dextra spī. quia plenē vitā illuminant q̄ nocti recte cōparatur. Et ppter

Berimo

XXXIII

aduersitates qbus plena est i ppter tenebras duplices culpe et ignorantie qbus abundat **H**ec aut in dextra xp̄i esse dicunt. qz in sua potestate ē dare cui voluerit. et dona et donorum auctorē s. **S**icut ip̄e ait. Joh. 15. sp̄m pacitū quem ego mittā vobis a patre. **U**nde et christus dextera patris dicit. s. sanctus autem huins dextre digit⁹. Dextra em̄ immediate a corpore de pendet. digitus ab eo mediate dextra. ita filius a solo patre est. s. sanctus aut a patre et filio. Multe ad idem possent aptari figure. sed iste exemplariter posite nūc sufficiunt. **D**uo aut omnia que ad vitam sunt necessaria ad hec dona reducūt. vario modo assignant doctores. multiplicet etiā distinguēt. inter virtutes et dona. fruct⁹ et beatitudines. **S**z q̄ omnia recitare magis diffusio nem inducit q̄z informatōrem. se quar in hac pte doctrinaz scoti in suo. 3. q. 1. dis. 34. qui ondere videatur q̄z p septem virtutes. 3. theologicas. 7. 4. morales hō sufficiēter disponit in via respetu cuiuslibet obiecti. q̄tin⁹ bñ vinat ad salutē. **N**mē em obiectum circa qd pficitur viator. ē deus vel creatura. **C**irca deū sufficiēter pficit trib⁹ futurib⁹ theologicis. Nam circa ipm vt intelligendum in via. sufficiēter disponit fides. **D**e deo em in via non potest h̄i agnitiō nisi fide

saltem excellentior. ppter h̄gnis tōm naturale quā habemus deo. sed ista est inferior fide.

Circa ipsum vt in se diligibilis sufficiēter pficit caritas. **E**t circa ipm vt appetibile tangit comodum mihi. perficit spes. Neqz em cōtingit viator ē circa deum h̄re alium actū ordinatū. q̄z intelligere deū. diligere eum in se. et appetere eū mihi. vt bonum meū. **P**erficit aut viator magis et min⁹. fm q̄ virtutes illi sunt magis vel minus intense. **N**am qui habet has virtutes ī sumo. quō haberi possit in via ī sumo et pfectissime se habet circa deū fm statū viatoris.

Perfectissime cognoscit deum qui habet fidem pfectissimam. **S**umme diligit. qui sumam habet caritatem. **S**perat qz secundus q̄ spes habita fuerit intensior. **C**irca creaturā vero (non curando de scientijs speculatiuis q̄ fm. Aug. plus habent supuacue curiositatis q̄z vtilitatis) pfectissime homo pficitur p prudentiā quantū ad intellectum si ipa fuerit pfectissima. qz ipsa est de omni agibili quantū ad omnē pditionē agibilis. **E**t quantū ad appetitū sufficiēter pficitur tribus virtutibus moralibus. et hoc sine circa alterū et appetibiliā alteri. qz circa seipm et appetibiliā sibi. sine primo et directe. sine scđario ppter illa prima. **N**am circa alterz dī

In festo penthe.

sponit iusticia q̄ q̄s recte se h̄zad
alterū dando cui liber qđ suū ē.
Circa seipm t appetibilia sibi n̄
p̄ sine ex se. puta q̄ statī ex se nā
st queire. ut s̄ honor. delectatō
pficit tr̄pantia. **S** circa appeti
bilia sibi nō p̄ s̄ q̄ sc̄dario pp̄
p̄ appetibilia. sic ē vellevindica
re se circa offendētes. puta p̄ma
bona auferētes aut velle sustine
re offensā. **E**t circa h̄ sufficiet di
sponit ac pficit fortitudo. **D**e
pmis virtutib⁹ theologicis h̄. j.
Lor. 13. Excellētiorē viā yob de
monstro. **E**t seq̄tur. fides. spes.
caritas tria hec maior horū est
caritas. **V** Dealij virtutibus
moralibus que cardinales dicū
tur. habet Sapie. 2. Sapiētia
em̄ sobrietatē. iusticiā. prudenti
am. et virtutē id est fortitudinē
docet. q̄bus in vita nihil utile ē
hoībus. **I**ste ergo septenari⁹ vir
tutum. quarū quelibet multas
habet sp̄es. si pfectissim⁹ est. pfe
ctissime pficit viatorem. **V**nde omnes habitus pfectui
viant. respectu creatoris vel
creature. q̄tin⁹ pmouent ad sa
lutem. ad aliquē de illis septem
habitib⁹ reduci habent. vel plu
res eoz. quis in scriptur̄ varijs
nominiib⁹ nomiant. **V**nde et be
titudines dona et fructus. non
sunt nisi habitus virtutum. vel
saltem delectationes actus eo
rum. sequentes. propter quedā
que in fructibus numerantur.
Vnde qui pfectissime habet il-

lās septem virtutes. habet om
nes fructus dona et beatitudi
nes. **N**ō sic p̄ oñdi. Nā do
nū sapie duas p̄flectit theolo
gicas virtutes. caritatem et sp̄em
Ast em̄ sapia dicta q̄ sapida sci
entia. et cōiter in scripta accipit
p̄ habitu caritati q̄ sapia est ha
bit⁹ q̄ sapit habeti obiectū sum
mum et eternum. quod in se est
sapidum. id est quo placet illud
bonum in se. et illud volo mihi.
Et hoc est quod dicit mgr̄ in. 3.
dis. 35. Sapientia nō modo ca
pimus supiora. sed etiam in cog
nitis delectamur. Sapit autem
sive diligitur deus sapientia. vt
dictum est. et quia in se bonus.
qua d̄ irectione yolo deo bonū.
et quantum ad hunc actum per
ficit caritas. **H**ac enim deum in
se et propter se diligimus. volen
do sibi bonum summū. Verum
qui sapit bonū et saporem in se
approbat. etiam sibi id bonum
appetit tanq̄z cōmodum suum. t
ad sic appetendum perficit sp̄es
vt alio finē dictum est. Sapie
ntia ergo generaliter accepera.
qua summū bonum mihi sapit.
in se. et appeto mihi. caritatem
comphendit simul et sp̄em.
Donum autem in
tellectus et donum sciētis simul
fidem exprimunt. finē eius perfe
ctionem t̄ imp̄fec̄ōm. Nam in
naturalibus. 6. Ethicoz. Intel
lectus d̄r noticia p̄ncipior̄. sciē
tia vero āclusionis. Ita in ppo

Sermo

XXXIII

sitio. p intellectum intelligitur fides imperfecta. id est noticia primorum articulorum. que est fides simplicium. quibus speculum in plicite saltem. creatorum et creaturas. De utrisque enim articuli faciunt mentionem. **P**er scientiam vero intelligitur fides perfecta et explicita. nedium primorum articulorum. sed etiam eorum que in eis latent. et ex eis deduci possunt quasi conclusio exprimitur. et hac scientia non solum articuli primi creduntur. sed etiam fides eorum nutritur. defenditur. ac robatur. Et ita loquitur Aug. i4. de trinitate. Illud tantum huic scientie tribuo. quo fides saluberrima. que ad veram dicit beatitudinem gignitur. nutritur. defenditur. robatur. qua scientia non possent fideles plurimi. quavis polleant pluri-
mū ipsa fide. scilicet imperfecta. Aliud est enī scire tam. quid homo debet credere. propter adipiscendum beatam vitam. Aliud est sci-
re. hoc ipsum. et quomodo prius optuletur. et contra impios defensatur. que proprio vocabulo appellatur scientia. **V**er alia quatuor dona. quatuor virtutes cardinales designantur. fortitudo quidem sub proprio vocabulo exprimitur. qua nos bene habemus respectu offenditum et contra terrorem periculorum. Prudentia vero nomine consilij. quia prudentia ha-

bitus est consiliarius de omnib[us] agibili. Justitia vero exprimit in sua specie scilicet pietate. Pie-
tas em̄ sive intelligatur habitus ad cultum dei nos perficiens quod theosebia grece dicitur. Sicut dicit Mgr d[omi]n[u]s. 35. libro. 3. sive misericordia qua primis copati-
miserias eorum sublevando. ut vult Scotus. et Lyra super Isa. manifestum est quod ad iusticiam pertinet. quia nos bene ordinat ad alterum. dando alteri quod suum est. deo honorē. primo iuramen. Domum timoris ad tempore antiam. proximus enim Scotus. quod idem omnino est timor quod humilitas. sicut patet per Aug. super illud Matth. 5. Beati pauperes spiritu. Scriptura frequenter commendat timorem domini. in itium sapientie. nihil aliud est. quod humilitas est principium virtutum. et recte. quomodo eo quis timet quo humilis. humilitate nos ipsos paruos. insufficietes et defectuosos cognoscimus. et ideo fortiora timemus. Humilitas ad temperantiam pertinet tanquam species ad genus. nam moderatur circa concupiscentias honorum. Vel si hoc non placet. ut timor identificetur humilitati. nihil omnino ad temperantiam pertinet. nam ut de Lyra super Isa. Contra concupiscentiam inordinatam delectabilium. ordinamur per donum timoris. sicut scriptum est Prover. 16. per timorem declinat.

In festo penthe.

omnis a malo. **P**at^rz g^y dona illa septem extendunt se ad oia ad que virtutes theologales et adquisite. tam intellectuales q^z morales. et p^r oⁿs sufficenter re plent anima omni^b necessariis ad salutem. **E**t quis vir tutes cardiales naturaliter ad quir^r possunt. nō tū supfluunt dona. qm ut dicit D^r vbi s. Per hec dona. illa naturalia re formant et adiuuant. Sunt de niq^z pfectio: a q^z virtutes quas naturaliter adquirim^r. qz a pfe cissimo pncipio. ab eo vtriq^z c^e perfecta sunt opera. Deniq^z spūssanc^r subito hec infundit. q^z fm naturā nō nisi longissimo tpi exercitio adquirunt. Ne scit em tarda molimina spūssanci gratia. dicit Amb^r: o. sup lucam Et fm hec mlti distinguunt hec dona a virtutibus licei forte insufficiēter. **V**ec aut̄ do na omnia. aduenies spūssanc^r discipuloz cordib^r. phabita eō fortuit. et auxit. nō habita ins fudit. et quantū ad omnia sibi ac alijs fidelibus necessaria pfectis quod actus eoz euidenter demō strant. **D**onum sapie in eo q^z omnib^r sp̄tis soli deo adhescerunt ita ut nec mensis fuire libe rer. **A**ct. 6. c. **D**onum scientie et intellectus. qz et articulos or dinauerant. et fidē in alijs gig nebant. nutritiebant scripturarū doctrinis solo spūssanci dono genitis. que errantes defende-

bant. vt pat^rz in p̄dicationibus petri et stephani. **D**onū p̄silij prudenter ad utilitatem fidelū omnia t^rpalia ordinando. nam quotq^z possessiones agrorū aut domorū erant. Vendētes affere bant precia eoz que vendebant et ponebant ante pedes aplorū. q^z dividabant singulis pnt vnicū q^z opus erat. **A**ct. 4. **D**onum fortitudinis in eo q^z nec. minis nec terrorib^r. nec morte. nec ver beribus deterrieri poterant. ne nomen dñi non p̄dicarent. atq^z ne nō om̄issam exequeret^r dispe satōem. publice fidei aduersari os confundētes. et confidentes quia optet plus obedire deo q^z homi bus. **A**ct. 5. **D**onum pietatis vtroq^z mō habere se ostēderūt. Ad deū quoniā quotidie erant pseuerantes vnamimter in tem ple. cōicardē frāctōnis pānis et orōnib^r. **A**ct. 2. **A**d p̄ximum so. quoniā non solum p̄ximorū miseriis cōpassi sunt. Sed eas fecere suas. Nam multitudis credentiū erat cor vnumer ania vna. nec quisquā eoz que possi debant suū esse dicebat. Sed erant illis omnia omnia. **A**ct. 4. **D**onum timoris manife stauit magna aplorū humilitas. quia oēm a se piecerunt mō ho norem. Nam petrus et iohānes cū claudum illum ex vtero mar tris sue. 40. annos habentem. in noīc iesu pfecte restituisser sanitati. eosq^z occurrētes poplī

Sermo

XXXIII

admirati fuissent. ne eis honor attribueret ait petr^o **V**iri israelite. quid nos admiramini. aut quid nos intuemini. quasi nostra virtute aut pietate fecerim⁹ hūc ambulare ic. **A**ct. 3. **S**imile illi⁹ de paulo et barnaba exp̄sse d̄tines **A**ct. 14. **T**ibi d^r paul^o et barnabas morabantur in listris. **E**t q̄dam vir listris. infirm⁹ pe cibus. sedebat. claud⁹ ex vetero matris sue. q̄ nunq̄ ambulauera t. **H**ic audiuit paulū loquen tem et credidit. **Q**ui intuitus eum ⁊ videns q̄ fidem haberet ut salu fieret (m̄tre scz ⁊ corpe) dixit voce magna (quatinus ex vocis altitudine pl⁹ ad diuinū honorem miraculū deuoluere) **S**urge sup pedes tuos rectus. **E**t exiliuit. omnibus astantib⁹ videntib⁹ **E**t ambulabat **E**t se quitur ibidem. Turbe autem cum vidissent qđ fecerat paul⁹. quasi hoc sua virtute pfecisset. leua uerunt vocē suam licaonite dī centes. **D**ij similes facti hoibus descenderunt ad nos. **E**t vocabant barnabam (q̄ senior erat) iouem. **P**aulū xpo (qui ductor verbi extiterat) mercurium qui fertur fuisse eloqntissim⁹. **S**acerdos quoqz iouis qui erat an cinitatē. tauros ⁊ coronas ante sanuas afferens cū populis. vo lebat sacrificare paulo scz ⁊ bar nabat tang⁹ veris dīs **I**psi vero beati apli nō sibi sed deo hono rem in oībus oībus querentes

vbi hoc viderūt. p̄cissis tunicis suis exiluerunt in turbas clamā tes ⁊ dicētes. **V**iri quid hec faciatis? **E**t nos mortales sumus. similes yobis homines annuncia tes yobis ab his vanis cōuerti ad deum viuum qui fecit celum et terram et mare et omnia que in eis sunt. **E**cce si honorem mū di voluisserint maximum adepti fuissent. sed quia timorem domini qui peccatum expellit cum p̄mo habuerūt. hunc caducum honore penit⁹ spreuerūt. **H**il tant⁹ erat in eis timor dei. quo malum declinat. vt nō solū ipsi in se sed et in alijs queritis. mala grauissime pumerūt. vt in facto **A**nanie et zaphire vxoris eius. p̄t. **V**n magn⁹ timor factus est in vniuersa ecclesia. et in omnes qui audierunt ipm **A**ct. 5. **E**cce si iam statum illū et p̄fectioz quā p diffusionem carisma tū sancti sp̄is p̄secuti sunt apli ad p̄orem eoz torporem. dubitationē. hebetudinē. carnalitatē. ifirmitatē. p̄priā solitudinē. p̄sumptionē. quis cōpare voluerit. luce clarius videbit. q̄ta mutatione. īmo innovatio dextre excelsi. q̄s sp̄is domini non q̄bus dam munusculis adornauit. sed fluminis sui impetu. ac vnciosis suavitate totos repleuit. ita vt vngentū hoc de capite xpo in barbam barbā aaron fluens. descederit in orā vestimenti eius dū vscz ad fines orbis terre. apo

In festo penthe.

stolica doctrina cōuersi. huius
vnguenti pinguedine et exulta-
tionis oleo sūt puncti. vt fidelis-
ter dictū sit p̄phētā. Spirit⁹
domini repleuit orbem terrarū
tc. et tñ de secundo

In festo penthe
Vermo. II. in
ordi. XXXIII.

Spiritu o-
ris eius oīgvit
eorum Ps.32.
Auctenius egit ecce-
lesia festa. celebrans diuinā be-
neficiā et opera quibus redem-
ptor noster nos redemit. debi-
tum nostrum soluendo salutis
impedimenta remouendo. locū
q; apud patrem p̄parando. et vi-
am pueniendi ostendō. Om-
niaq; exhibendo que ex parte re-
demptionis nostre adquirende
perdite beatitudinis necessaria
videbantur. ita vt nihil ultra
restaret nisi vt ipsi transiremus.
et reparata nobis beatitudinē
apprehendēdo possideremus.
In hac autem glorioſissima sole-
nitate beneficium summe necel-
larium recolit quo nos ad am-
bulandū et ad iter pficiendum
quaesicimus et fortamur. sine
quo oia priora bñficia licet max-
ima et preciosissima cassa forēt et

sine fructu. Quid enim pfice-
ret delicatissimum conuinium
ppare ei qui ex corporis debilita-
te ad ipsum perfruēdum iter ar-
ripere non valeret. Prima fac-
ta sūt per verbum ex patris obe-
dientia humanatum. qui in car-
ne sua debitum nostrum soluit.
Eph.2. Natum enim ex virgine
illuminauit sedentes i tenebris
et vmbra mortis. principi tene-
brarum suis ydolatrij servien-
tes. quorum primi fuerunt ma-
gi. stella duce ad veritatis agni-
tionem perducti. Sua conuer-
satōne viam ostendit. Discite a
me inqt. q; mitis sum et humilis
corde. Matth. xij. Passione cy-
rographū decreti suo sanguine
deleuit affigens illud cruci. Col-
losenf. 2. Morte mortez cū suo
pncipe dyabolo vicit. Et infer-
num fregit. O mors ero mors
tua. Poslus tu⁹ inferne. O see.
.j3. Resurgens captiuitatem in
inferno detentā reduxit et spem
imortalitatis dedit. Psal. Ascē-
dens in altum captiuā duxit tc.
et Iohis. 17. Volo pater vt vbi
ego sum illuc sit et minister me-
us tc. Ascendens locum nobis
apud patrem paravit et dispo-
suit. Ioh. i.4. Volo parare vo-
bis locum tc..
Secundum vero missio-
ne spiritus sancti hodierna per-
fecit. Nā adueniente hodie spū
sancto i signo visibili ac fideles

Sermo

replete. nendum perfecte ad omnis veritatis cognitionem illuminati sunt. sed et celestis igne caritatis accensi ac roborati. ut quecunqz intellexerint fortiter sine timore perficerint. et qui timidi usqz huc clausi mortis timore latuerunt. accepto spiritu sancti dono. portas et repagula irruperunt. se qz in medium populi et principum dederunt. et quem prius territi negarunt. nunc publice. testificantur. verbis predicando. opere miraculis confirmingando. et sanguine pro ipso voluntarie moriendo. **P**rius ut carnales et terrestres timuerunt nunc vero repleti spiritu ut celestes terrena omnia contempserunt. **H**inc Chrysostom. **D**ie nobis terra facta est celum. non stellis de celo ad terram descendibus. **S**ed apostolis ad celum ascendentibus. quia effusa est copiosa gratia spiritus sancti et vniuersum orbem operata est celum. non immutans naturam sed voluntatem emendans. infusis donis celestibus ac virtutibus. **U**nde verificatum est hodie quod longe ante prophetatum est. **S**piritu oris eius. scilicet verbi domini. omnis virtus eorum. celorum scilicet ex hominibus formatorum. **P**ro gratia Ueni sancte spiritus replete.

Ave maria

B Quia agimus hos

XXXIII

die festum spiritus sancti tertie persone in diuinis. qui hodie visibiliter missus est apostolis et cunctis fidelibus. Aliquid de ipso. ipso donante loquendum est.

Primum quo modo intelligenda est tercia persona in diuinis que spiritus sanctus dicitur.

Secundo de operatione et donorum multiplicitate.

Tercio de hominum quos inhabitat dispositione.

Circa primum licet trinitas superbenedicta nendum sit ineffabilis sed etiam investigabilis. **I**m illud Roma. xj. **D**altiludo diuinarum sapientie et scientie dei. qm incomprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vie eius. et hoc quantum ad perfectam eius cognitionem.) non tamen penitus nobis ignotus est. **N**am invisibilia eius a creatura mundi. a. homine. per ea que facta sunt intellecta spiciuntur. sempiterna quoqz eius virtus et diuinitas. ad Roma. pmo. **I**nter ea autem que facta sunt. nihil ita dicit in cognitionem dei sicut homo. **Q**ui ppe cu

In festo penthe.

In ceteris appetet vestigium trinitatis. In homine etiam imago eius impressa est. Unde homo creatus dicitur ad imaginem et similitudinem dei. *Benet. j.* *C*reatus est autem ad imaginem dei non secundum corpus, sed secundum animam, sive spiritum. *Quoniam* et deus non corpus sed spiritus est. *Joh. 4.* et prima *Cor. 3*. Ideo in spiritu seu anima nostra querenda est imago trinitatis, ut per eam venire possumus in noticiam eius. *I*nvenimus autem in anima nostra quandam trinitatem, quia habemus in nobis intellectum, voluntatem seu affectum, et utriusque operationem sive actum, sed cum magna imperfectione, et quantum ad obiectum, quia non multa simul distincte cognoscere nec amare possumus, sic sensu percipit. *E*t quantum ad mutabilitatem, quia nunc hoc, nunc illud, nunc amamus, nunc que amavimus odimus. *E*t quantum ad modum, quia nos per similitudines fantasmata, et fictas imagines, nihil per essentiam cognoscimus. *D*eus autem intellectum habet, voluntatem et actus eorum sine imperfectione, quantum ad substantiam, quod omnia hec in deo idem sunt. *Quia* una simplicissima esse unita. *Aug. de triplici habitaculo.* quantum ad obiecta omnia simul distinctissime, sine mutatione, non per speciem, sed per essentiam suam, et rei

cognite, semper et immutabiliter et mutabilia videt. *E*t circa agnita immutabilem et eternam habet voluntatem nec vult aliquid modo quod aliquando non voluit, aut aliquem velle desinet. *Omnia enim* nuda sunt et aperta oculis eius ad *Heb. 4.* et voluntas eius in eternum permanet. *Prouer. 19.* *E*t *Aug. in medi. c. 28.* opera mutas sed non consilium. *E*cce tenuis similitudo et magna differentia imaginis nostre ad deum. *Sed* nunc propinquius accedamus. *E*xprimur in nostro intellectu quandam vim fictiunam rei cognitae, per quam in se ipso format imaginem, tanto rei cognite similius fingeretur, que imago manet in intellectu. *E*t si haberet vim productivam, produceret rem simillimam immo substantialiter rei cognitae ab ea in nullo differente, nisi per hec ab illa esset producta. *E*t si se ipsum sic cognosceret, de se imaginem simillimam produceret, sibi substantialiter et a se sola productione distinctam. *Quia* et vere esset filius eius, quoniam filius vivens est de viuente, in eadem specie et natura productus. *Sic* voluntas nostra habet quandam vim inhesuam, nam cum obiectu agnitu volente acceptat in se quandam placentiam vel dilectionem aut favorum productam, et ob

Hermo

XXIII

iecto volito inclinatu et placere inheret et q̄ si p̄ se volito seu amato donat. q̄ et amor dicitur. quo amans se comunicat amato. qui similiter manet in voluntate. p̄ quem semper est inclinata ad beneficendum et complacendum amato.

Dicitur Sic in deo. Pater seipsum sua essentia cognoscens. cognoscendo imaginem suam perfectissimam in se producit sibi per omnia equalem et substantialiem. in nullo differentem. nisi q̄ hec est producta. pater vero producens. Hec imago propriissime verbum dicitur a patre dictum et vivit in eadem natura. non specifica sed individualis singularissima et simplicissima. ideo verissime filius est. et deus prius substantialis et coeternus et in omnibus perfectionibus coequalis. ut vult Augustinus in de cognitione vere vite prope finem cum inquit. Nihil aliud est filius vel verbum dei. q̄ cogitatio vel ars vel sapientia dei. Nempe cum nos aliquam rem cogitamus. ipsums rei imaginem cogitatione nostra formamus. Sic deus cum seipsum cogitauit similem sui per omnia imaginem formauit. et ideo verbum vel imagine dei dicitur. Sed nihil aliud nisi eadem essentia exprimitur. Et supra. Certum est q̄ mens gignit cogitationem. Cum autem mens se ipsam cogitat quasi altam sibi similem generat. Sic summus deus

cum seipsum talem qualis est cogitauit. p̄cul dubio simile sibi per omnia imaginem generauit. Et sicut gignens iure vocatur pater ita rectissime imago filii nominatur. Et infra. Nihil in rebus creatis ad integrum eius imaginem seruat a quo nascitur ut ibi declarat Infert. hic autem per omnia gignenti est simillimus. et ideo verissime filius non filius nominatur. Hec ille.

Dicitur pater volendo se et verbum suum. et similiter verbum volendo se et patrem. quorum una eadem q̄ est voluntas et essentia. et p̄ hunc se amantes amore essentiali. qui sum eodem ubi supra est idem omnibus modis essentie. producunt quandam favorem. quo pater inheret et connectitur filio. et filius patri et quem ut Richardus ait. Propter tanquam donum infinitum impendit filio. et filius repedit patri. et haec favor est amor productus. et tante perfectionis quantitate pater est amabilis. similiter filius et divina essentia. que cum infinita infinite est amabilis et per consequens infinitus. q̄ idem significatur essentie et amori essentiali infinite. Solum quod ea differens. quia productus. Ille autem amor essentialis et illa divina essentia nec productus nec producta. Et quoniam hic amor notionalis sive productus significatur essentie. ideo vi-

In festo penthe.

uus deus. omnipotens. et in omnibus pfectiōnibus. patri et filio coeternus et equalis. **N**ō qui dem ex formalī ratione producctionis qua productur ut dominum. sed ex ratione sue perfectiōnis. ppter quam pducitur in eadem essentiā. **A**udiāmus et de hoc beati Augustini testimoniū ī lib:o prefato ubi vice magistri respondit fratribus q̄ rentibus. Quomodo spirallans actus dicitur a patre et filio p:ō cedere dicens. **N**ihil aliud spūs sanctus q̄z amor dei intelligit. Constat autem quia pater filium et seipsum diligit. et item filius patrem tanq̄ seipsum diligit. Utita nāq̄ diligit se sapere. et iterum. sapientia diligit se vivere. vite autem et sapientie pbaea est vna esse essentia. **I**gitur dilectio vel amor vñ caritas quod est spiritus sanctus in substantia patris et filij coessentialis existit. et ideo ab utroq̄ equaliter procedit. **E**t statim supra. dei viuere. intelligere. diligere. nihil aliud est q̄z existere. **D**ilectio ergo dei est vita. et vita est spiritus. **P**ecille.

Hec tercia persona in diuinis spiritus sanctus dicitur. quasi comuni nomine. Nam et pater spiritus est. et filius spiritus est. et uterq̄ sanctus. et sic denoteretur esse communis amor et nexus amboꝝ. **Q**uod

sic declarat sanctus Bonaventura dist. io. pmi sententiaz. q. vltia. **N**am hoc nomen spiritus. a spirando vel spiratione sumptum est. **A**c tus autem spirationis in corpore. est actus internus. actus continuus. a ctus viuificus. habens originem a calore. **H**ec autem omnia amori conueniunt. Amor enī venit ab intrinsico quia actus est anime. **E**t amor est actus viuificus. et sic viuific ut homo non sit qui non amet. **E**st etiam amor actus continuus et hoc si perfectus est. qui enim nūc amat. et postea nō amat. nō perfecte amavit. **E**st deniqz amor. calor spiritualis. **V**nde ta potis ignis dictus est. **E**t quia spiritus sanctus a patre et filio procedit per modum amoris. ut patuit. Amori autem omnes conditiones actus spirationis conueniunt. Ideo in huīis evidētiā tercia in trinitate persona proprius spiritus dicta est. **E**t nō solum spiritus. sed et spiritus sanctus ad insinuandum q̄ hec tercia persona. non sit patris et filij amor immundus sed omnino mundus. **D**uplex enim reperitur amor. **P**rimus qui purus est et mundus. Alius qui immundus est atqz libidinosus. **A**d significandum ergo q̄ illa tercia persona non esset patris et filij amor immundus. imperfectus seu libidinosus. sed mundus perfe-

Berimo

ctus atqz castus. dicta est nō solū spirit⁹. sed spiritus sanctus. **V**el qz tanqz ex nrō vsu loqndi. non habens nomen appropria, tūm retinet nomen commune.

Verum nomen (spiritus sanctus) vt dicit. spiritum diuinū spiratione pductum. proprium est tercie persone. et neqz patri conuenit. quia productus nō est nec filio. quia & si productus est non tamen spiratione sed gene rationē. **A**nde non est spiratus a duobus spiratoribus sed a solo patre genitus. **H**ec breuiter sufficient ad qualemqz manu ductionem cognoscendi sp̄ritū sanctum. **E**x quo tamen multe veritates elici possunt. quas forte ynius sermois breuitas capere nō valet.

Prima veritas est sp̄irit⁹ sanctus non est creatura. cōtra macedonium. quoniam sp̄iritus sanctus est essentia diuina. et amor essentialis. sūm Augustinū vbi supra. et procedit tanquam amor et donum adequatū p̄nō pductuo infinito. sūm oē infinitum necessario est deus. Infinitas em creature repugnat. hinc 2. Corinth. 3. Dominus sp̄irit⁹ est. Et Iohis. 6. Sp̄iritus est qui vivificat. & ita de similibus p̄prietatibus diuinis ex scriptura colligi posset que conueniunt

XXXIII

spiritus sancto. **S**ecunda veritas sp̄iritus sanctus neqz pater est neqz filius. sed ab utro qz. non essentialiter sed persona liter distinctus. **C**ontra labelium. Non pater. quia pduct⁹ Non filius. quia non genitus. sed per modum donilibere productus. **D**e hoc. j. Ioh. 5. Tres sunt qui testimonium phibent in celo. pater verbum et sp̄irit⁹ sanctus et h̄i tres unum sunt. Una scilicet essentia diuina nō una persona.

Grecia veritas sp̄iritus sanctus pducit a p̄re et filio simul. **N**ō a solo patre. Nec tanqz a diuersis. sed tanqz ab uno principio. **C**ontra errorem grecorum dicētum sp̄iritus sanctum a solo patre procedere. **H**ec veritas est catholice fidei. Et potest breuiter sic ostendi. In instanti generatiōnis pater cōmunicat omnem perfectionem filio. et sic infinitā voluntatem que est p̄ncipium pducendi sp̄iritus sanctū. **C**um autem illa voluntas sit infinita impediri non potest. **N**ec in instanti productionis filij. intelligitur iam productus a patre. sp̄iritus sanctus. cum filius sit prior origine sp̄iritu sancto. licet non tempore aut duratiōe. hoc est filius est genitus a patre cum quo pduct⁹ sp̄iritus sanctū. **E**xemplum rude poni posset. Si em

In festo pentheco.

Duo ignes haberent eandem vim
calefaciendi. simul eundem ca-
lorem producerent in obiectum
approximatū. **S**ic pater cōmu-
nicat voluntate suam ut perse-
cū p̄ncipiū spirandi spiritū
sanctū. p̄us origie q̄ pducatur
spiritus sanctus. Ideo sicut pater
ita filius eadem voluntate spi-
rant spiritus sanctus. **H**

Quarta veritas in diuinis
sunt solum tres persone. Una p-
ducens et non producta scilicet
pater. Producens et producta
que est filius. Producta et non
pducens que est spiritus sanctus.

Quinta veritas. Nulla est
alia maio. dignior prior tempe-
aut duratione. quia eadem est
omniū perfectio et coeternitas
ac substantialitas. **S**exta
veritas. Non dispar cultus ad/
oratio aut honor. sed idem. De-
betur omnib⁹ personis diuinis.

Hec de p̄cessione eterna spi-
ritus sancti ad intra balbucien-
do dicta sufficient. que et si non
intelligimus. non minus creda-
mus. Dicentes cum Hill. 12 de
trinitate iuxta finem libri. Ante
tempora vnigenitus tuus. ex te
manet natus. Ex te per eum spi-
ritus sanctus tuus est. Quod si
sensu non pecipiam. tamen teneo
scientia. In spiritualibus em-
tuis rebus hebes sum. Loserna
hanc oro fidei mee religionē in-
contaminata. vt quod in reges-
nerationis mee symbolo profel-

sus sum semper obtineam patre
scilicet te nostrum et filium tuū
vna tecum adorem et sanctū spi-
ritum tuum qui ex te per unige-
nitum tuū est p̄meregar. Hec sūt
hill. hincinde iuxta finem libro
12. de trinitate. Quem spiritū
nobis infundat idem pater cuj
filio et spū sancto in secula bene-
dictus Amen.

TSecunda ps scđi smo-
nis de festo penthe. In or-
dine smo. XXXV.

Spiritu o-
ris eius oīsyirt
eorum vbi s. **A**
Sapiēs architect⁹ opus a se
inchoatū nō deserit donec ad p-
fectum illud deducat. Sūmus
itaqz artifex et rerum omnium
opifex deus pater omnipotens fi-
lium suum vnigenitum ad hoc
misit in mundū. vt qui p̄us era-
mus filii ire. adoptionem filior⁹
dei accipemus. **Sal.** 4. et **Joh.**
p⁹. Dedit eis potestatem filios
dei fieri h̄is qui credunt in no-
mine eius. **H**ec fides vt vniuers-
sis predicaret. idem dei filius
iam dispensatōnis suae mysteria
d̄sumatur us per passionē. triū-
phalē resurrectō glorio samqz a-
scensionē. aplis suis iussione in-
cuitabile iposuit. q̄tin⁹ euāgeliū

veritatis. qd ipse in parvis galilee et indec pribus pdicauerat toti mundo nunciaret. In oem quoqz terram son^o eoz exiret. et in fines orbis terre verba eoz vñ Act. 1. Eritis mihi testes in hiernale et in omni indea et sa- magria. vsqz ad ultimū terre. vt sic ex vniuersis iudeis et gentib^o in unitatem fidei conuenientib^o una constitueretur ecclesia christi sponsa. Ad hui^o aut missio- nis magne efficacem executōem et moritur^o atqz post resurrectio- ne ascensur^o. frequenter sanctū pmisit. qui isolaretur pusillos erudiret ignoros. omni virtute roboraret infirmos. vñ Jo. 14. Non relinquā vos orphanos. sed rogabo patrem et alium paci- tum dabit vobis. quo ad p̄mū. Ite. c. 16. Cum venerit ille spūs veritatis docebit vos oem veri- tatem quo ad scđm. Et quo ad terciū Luce. 24. Ego mittam p- missum patris in vos. vos autē sedete in ciuitate. donec indu- minī fratre ex alto. Omnes hos pmissiones hodierna die imple- uit. dum sedens ad dexterā pa- tris. victor gloriolus. fulnis su- is dona largitus est celestia. scz spūsanctū diuine fruti^o m̄grm. Siquidem teste ps. Spūoris eius omnis virtus eoz Ps. 32. Pro gra Luce. B. Hetero- no fmone aliquid p̄ nrā humi- litate locuti sum^o p articulo p̄ fmonis hui^o quo intelligenda

sit et cocipienda tercia persona in- diuinis q̄ s. d̄ et est. Ex quo et alijs tunc et nunc dictis colligi potest. duplice esse s. pcessionē fm̄grm d̄l. j4. p̄ml. una est eterna de patre et filio. que ita s. prestat essentiā. sine ullo tēpis initio. et sineulla nature mutabi- litate. Sicut filio prestat essen- tiā sine tempis initio. et sine nature mutabilitate. eterna ge- neratio de p̄. vt ait Aug^o. 15. de trini. De hac aliqd heri bals- buciēdo locuti sumus. Alia est tempalis que p̄mū vocabulo missio nosatur. qua ad sanctifi- candū creaturā mittitur ex tpe a patre et filio īmo et a seipso. vt ait Aug^o. 15. de trini. et m̄gr d̄l. 15. de qua nunc dicendū. Hec duplex est. quæda visibi- lis. qdā inuisibilis. Missio spūsanctū visibilis est appitio alicui^o rei corporalis. circa creatu- ram rōnalem. missione inuisibi- lem s. creature factā repäsentā. Si baptizato dño in iordanē vīa est columbe sp̄s descendere sup eum. vt d̄l Math. 3. Ad si- gnificandū in xpo hoie habita- re spūsanctū. Hoc ḡ signo s. d̄r visibiliter missus. Non qz s. in se visibilis sit. sed qz aliqua crea- tura visibilis apparēs. spūsan- ctū alicui missum repäsentat vult Leo papa in s. hui^o festi q̄ incipit hodierna solēnitatem. Multū quippe dissiliter se ha- buit s. ad creaturas in quib^o vi-

In festo penthe.

ssibiliter multe dicebatur. et fili⁹ ad naturā hūanam. Fili⁹ namq; humanā naturam in qua visibi⁹ lis appuit in vnitate suppositi assumptis. Unde verū erat dicere. filius in diuis est homo. sic Joh⁹ ait. Verbum caro factū est Naturā quoq; hūanam assumptam beatificauit. Persona at spūsancti nō assumptis ad vniuersitatem psonalē columbā. flatū. nubes aut ignē. et ideo nec columbā nec nubes dici potuit neq; tales naturas sanctificauit aut beatificauit vt vult. Aug⁹. 2 de trinitate. Creature itaq; ille nulla speciali vniōne fuerunt spiritui sancto vnitæ. sed dimittat ad hoc specialitatem a deo ordinate. ut spiritus sanctū inuisibiliter illos in habitare. eisq; donatū fōrēt et rēca quos apparuerūt representaret quare nec adorandis adhuc in teris essent. **D**icitur tamen hmoi creature apparitio signifīcāt missionē inuisibilem spiritus sancti. tunc p̄mo fieri. quādo hmoi creature apparent. sed significant vel tunc missionem inuisibilem esse vel factam fuisse et adhuc permanere. Non enim cū columba sup xpm appuit in baptismate tūc ei. s. mittebatur aut habita gratia augmentata est quā inceptionis instanti receperat sed totam aie sue capacitatē. Sed nec hodierna die apostoli primo. aut spiritū sanctum

aut grātiā receperunt. quib⁹ ante ascensionē domin⁹ dixit. Accipite spiritus sanctum quorū remiseritis peccata. remittuntur eis. Joh. 20. q̄uis hodie habita gratia. nō modice fuerit augmentata. fm Leo. in simōe. festi uitatis presentis. qui incipit. Plenissime quidem. **E**

Tali missione visibili hodie na spiritus sanctus datus est discipulis in civitate virtute ex alto fm pmissionem accepit ex pectantibus. Post imolationē nāq; paschalis agni christi domini. eiusq; resurrectionis victoriōse. illucescente die quinq; gesima. que est dies hodierna ut Actu. historig. refert. ca. 2. Cum omes pariter essent in eodem loco fact⁹ est repente decessus sonus. tanq; sonus aduenientis spiritus vehementis repletus utq; totam domū vbi erant sedētes. Insolita sc̄z claritate fm Lirā. Apparueruntq; illis dissipitlingue tanq; ignis. sed ditz supra singulos corū. Spiritu sancto scilicet in figura linguarum supra singulorum capita apparente. Et repleti sunt omnes spiritu sancto. Intus in cordibus inuisibiliter. vnde ceperunt logū varijs linguis. put spiritus sanctus dā. elo. illis. **E** Ecce q̄ aperte initio gratie euangelice. responderet in iūrum legis date. euangelij p̄fē-

ctionem significante. Ut enim **E**xod. docet hystoria. c. 20. libe
rati de servitute egyptiorum fi
lii israel. pergentes per desertum.
ut in terram promissionis veni
rent. **V**enientes ad montem sy
nai. qnagesimo die imolati
onis paschalis agni. descendit
dominus in igne super montem.
comitante sonitu buccine. tonis
truis et fulgoribus. decalogum
eis apta voce disposuit. Ita im
molato paschali agno Christo domi
no. **E**tiam pascha nostrum imola
tus est Christus. j. **L**or. 5. Qui sui sa
guinis precio nos a peccatis fuitu
te redemit. **S**ueq; resurrectiois
exemplo nobis spe perpetuabili
tar; ostendit. s. o. die ab eius re
surrectioe hoc est hodie. spuslan
ctus ad legis euangelice predicati
onē similibus insignis visibili
e apostolis missus est. nō q; sicut
figura a veritatis significata de
ficit perfectioe. ita ea q; in legis da
tione ostensa sunt signa. a donis
datiis hodie apostolis. **S**ed
Appuit quidem in more ignis. sed
fumans. Appuit in cenaculo ig
nis sed lucis. qm apostolorum pecc
tora ut ait. **B**eda in. ome. vige
penthe. ss. iniisibili luce scie radí
auit. et inextinguibili caritatis ar
dore succedit. ad intelligendā et
opendā altitudinē celestium pcep
torū. quā ibi montis cacumen et
cenaculi altitudo idicat. **S**ed
hic omnes q; accipiebat spiritum in ce

naculo erant positi. Illic pplus
qdē oīs infra mortē stabat. et pati
ci seniorum montis partem con
scenderunt. **M**olus moyses in
ipm verticem (vbi in igne et cali
gine. diuina maiestas prefulge
bat) ascendit. quia nimurum al
ciora et intima legis archana. p
fectiores carnalis istius populi
capere solum et seruare nouerāt
populus vero superficie littere
adherebat. **A**dhuc enim velum
oppansum erat. qd sancta sans
ctorum contegebat. **N**ūc autem
data gratia spiritus sancti ad in
telligendum sublimius simul et
ad implendum perfectius sancti
euangelij dicta fidelium cor
da subleuantur. **U**trobiq; soni
tus ingens auditur. sed ibi ad
terendum. hic ad consolandum
hinc populus ille timore attonis
tus ait moysi. loquere nobis tu
non loquatur nobis dominus.
ne forte moriamur. **E**cce timor
Apistoli vero accepta spiritus
sancti consolatione ibat gauden
tes a facie consilij. quia digni
habiti sunt pro christi nomine
cōtumeliam pati. **A**ctuū. 5. **E**t
isti auditis legalib; edictis una
voce responderunt. omnia que
locutus est dominus audiem⁹
et faciemus. **A**pistoli autem
illustratione spiritus. omnium na
tionum linguis dei mognalia
loquebantur. ad designandum
quia legis obseruantia. vni tan
tum indeorum genti data sit.

In festo pentehco.

Verbum vero euangeliū. cūctis
p orbem gentibus p̄dicandum.
Et cūctorū liguis populorū xp̄i
ane fidei essent p̄conia edicēda.
Hec Beda. **D**icit qđ omni
bus pfectius est. hijs signis apo
stolis app̄ntibus. s.s. visibiliter
missus. corū corda et sacrificabat
et illuminabat. et inflamabat. do
norūq; celestiū plenitudinē cōtu
lit. In signis vero ve. te. et si dei
p̄sentia significabatur ad legis
approbatōm. nequaq; tñ. in eis
sp̄us sanctus mittebatur visibi
liter ad populi singularē pfectio
nē. qm̄ neq; circa populū signa.
sed in monte apud maiestatē ap
paruere diuinā. Neq; em̄ aliquā
in ve. te. legitur s.s. (vt Aug⁹ ait
4. de trinitate) visibilit̄ missus
Neq; decuit signum plenitudi
nis gratie exhiberi visibilit̄. an
te tempus plenitudinis gratie.
qđ a xp̄i adūctu incepit. vt vult
apostolus. ad. Ball. 4. Chri
sto vero adueniēt missus est spi
ritus sanctus visibiliter xp̄o et al
postolis Christo. nō instanti
ceptionis quo recepit sp̄us sancti
plenitudinē. s̄z dū iam se maies
tarēt. eratis sueāno incepisset
Et apostol⁹. dū statim mittebā
erant ad salutē mīsterialit̄ mō
offerēdā. **L**e rationē assignat
Durandus in suo p̄mo. dil. 16.
Nam missio visibilis fit p̄ncipa
liter ad fīcāndū gr̄e plenitudinē
in eo cui sit. et hoc s̄m q̄ potest
in alios redundare. **O**ra xp̄i in

ceteros redundabat tripl̄ effe
ctuē p̄ncipaliter inquantū de⁹.
Sed sic ad eum nō fit missio s̄z
magis sic mittit. meritorie inq̄n
tum homo. et mīsterialiter. **M**e
ritorie redundabat in sacramē
toz collatōibus q̄bus efficaciā
meruit. ideo in baptismate ybi
tacitū sāctissime sue carnis aq̄s
vīm cōtulit regeneratiā. vt dī
Beda. missus est ad eū sp̄us san
ctus in sp̄e columbe. qđ est aīal
fecundum In sua p̄dicatōe aut̄
redundabat gr̄a mīsterialiter.
qz p̄ eam hominū co:da ad gra
tiam disponebāt. id tuē mis
sus fuit sp̄us sanct⁹ in sp̄e niblu
cide. cui⁹ est luce recepta spar
gere. quō p̄dicatores doctrinā.
Ab apostolis aut̄ gratia solum
redundabat mīsterialit̄. et h̄yel
p̄ sac̄oz administratōem. vel s̄bi
p̄dicatōem. ppter p̄mū fuit mis
sus ad eos s̄l. in specie flat⁹. qn̄
dīs dices Accipite spiritūsan
ctū quoz remiserit̄ peccata re
mittunt̄ eis. Omisit eis dispensa
tōem sacramēti p̄nię. qđ est ma
gis necessariū sacramētū post
baptismū r̄t. flat⁹ nihil. est ei⁹
qui flat vel spirat. et in sacramē
torum collatiōe ministeriali. nū
hilex ministri bonitate vel mali
cia trahit effectus sacramētū.
pter sc̄m missus est hodie in
specie linguarū. ignitarū. vt es̄t
p̄fisi verbis. et feruidi caritatis
atq; ad suam et aliorū salutē ze
losi. **S**ic ergo patuit aliquālī

Sermo

XXXV

quid sit et ad quid fiat missio visibilis. **E**st etiam missio spiritus invisibilis. ad quam representandum ut dictum est visibilis missio ordinata. **Q**uia sicut eternaliter a patre et filio coeteri procedit. ita etiam temporali ter ab yrroque mittitur et procedit. cum ad sanctificandum rationale creaturam a patre et filio et a se ipso mititur. Ac deuotis mentibus quotidianie datur. per spealem ac invisibilē unionem. ut vult magister. di. i. 4. pmi. **E**st quid si. immo tota unitas generaliter in omnibus creaturis. In comutabilitate tamen in se christi posternaliter. presentialiter et essentialiter. ut per Hieronimum dominus ait. Nunquid non celum et terram ego impleo eiusdem. 23. Et de spiritu. Sap. i. 12. **S**piritus domini replete orbem terrarum. Eius enim potestate omnia sunt subiecta. **D**ia denique cogitatur et indistincter sibi habet omnia unitate. **S**ingulariter denique essentialiter intima. ut nec ab extrinseco cuiuslibet rei aliquatenus distet. est ergo in omnibus spiritum potentiam et essentialiam. ut latenter tractat doctor Anglicus. dis. 37. pmi. **E**specialiter tamen et excellenter modo est in sanctis spiritibus et aibz. quas inhabitat per spiritum. hoc autem esse in aibz. non est aliud quam eas per spiritum quam confer illapsi sanctificatio acceptare ad vitam. et in filios adoptare. et sic non est in his quod gratia gratum faciente carent. stante lege. **E**xcellenter etiam in christo homine in quantum divinitatis plenitudo habitat

corporaliter. **C**ol. 2. In eo enim est per spiritum non adoptatis sed unitio nis ut hunc magister. di. 37. pmi. **L**icet spiritus sit in omnibus hominibus. Non tamen omnes inhabitant. quod non oculi per gloriam acceptat ad vitam. In his vero que acceptat glorificationem. deus habita re. et mentes eorum unde ad deum meritiorie eleuare. **D**icit enim quis locutione vulgata esse in bonis et non in malis. ad hunc sensum. quod bonos acceptat per spiritum ad vitam non sicut malos. **E**t isto modo id est dicere. deum esse in hominibus et eum per gloriam acceptare. **S**ic deus venire ad aliquos cum tamen sit ubique. quod alii quibus nunc conferunt spiritum et per gloriam in filios adoptant. qui prae erant inimici et non grati deo. **E**t quanto maiora et plura in aliquo operam bona. quam in alio. tanto amplius et plus in eo esse deum per gloriam suam. Plures auctoritates ad hoc adduci possent. quas vide dis. 37. pmi. **T**alis itaque gloria inuisibilis collato. de spiritu invisibili missio et homines per spiritum adoptato. **E**ya carissima benignissimum hospitem colligere festinante habitum retinet. **E**st enim dulcis hospes anime. dulce refrigerium. in labore requies. in estu temperies. in fletu solarii. ut hunc in psalmis. **H**ec de missione temporali utrumque dicta sufficiant. **S**ed dices. quoniam spiritus in se datur nedum in donis. prius se non habenti. cum in se sit immutabilis. **N**ec alicubi esse possit ubi prius non fuit. quod deus est.

t

In festo penthe.

Apud quē nō est transmutatio
nec vicissitudinis obumbratio.
Jac. 3. Ad hoc r̄ndet doc. anglī
cus dis. 13. et. 12. p̄mi Res d̄r alī
cui dāri in se. cum in alteri^o do-
minū vel quāsi dominū trans-
fertur. Ita q̄ illa ali^o vti potest
vt libet ad agēdūm. h̄ mō etiā
mos habet hominū. vt alter al-
teri se dare dicat. cum ad hoc se
offert. q̄ paratus est alterius pa-
rere voluntati. facietq; quecum
q; alter rationabiliter ab eo fie-
ri optabit. **L**um ergo spūssan-
ctus illapsu suo sanctificatio
hominem p̄ gratiam inhabitan-
do. paratus est hominē iuuare
in oī actione meritaria. et tan-
dem eum in beatitudine subli-
mare. dicitur quodāmodo vo-
luntati hoīs obtempare. **S**tat
enim ad hostium et pulsat. **S**i
quis aperit ingreditur. Et nun
quā manū suā subtrahit.
Sic ergo hominē acceptando
per gratiam. et in actione mer-
itoria modo singulari eum iuuā-
do. dicitur se homini dare pos-
sent ad hoc aliquo mō aptari
exempla Josue. jo. **N**uādo sol-
licit in celo ad nutum homis.
ita vt nec antea nec postea lon-
gior dies fuerit. et Exod. 35. cū
ait domin⁹ moyſi. **D**imitte me
vt irascatur furor meus contra
eos et deleam eos tē. **M** **E** **L**um autem spūssantus sic
sele homini dat. velut dōnum
increatum semp infundit etiām

gratiam gratum facientē dōmū
creatūm. quo anima ornatūr et
in dei spōsam adoptatur. **D**e
cuius effectibus. **V**ide fīmōe. 2.
de circumcisione domini. **D**e
alijs vero donis que spūssant⁹
cōfert. **V**ide in parte scđa p̄mi
fīmōis de festo penthe. **I**tem
quomō dona illa claruerunt et
patuerunt in apostolis. **V**ide fī-
mōne. 4. inferius de festo p̄nti.
Pars tercia sermonis
leculdi In festo penthe.
in or. fīmo. XXXVI. A

Q uia Vero
(vt ex p̄cedentibus r̄
potissimum ex fīmōne
tercio de festo presenti statim⁹
Aue pater) necessarium est ho-
mini ad vitam. quatin⁹ cor suū
prepet habitaculū spūi sancto.
Nemo enim a deo glorificabit
in patria. quem hic in via non
inhabitat spūssant⁹ gratuita
presentia **S**i quis enim spiritū
christi qui est spūssant⁹ nō ha-
bet ait apostol⁹ Roma. 8. Hic
non est eius vt in fīmōne tercio
p̄ que lati⁹ potebit. **J**o expedit
imo sūme necim est ad vita p̄se
qndā scire. quo hīmōi hospitio
li p̄gatio fieri debeat. **A**licet b
elici posset ex b̄b themat̄ p̄missi
clarī tñ b̄ edocet dici festi enā-
gelū. **B** Itaq; vt ex evan⁹
colligi pot Joh. 14. Quatuor
faciūt hoīem capatē spūssant⁹
scilicet. **D**ilectio dei. quia est spi-

Sermo

XXXVI

ritus amoris dulcis et benignus
Sap. i. Observatio verbi. qz
est spiritus veritatis Joh. 14.
Pacificatio cordis. quia est
vinculum pacis vnde Solliciti
tuare unitatem spiritus in vinculo pacis Eph. 4. Saudium
de pfectiōnibꝫ diuinis. quia est
spiritus paclitus tollens tristiciam
ingerens gaudium. **D**e pmissis
duobus ait domin⁹ in euangelio.
*Si quis diligit me sermo
nem meū tuabit Quo fructus?*
Sequitur. et pater meus dili-
get eum et ad eum venient⁹. et man-
sionē apud eum faciem⁹ r̄t. **E**cce
diligendus est a nobis domin⁹
cum mandator⁹ obficiōem. vt
ad nos veniat pater et filius. et
mansionē in nobis faciat Haud
dubium quin spūsanctus. de qz
p̄us dixerat. **S**i diligis mema-
data mea tua. t̄c. **E**t ego roga-
bo patrem et aliū paclitum da-
bit vobis spiritum veritatis. vt
maneat vobiscum in eternum.
Primū ergo est diligere deū af-
fectu cordis. scdm effectu ope-
ris per mandator⁹ obficiōem
Affectu cordis diligimus deū.
dū dulci ac benigno animo mo-
uemur ad deum. ḡaudētes illi
in suis pfectiōnibꝫ et cōplacenti-
am habentes in eis. **H**ic affect⁹
mentis nostre in deum prima et
imediata dispositio est ad infu-
sionem spūsancti. vt vult doc.
anglicus et scotus. **S**ed quomō hunc amoris affectum

in nobis adquirere possumus et
p hoc aptari ad spūsancti rece-
ptionē. **R**espondeo. dupli me-
dio. Remouendo impedimenta.
Adhibendo fomenta. **I**mpe-
dimentū huius amoris. et p pse
quens susceptōis spūsancti est
amor mundi. Nam et xp̄c dum
spiritū veritatis suis discipulis
pmitteret addidit. **Q**uē mūd⁹
non potest accipere. Joh. 14.
Mundus. i. mundi amatores.
vnde Be. in omel. vigil. festini-
tatis h⁹. **Q**uisqz solatōem for-
ris in mūdi rebus inqrit hic di-
uine solatōnis munere int⁹ re-
formari nō valer. **L**ū em termi-
mot⁹ a qz ad quē sunt ḡr̄y. s. ph.
Mot⁹ autē recessus est a timino
a quo. et accessus ad terminū ad
quē. **T**ermīni p̄o in dispōne et
motu ad s. scdm sunt mōd⁹ et s. et
h⁹ ḡr̄y. s. m illud Amicicia hui⁹
seculi inimicicia est dei. **J**o qui
vult esse amic⁹ h⁹ seculi. inimic⁹
dei. **O**stituit Iac. 4. et Joh. in p
ma cq. c. 2. **S**i qz diligis mōd⁹
nō est caritas p̄is in eo. i. s. **R**e-
linquēdus est igit mōd⁹. i. amor
mōd⁹ vt in nob sit amor dei. **E**t
qd⁹ dicim⁹ de amore mōd⁹. **C**um
amor carnis seu carnalis p̄ntie
xp̄i. ipedimentū fuit discipul⁹ in
receptōne s. teste dño. **N**isi ego
abiero paclit⁹ nō veniet ad vos
q. d. **N**isi hāc carnalē dilectōz a
vob subtraxero. n̄ erit⁹ digni vt
paclit⁹ veiat ad vos. qzdiū ei de
me carnalē sentiet. n̄ erit⁹ digni

In festo penthe.

sue ydonei vt spiritus sanctum recipiat. hinc Bern. Delicata est consolatio diuina. et non datur admittentibus alienam.

Dicitur forte durus est hic mundo. si nemo salvus sine inhabitate spū. Nec spiritū recipere carnis et plenitū amator. quemadmodum salvatur Nam quod per eum in mundo et mundialib⁹ rebus non delectari immo nemo carnē suam vñqz odio habuit. sed fouet et nutrit Eph. 4. **A**d hui⁹ replicē solutoem notandum. quod hoīes in hac vita sunt in triplici differentia. Quidā in mundo et de mundo sunt. Quidā in mundo sunt. de mundo autē non sunt. **A**t hui⁹ duplices ut in fratrib⁹. In mundo sunt oīes mortales quod vivunt hac vita mortali. Sed de mundo sunt qui finem mundi vivunt. id. qui toto desiderio falsis et pituris mundi bonis adhèrent. eisque adhērendis p̄cipaliter intendunt. Magna et p̄mā curā p̄terrenis. nulla p̄ celestib⁹ habent. **C**aritas amant. futura stemmunt. Carnis curam in desideriis p̄ficiunt. vicissim infūiunt. frutes negligunt. In mundo sunt et non de mundo. qui in carne non finit carnem vivunt. sed quorum vita ratione regitur. virtutib⁹ ornatur. In quibus mundi p̄cipisci tie p̄ gratiam supāne. **H**anc differentiam innuit dominus Ioh. 17. Dicendo discipulos suos esse in mundo. sed non de mundo. Et ideo non rogat patrem ut tollat

eos de mundo. ita ut non sint in mundo. sed ut servent eos a malo id est peccatis et illecebris. quibus tenentur qui sunt de mundo.

Nisi autē qui in mundo sunt et non de mundo. sunt duplices. Quidam in mundo in quo sunt virtutis licet sunt quāsi non viventes. ut loquitur apostolus 1. Corinth. 7. Qui ita habent temporalia ut non habeant ab eis. quibus plenaria temporalia sunt in visu. Eterna in desiderio. Terci⁹ quādem in mundo sunt. quod in carne vivunt. sed mundū cum suis p̄cupiscentiis penitus reliquerūt. puri et nudi christum sequuntur. abdicant diuinias. voluptatib⁹ renunciant sub arte obedientia ppter deū se弦unt. Quales sunt perfecti. De quib⁹ veritas ait. Si vis perfectus esse vade et vende omnia que possidī. et da paupib⁹ et sequere me. Matth. 19.

Primi spiritus sanctū inhabitare non possunt. dicente domino. Spiritū veritatis mundus non potest accipere. **N**isi dūsus. id est amore mundi implexus. Ab illo nos renocat Iohannes. Nolite diligere mundum neque ea que sunt in mundo. Quare quia qui diligunt mundum. non est caritas patris in eo. Et quid intelligat p̄ mundum et p̄ ea que in mundo sunt. statim exponit dicens. Omne quod est in mundo. aut est superbia vite aut p̄cupiscentia oculorum et talibi. Iohannes

Bermon

XXXVI

mūdus in maligno. i. malo igne
positus est. Per mōdū ḡ intelligit
vicia mūdi. hoīm p̄m mōdū
viuentū. // Sed i sp̄m sanctum
habet inhabitatōrē quantū ad
nc̄cia salutis. q̄o eum apostoli
habuerūt adhuc carnales ante
ascensionē et resurrectōz domini
Quo etiā hunc habet oēs electi
vn. i. Lox. 3. Nescitis q̄ rē. dei
sanctū est. qd̄ el. vos et spiritus
dei habitat in vobis. // Tercij
hnt̄ spiritū sanctū nō solū q̄ntū
ad necessaria ad salutē. s̄ ad sin
gulare isolatōz et familiare dile
ctionem et gr̄ plenitudinē. Sic
hodie acceperūt apli et ceteri fi
deles. eoz exemplo oia relinquē
tes. Et p̄ hoc pat̄z solutio re
splice. Qm et si quelibet cōsolō
mundi impedit isolatōm sp̄s
fm plenitudinē solū. tñ illa que
querit ḡtra preceptū dei repellit
si. quantū ad nc̄cia salutis. E

// Nunc ḡ qui mōdū alligati. sed
nō victi sunt a mūdo. q̄ nondū
possunt recipere quantū ad gr̄ et
plenitudinē isolatiōis. vt hunc
recipient quantū ad necessitatē
salutis imitent aplim. i. Lox. 7
di. Qui habet vpores tanq̄z nō
habentes sint. Et qui flent tanq̄z
nō flentes. Et qui gaudent tan
q̄z nō gaudentes. Et qui vtunq̄z
hoc mundo tanq̄z non vtantur.
Preterit em̄ figura mūdi hui.
Que exponēs b. Greg. omel.
36. siue dnica. 2. post penthe. dt
Uxōrē habet quasi non habeat

qui sic studet placere coniugī. vt
nō dispiceat creatori. sicut s̄ tēz
non fleat qui sic t̄ palibus dā
nis affligit. vt tñ d̄ eternis lucis
animū sc̄m p̄ soletur. Haud
tanq̄z nō gaudeat qui sic tēpa
libus bonis hilarescit. vt tñ sp̄
petua tormenta consideret. Et h
qd̄ mentē gaudio subleuat hāc
st̄nuo pondere puidi timoris
premat. Emit aut̄ quasi nō pos
sidens. q̄ et ad vsum terrena pre
parat. et tñ cauta cogitatione p
uidet. q̄ hec statim relinquit.
Mundo q̄z vtitur sed quasi nō
vtatur. q̄ necessaria cūcta exteri
us ad vitesue misteriū redigit.
et tñ hec eadē nō sinit sue menti
dnari vt subiecta foris serviant
et nunq̄z intentōnē aimi ad alta
tendentis frangant. Si sic ter
rena omia n̄ ad desideriū. s̄ ad
vsum assint. vt reb̄ necessarijs
vtantur. sed nihil cum petō h̄re
cupiant. De ipsis quoq̄z habit̄
quotidie mercedes querant. et
plus gaudeant de bono ope q̄z
bona possessiōe. Sic mōdū vten
tes et corpus suū nutrientes. a
spūsancti p̄ntia nullaten⁹ exclu
dunt. f. Fomenta ḡo q̄bus
amor dei adquiritur. sunt iuges et
deuote meditatiōes diuinoz be
neficioz. exhibitorz et pmissorz.
per has ad diuine bonitatis ar
dorem deuenim⁹. Bonitas
em̄ rei intrinsicā nō aliter nobis
q̄z p̄ opera ab ea pcedentia ino
tescit. Ex his aut̄ attentis me

In festo penthe.

ditatōibus exārdescit ignis di-
uini amoris teste pp̄ha. In me-
ditatōe mea exar. ignis. haud
dubiu q̄n amor. z p̄ q̄dē amor
mercenarii siue occupie gignit ex
hmoi meditatōe bñficioz. q̄ p̄
pter bñficia nob exhibita dili-
git d̄s. Ac deinde ex meditatōe
diuine bonitatis q̄n se d̄s cēnti-
aliter bon⁹ est. oritur dilectio fi-
liais seu amor amicicie. q̄ est im-
mediata dispositio ad infusioz
spūsanci. At licet bona nob⁹
a deo collata innūerabilitia sint.
qm̄ ab ipso st̄ oia bona. si quid
nulla bona a deo nō collata co-
gitari possunt. Ex quo. p̄ quē. z
in quo sunt oia Ro. xi. Ipse p̄n-
cipiū et finis toti⁹ boni. q̄ apit
manū et implet omnia bonitate
Ps. joz. tn. p̄ faciliori memoria
diminoz beneficioz possunt ipa
in genere reduci ad quendā nu-
merū siue mēbra. Sunt ergo di-
uina dona et beneficia nobis ce-
litus collata duplicitia sc̄z. increa-
ta et creata. Creatā sunt multe/
plicia sc̄z. nature. fortune. gr̄e. z
glorie. Nature inq̄z corporis z aie
In quib⁹ notanda est sup̄excel-
lentia donoz dei sup̄ dona ho-
minū. In magnitudine. multitu-
dine. pfectioe. necessitate. z sin-
gularitate. Nullū em̄ donū ma-
ius celo et elementis. Dia deni
qz creata et increata dei sunt.
Et infusa nobiliora sunt adqui-
sitioz. Dei etiam dona plus neces-
saria sunt z quedam a solo deo

haberi possunt. vt aer. aqua.
sine quibus. nec homo esse. nec
bene esse potest ita de alijs ele-
mentis. gratia etiam ad salutem
necessaria a solo deo est. Item
dei dona nullo p̄cio comparari vel
app̄ciari possunt. secus d̄ donis
hoim. Bona increata sunt p̄
filius z s̄. Nō sufficit deo omia
creata dare nobis. nisi et seipm
daret. Pater se nobis dat in p̄-
mū. fili⁹ in p̄cium. s̄. in p̄gn⁹
certissimū. hec omia testant. qm̄
nobis bonus et optimus est de⁹.
Et ideo merito salte amore mer-
cenario et occupie a nobis diligē-
dus. Sed si causa attendit.
nulla ex nob inuenit. Quid em̄
apud deū mereri potuim⁹ prius
qm̄ essemus. vt p̄duceret nos. q̄
futuri. sibi (q̄ solus sufficiens)
nihil adjicere potuim⁹. Sed qd̄
mereri potuim⁹. dum creati. re-
bellantes inimici. et totius misé-
ricordie z bonitat̄ idigni penas
soluere debuim⁹. Sola ḡ causa
tantoz beneficioz intrinsica et
essentialis. bonitas est dei. q̄ nul-
lis nostris meritis prior dilexit
nos. Teste euangeliō hodierno.
Sic deus dilexit mundū vt si-
lum suum unigenitū daret ic̄.
Vnius aut̄ amoris. ex sola essen-
tiali et intrinsica dei bonitate p̄-
cedentis diligens meditatio. ex-
citat in nobis dilectionem ami-
cicie. qua eū ppter seipm (quia
bon⁹ est) diligim⁹. qua dilectōe
tanq̄ principalissima dispone in

Hermo

XXXVI

nobis existente. sine mora si. illa
bitur. Non em pōt hec dilectio
stare sine ss. cū sic dispō sufficiēs
et immediata. **N**on em estiman
di sunt hoīes. s̄z lapides ad amā
te duriores. quos tantoī memo
ria bñficioī ad diligendū deū
non enollit. hinc **H**erm. f. 2. de
pēthe. post recitatōem bñficioī
dei. **D**uri et indurati filii adā
quos nō emollit tanta benigni
tas. tanta flāma tam ingens ar
do amoris. tam vehemēs ama
tor. qui p tam vīlib⁹ sarcinulīs.
tam p̄ciosas merces expendit.

H **E**x illo amo: e summi boni
fluunt cetera. ad ss. suscepōz di
spontentia scz obfuiatio fīmonis
dei. **N**ā et hec obfuiatio ē amor
effectiu⁹ sine q̄amor: affectiu⁹ nō
ē ver⁹. neqz em pfecte et efficacit
vult deū oībus dñari. q̄ nō vult
deo oīa fuire et sbesse. s̄z nō vult
oīa subē do q̄ p mandatorz ei⁹
pt̄cept uīult ipsi obtpare hic q̄si
dñs nccio infert dñs. obfuiatiā
sui fīmonis. hēmādatorz ad amo
rē sui d. **S**i q̄s di. merc. fīmonē
mēū fuabit. et i eodē. c. q̄si nihil
intersit inter diligere deū et man
data fuareit. Qui habet man
data mea in memoria. et fuat ea
in ope. hic est qui diliget me. **E**t
Joh in. 1. ca. c. 5. Hec est inq̄t ca
ritas. vt mandata ei⁹ custodiā⁹
Et beat⁹ Grego. Caritas ocio
sa nō est. operatur magna si est.
Si autē opari rennuit. caritas
nō est. **I** **E**x eodē amo: et iā

seq̄tur pax cordis. Pax interna
licet nō externa hui⁹ mūdi. quā
neqz dat neqz exigit spūssanc⁹
Hinc cū domin⁹ dixerat in euā
gelio **P**acem relinquō vob. pa
cem mēā do vobis. Statim ad
didit. **N**on quō mundus dat
ego do vobis. **A**st em pax
exterior quā mundus dat. nihil
aliud. nisi quies exterior. qua
quis sine molestia vītūt bonis
tempalibus mundi. quā frequē
ter concomitatur multiplicatio
peccatoī. fm illud **D**eutro. 32.

In crassatus est dilectus et recal
citrauit. et illud p̄s. **P**acem p̄c
eatorum vīdens. hanc pacem au
fert deus a suis dilectorib⁹. ac
per multas tribulationes intro
ducit in regnum celorum. **A**ct.
. 14. hinc. 2. Thimo. 3. Omnes
qui pie volunt viuere in christo
p̄secutionem pacientur.

Pax autem cordis siue con
scientie consistit in tribus. que
in ipso homine debent ordinari
vt scz p̄mo intellectus nō obscu
retur errore. **S**ecundo voluntas ab
intellectu non dissideat sua libe
ralitate. **T**ercio sensualitas nō
obruat arbitrium sua passione.
Quarto in ordinata obedientia
ad deum per amoris indissolu
bilis vinculum. **Q**uinto in or
dinata affectōe ad primū p̄ cari
tas. **A**sortiū. **E**t fm hāc diffinit
pacē. Aug⁹ in p̄b dñi. **P**ax est
serenitas mentis. Simplicitas
cordis. Tranquillitas animi.

In festo penthe.

Amoris vinculum. sortium caris tatis. referendo suo ordine clausulas ad quoniam predicta. In corde igitur quod divina dilectione elevatur. ratio non errat. passio non vincit. animus deo subiicit. et cordia ad proximum conatur. immo fin Aug. 19. de ciuitate dei. c. 14. Omnis pax hois bona. in dilectione dei fundat. Consequitur itaque dilectionem dei pax bona. Fin illud prophetice Pax multa diligenter legetur. Ps. 132. Quia in suo habitaculo rexit sanctus. Fin illud Isa. vlti. Sup quere quiesceret spus meus? Sup huius lem et quem. hoc est pacificum. Ex eodem amore dei. sequitur gaudiu[m] de prefectibus divinis. Namque amat. bene vult ei quem amat. Cum autem impletum volutum sequitur delectatio mentis. que est gaudium. Ad hunc gaudium frequenter nos scriptura horatatur dicens. Letamini in domino. Gaude te in domino spiritu nostro. Hec quatuorque ex dicti festi euangelio colligi possunt disponunt hominem ad dignam spiritaliter sancti receptorem et ad parandum sibi habitaculum in quo manere placet per illapsum sancti fictariu[m] recte. Hic fimo vultus seu ps. ultima monitionis huius correspondet euangelio dici pentheco. quod si predicare placet. potest hic sermo adaptari ut iacet ad dicendum festum.

Beeodem sermo
III. In ordine. XXXVII.

Dparue

Runt illis disperitate lingue tanquam ignis Act. 2. A dies nobis fratres gratissimus illuminat sancta solenitas fidelium fulget a spectibus. feruunt nunc in cordibus. Celebрамus quippe die istius quem precessant nouis munierunt securauit. quoniam eidem sancti dedicatus nulli oino festinatati sed haebet. Quis enim hodiernam celebritatem vel patris aut filii festis postponeret. nisi qui cum impetu sumo maledictione heretico. spiritu sanctu[m] putaret esse inferioris nature. et non firmissime crederet et catholicice profiteret. spiritu sanctu[m] patris et filii esse. Non sicut quoniam creatura quod patris et filii est. sed sicut in utroque viuens et potens. et semper in eo quod est patris filiusque habiles. Non attendens horribilem omninationem filii dicitur Matth. 12. Quicunq[ue] dixerit verbum in filium hominis remittet ei. Qui autem dixerit verbum in spiritu sanctu[m] non remittet ei. neque hic in seculo hoc neque in futuro. Permanens namque in hac impietate sine venia est. ait Leo fimo. huius festi qui incipit. hodiernam solenitatem. quod exclusa se cum per quem poterat remissionem sequi poterit. Nos vero qui cum sancta matre ecclesia eodem spiritu edociti. profitemur beatissimam.

Sermo

XXXVII

trinitatem esse unū deū. atq; in
tribus psonis. nec subē. nec po-
tentie. nec voluntatis. nec opati-
onis ullam esse diuersitatē nihil
dissimile. nihil impar. sed omia
que de illa possunt subā cogita-
ri. nec trutie nec gloria. nec eter-
nitate fore discreta. magnitudi-
nē festi ac solēnitatē dei p̄sentis
nō ignoram⁹ in quo idem s;. sine
initio a patre et filio in diuine na-
ture idepitate verus deus pce-
dens. et ab initio humane crea-
ture sanctificandis p̄ibus ⁊ p-
phetis. cūctisq; electis inuisibili-
ter missus. visibiliter hodie mis-
sus discipulis. euidenti⁹ genera-
lius atq; copiosius est illapsus.
sicut ait Bern. fmo. 2. de hac fe-
stivitate. Spū sanct⁹ pcedens
a patre. largiore munere sue ma-
iestatis in aplos supuenit. ⁊ tri-
buit eis carisimū dona. Dum
in eodem cenaculo ḡgregatis ap-
paruerūt illis disprete lingue tā-
q; ignis. De qbus vt fmo detur
ignitus dicamus. Ueni sancte.
Aue. **B** Hodiernā solēni-
tatem missiōis sanctispū ad rō-
nalis creature sacrificatōz ne-
mo p̄cipendat fidelis. Ipla em̄
quasi consumatio siue pfectio est
omnū aliaz festivitatū. Nā in
receptiōe summi hui⁹ doni tota
nostra salus pficitur et consistit.
Hinc ait apl's Ro. 8. Si quis
spū xp̄i nō habet hic n̄ ē ei⁹. Q
si spū eius q; suscitur a iesum a
mortuis. habitat in vobis. vini-

ficabit et mortalia corpora v̄ra. p-
pter inhabitantē spū in vobis.
Quicūq; em̄ spū dei agūtur hq;
filij dei sunt. Ad hoc q; cetera
omia p̄ spū nobis impela ordi-
nata sunt ut spū inhabitatē san-
ctificaremur. sic ait apostol⁹. i.
Thes. 4. Hec est voluntas dei
sanctificatio vestra. Ad hoc xp̄e
saluator noster descendit. labo-
rauit vsq; ad consummatōz crucis
vt affixis cruci peccati n̄ris pur-
garemur. sicq; digna sanctispūs
habitatio efficeremur. **I**do rur-
sus ad celos ascendit. vt disposi-
tis habitaculis inde mitteret s;. sicut ip̄e ait **S**i abierto ad p̄em-
mittam pacitū ad vos Joh. 16.
Nec p̄destet nob̄ vniuersus xp̄i
labor⁹ ⁊ actio in assumpta carne
exhibita n̄i in habitatē spū vi-
nificaremur **Hinc** ait Joh. 16.
Spū est qui vivificat. caro nō
p̄dest quicq; sc̄z sine spū. Ipse
em̄ sua inhabitatōe vniuersa cō-
fert ḡmoda ac necessaria ad sa-
lutem. **N**am declinare nos q;
malo ipse facit. sic dñs dum loq;
retur de spū quē erant accepturi
credētes in eu. ait Joh. 16. Ille
arguit mōm de p̄ctō. i. mō dāna-
mentē. **N**ec solum arguit sed et
lacrimez flumina penitentib⁹ q;
bus ablauantur peccata ipse tri-
buit. sicut dicit apl's. **N**am q;
orem⁹ sicut optet nescim⁹. Sz ip̄e
spū pos. p nobis ge. inenarrabili⁹. i. postulare nos facit. fmi-
glo. **Ro. 6.** Sed ⁊ p̄cta ipse re-

In festo penthe.

mittit. Hinc cū discipulis data
ē p̄tā soluēdi audierit Accipite
q̄z remi. p̄tā r̄c. vt clare oīde
r̄c̄ cui p̄tute soluerēt r̄ ligarēt.
Ip̄e est q̄ carnalit̄ natū ac quer
satū r̄generat ad salutē s̄c̄ scrip
tum est. Nisi quis renatus fue
rit ex aqua r̄ sp̄u nō potest intro
ire regnum dei Joh. 3. q̄z caro r̄
sanguis regnū dei possiderenō
possunt. i. Lox. 15 Qd̄ h̄o natū
est ex carne caro est. r̄ qd̄ natum
est ex sp̄u sp̄us est Joh. 3. Ip̄e
deniq̄z facit op̄ari bonum. qm̄
adiuuat infirmitatē nostrā mul
tiplici iunam̄. s̄c̄ in pf. r̄ thym
us ecclesia multip̄r̄ decantat.
Et vt paucis multa ɔcludā. qd̄
quid virtutis est. quidqđ bñfi
cij. quidqđ gr̄e cuiuslibet grat̄
date sine grat̄u facient̄. aut bo
num quodlibet. non nisi p̄ hunc
sp̄m datur nobis. Propter qd̄
apl's. i. Lox. 12 Diuissim̄ inquit
gr̄az sunt. vñus aut̄ sp̄us Et seq
tur. vnicuiq̄ datur maiestatio
sp̄us ad utilitatē. aliq̄ qui d̄ sp̄i
ritū datur fimo sc̄ie. aliq̄ fimo sa
pientie fimo eundē spiritū. alteri
fides in eodē sp̄u. aliq̄ gr̄a sanita
tum i vno sp̄u. alteri op̄atio vir
tutū aliq̄ gna liguar̄. Aliq̄ pphia
aliq̄ discretio spirituū. aliq̄ infp̄
ratio fimonū. hecāt oia op̄at et
coop̄at vn̄ atz id sp̄us diuidēs
singul̄. pat vult. **L** **G** olo. ḡ
sp̄us est q̄ sufficit ad salutē etiā
sine alijs. qm̄ ip̄o inheritātē p̄stat
oia ḡbnde. sine q̄ vniuersa n̄ suf

ficiūt. qm̄ ip̄e est p̄gn̄ heredita
tis n̄re Eph. i. Exemplica Nisi
q̄s rena. fu. ex aq̄ r̄ sp̄u r̄c̄ vt t̄ s̄ di
cū est. Uez est si aq̄ p̄ot h̄i. q̄ si
abst. sufficit baptisari i sp̄u sc̄o
i. q̄ m̄si q̄s baptisē nihil sufficit
baptism̄ aq̄ ad salutē. Sic ma
nis tū ē d̄ baptismō Joh. q̄ cor
pa lauit. s̄z q̄ia z nō m̄dauit. vt
docet ap̄ Act. 19. r̄ mḡ. 4. sen.
dis. 2. Et sic de alijs sacris in q̄z
bus oib̄ s̄l. op̄at. qui et̄ sine eis
sanctificat. sine sp̄u āt sacra n̄
q̄z. Lū āt dico solū sp̄m nob̄ suf
ficere aut solū spiritū salutē no
bis p̄stare r̄ gr̄am̄. nō intelligēd̄
est q̄si p̄ et fili p̄excludant̄. qm̄
q̄z vna est subā r̄ voluntas. etiā
op̄atio est incluīsa. Deniq̄z ni
hil sine p̄re et filio op̄at i nob̄ s̄l.
a q̄bus p̄ eternā p̄cessiōem acce
pit vt op̄et. Sic itez p̄i est in fi
lio r̄ fili p̄ in p̄re p̄ circūincessiōz.
vt h̄i Joh. 14. ita t̄ s̄l. est in p̄re r̄
filio. r̄ p̄ r̄ fili p̄ in s̄l. Licet de
niq̄z seip̄m dat sp̄us ei p̄ ei cui il
labit. nihil om̄i t̄n datur atq̄z
mitr̄ r̄ visibilr̄ t̄ inuisibiliter a
p̄re et filio. neq̄ venit sine patre
et filio. sed veniente sp̄u sc̄o siml̄
tota t̄nitas illabit. vt h̄i ex enā
hodierno Que cum ita sint. cur
ois gr̄osa r̄ salutifera op̄atio at
tribuit sp̄us sc̄o. in fimo p̄t̄ḡit
D **I** Idcirco m̄ his dimissis.
videāt qd̄ s̄bi vult ignis. qd̄ lin
gue i q̄b̄ visibilr̄ s̄l. lucas refert
missū Dm̄ r̄ si cetera yniūsa ple
na sunt sacris. non t̄n explicare

Sermo

XXXVII

poterit fmo bnis Referete igit̄ luca. Dū cō. di. pen. hodierna s. die. 50. a resurrectiōe ac decima dñica ascensiōi. Aggregat̄ oib̄ in cenaclo discipul̄ fin madatū dñi ascendēt̄. Vlos inq̄ sedete i ciuitate donec induami frute ex alto Lu. xl. fact̄ est re. de ce. so. tq̄ adueni. sp̄s. i. venti vehe mēt̄ t reple. to. do. vbi erāt sedē tes. insolita sc̄z claritate. vt dic̄ Lyra Et appuerūt illis dis. lig. ta. ig. sediq̄z sup̄ singulos eoz. ignis ille. linguaz figurā h̄ns. Et reple. sūt oēs s. et ce. loq̄ put s. do. eloq̄ illis facta āt hac voce tam sonitus q̄ laudis apl'oz. zuenere viri religiosi in dei. qui dediversis natoib̄. quaz aliq̄s enuerat lucas ad q̄s pentes eoz ducti trāslati ac venditi fuerāt. i captiuitatib̄ regū. salmālar. nabuchodonosor. t anthiochi. nec qntū ad hītatiōem redierūt in iudeā. Nūc āt festiuitat̄ grā ɔfluerant in hierusalē. Stupe bātq̄ mirātes. qm̄ audiunt vī? quisq̄ lingua sua illos loq̄ntes maglia dei. Exponetib̄ āt discipulis. qm̄ s. eset grā quā cernes bant olim quid voce pphaz pmissa. runc āt ex munere missa. crediderūt ex eis. 3000. viroz. t baptisati acceperūt et ipsi s. do nū Hec est diei h̄ annua celebritas. Hec grē celestis s̄ ḡta festiuitas In linguis itaq̄z igneis copalib̄ ocul̄ appntib̄ sup̄ capita singl'oz missus ē s. visibilr

non q̄ lingue ille fuerint sp̄s. sanct̄ aut sp̄is sancto spāli vniōne vnit̄. sed signa fuerunt cor palia. ad h̄ appentia. vt signifi carēt sp̄is sanctū inuisibiliter ill̄ illapsum. apud quos ip̄a v̄sib̄ liter appuerūt. vt vult Aug. 2. de trini. c. 8. et Dgr. dis. 16. p̄ mi. Doc̄ est visibiliter mitti alii cui spiritū sanctū. aliquib̄ corporali bus sine sensibiliib̄ signis circa creaturā rōnālē appntib̄. repn̄tare p̄ntiam s. eandē creaturaz sanctificatine inhabitant̄. S̄ di. forte. quo sensibilia sig pnt repn̄tare p̄ntia. s. inuisibilis. ac nullo sensu pceptibilis. cū representatio omnis fiat rōne ali cui similitudinī. sed inter sensibile et insensibile nulla oīno ca dit similitudo. Sed ad hoc plane dicit. q̄ inter sensibilia et insensibilia nō deficit similitudo pportioz. qm̄a rep̄t aliq̄ similitudo vel ɔformitas in sp̄ualib̄ ad se ipsa vel ad suos effect̄ aut ppterates sp̄uales. qualis est rex corpulū ad se vel suos effect̄. vel ppterates co:pales. sīm quē modū sacramenta visibilia dicūt forme vel similitudines gratie in uisibilis. sīm beatū Aug. 14. de ciuitate dei. c. 4. Ignis autem materialis id spiritū sanctū si gnificat. q̄r amorē similitudine mltipli r̄nt̄. ppter qd̄ amor frequenter in scriptura ignis dicit. Quo viri. ppha expostulabat d. Ure renes meos et coz meum

In festo pentheco.

dñe Ps. 25. Et ab amore ferui
dissimo. supimus angeloz chor⁹
seraphin qd ardens interpretat
nomē hz. Et oēs angeli lapides
dicūs igniti. L^o pperates euol
uere ad instar ignis fmōis bre
uitas nō admittit Amor aut s.
est. et excellentissimū spūsancti
donū Amor increatus ipē spūs
sance⁹ est. nō solū essentialis quo
zpater est amor et fili⁹ est amor
sed notionaliter. i. amor spirat⁹
Qui etiā amor essentialis appro
patur. eo qd a p̄e et filio pcedit
p̄ modū voluntatis siue amoris.
Deniqz pater et filius diligere se
dicunt spū sc̄tō. vt tradit Aug⁹
6. de trini. et recitat Mgr. dis.
32. qd amādo se amore essentiali
spirant sanctū spīn tanqz amo
ris donum infinitū patri et filio
p̄ omnia coequale. qd pater impē
dit filio. et filius rependit p̄t.
vt dicit Richar. in suo de trini.
Et ob idem nexus dicit omunio
vtriusqz p̄tem sc̄z et filii dilectū
et redilectū p̄ modū doni vniuen
tis. Et qd multiplici rōe s. amor
est increat⁹. ideo igne qui amor
est representativus fatur. et ignis
dicitur teste salvatore Luce. 12. Ignē
veni mittere in terrā. i. spmlecm
fm Slo. Amor deniqz
creatus ipa caritas sc̄z. donū est
spūsancti p̄ appropiatōem. do
num ita quo nunqz separatur.
Nunqz em caritatem infundit
menti rōnali quin seipm donet
Nec aliqui illabit absqz dono

caritatis. Qm et si in oibus cere
ris donis diuisiōes grāz sunt. et
inter se et a spūsancto Inter se.
qd vna sine alia datur ut s. tactū
est. Et a spūsancto. Dantur em
cetera dona etiā reprobis et actu
in mortali p̄tō ex titibus. qbus
nō illabitur s. sicut p̄t⁹ de dono
fidei. nam fm iacobū. Demōes
credunt et tremiscut⁹ Est quoqz
in pleriqz fides mortua Sicca
yphas et balaam donū habuere
ppheric. quos tu nō inhabita
vit s. His em dumtaxat illabit
quos inhabitat sanctificatiue.
quos et intima sua plentia regit
et gratificat. et assistit ad opera
meritoria exercēda. In ob hoc
caritat⁹ nullaten⁹ patit diuisio
nem. sic ait apl's Ro. 5. Caritas
dis. est in cor. nr̄is. p̄ s. qdā. est
nobis. Deniqz cetera dona
nō tam ad pfectum p̄priū sicut
ad utilitatē tribuūt alio p̄. s. nec
oibus ea desiderantib⁹ dantur
etiā dispositis. Donū s. carita
tis ad pfectū p̄priū datur. ipso
em viuit anima. Viuunt etiā vni
uersa eius ad qd ipa inclinat opa
sicut Greg. ait Ille ignis carita
tis vitalis est calor anime. quo ar
dente viuit anima. et viuunt omnia
opera eius bona. ita etiam nulli
(obice nō ponēti) negatur. sine
qua vt docet apl's. 1. Cor. 13. ce
tera dona nihil p̄ficiunt ad sa
lutem. Ex quo p̄t⁹ ineffabilis
largitas spūsancti. qui et si qdā
munera minora negat. maria m

Sermo

XXXVIII

scz seipm et caritatē omnib⁹ ins-
finit recipere preparatis. **H** Et
aplor⁹ qz pdicatōib⁹ omniū lin-
guar⁹ gēres in vnitatē ecclie fu-
erant ḡgregāde. q h̄ caritat⁹ vin-
culo nectit. recte ignis ille vnuſ
visibiliter appens. diuersaz lin-
guar⁹ spēm habuisse describitur.
Db h̄ spūſſance⁹ in vno aplor⁹
fmone omniū linguar⁹ intelligē-
tiām instituit. quas olim in ba-
bilone spū ſupbie dñiſit. fm
Be. ſup actus. vt vnitas ecclie
futura. p omēs gentes ſcaretur
vt dt Aug. jz. de ciui. dei. c. 49
Unde recte credunt spirituālan-
ctū non h̄c. qui dñiſunt a cor-
pe. i. ecclia. qd p omēs gentes
linguis omnib⁹ meruit pſonare
vt dr in ſimōe qui incipit Anniv-
uersaria. **D** Quia demum
ignis natura omnia resolut. oia
in ſe puerit. et in ſe puerſa ſur-
ſum agit. recte i disptis linguis
igneis ſi. viſibilit̄ aplis miſſus
appuit. qm ad h̄ miſſus ē aplis
vt omniū linguar⁹ gentes aplor⁹
pdicatōne colligēt. ſpū ſancto
repleant. ac de carne in ſpiritu
pueri. deſpecti terzenis reiecta
puſillanimitate cuiuſlibz mūda-
ni terroris. liberūmo ardentiqz
deſiderio ſurſum tendant. **L**ui
coſonat glo. ſup illud Luce. jz.
Ignem veni mittere ſup terram
Ignē ait. i. feruore ſi. qui illumina-
nans corda ad ſupna puocat. q
vicia oſumit. vasa dñs pbat. q
etia accendit lucernas quas in

manib⁹ xp̄e arderemonebat. p-
pter qd fm Berñ. f. i. de pſenti
festiuitate. Nobis illa manifeſ-
tatio poti⁹ qz apostolis facrā ē.
Ad quid enim fuerūt necessarie
lingue gentiū. niſi ad puerſionē
gentiū. **S**tudeā itaqz habere
hunc ſi. ignem ſalutificū quo gu-
ſtato desipit omnis caro rē.

{ In festo penthe.
Sermo. III. in
ordi. XXXVIII

G ſumā dic in maximis
anni ſolēnitatib⁹ nū-
ratam. hodie celebritate pcipua
veneramur. vtinā pcipua deuo-
tione Diem in qua ſi. tercie pſo-
ne in illa ſumma ſup ſubali tri-
nitate Ad cui⁹ dignitatē intelli-
gendā cum oculos mentis inten-
dim⁹. niſil diuersum (ait beat⁹)
Leo f. qui incipit. **P**leniſſime
ab excellentia patris et filii cogi-
tem⁹. qz in nullo ab vnitate ſua
diſcrepat diuine trinitatē eſſe-
ria. **S**empitnū eſt patri coetni
ſibi filij eſte genitor. **S**empiter
nū eſt filio intpalerter a patre ee-
pgenitū. **S**empiternū quoqz ē
ſpū ſancto ſpiritu eſte patris et
filij. vt nunqz ſine filio p̄. nunqz
pater et fili⁹ fuerint ſine ſpūſto.
A Et omnib⁹ exntic gradib⁹ exclu-
ſis. nulla ibi pſona ſit anterior.
nulla posterior. **D**ui⁹ enīz beate
trinitatē incomutabilis diuiniz-
tas. vna eſt in ſubā. in diuila in

In festo penthe.

ope. & sors i volūtate. par in oī potentia. eq̄lis in gl̄ia. hec **Leo**.
Hui⁹ itaqz sumi sp̄us missiōem
tpalē et visiblē hodie colim⁹. q̄
vt **Actuū refert hystoria. 2. c. co**
gregatis in cenaculo xp̄i discipu
lis. h̄ pceptū eiusdē iam ascendē
tis in celū. **Vlos inq̄t sedete i ci**
uitate. donec induam̄ virtute
ex alto **Lu. 24. ⁊ Act. 1. Dodier**
na die. facto repente de celo so
no tanḡ sp̄us vehemēt. **Sp̄us**
sanc⁹ in visione ignis. diuisiōz
q̄si linguaꝝ h̄ntis sup̄ caput sin
gulor̄ foris apparēt. sciam illis
omniū linguaꝝ tradidit. cū ca
risimatum plenitudine ⁊ donor̄
Facta at hac voce. auenerere viri
religiosi qui de diversis. natōni
b⁹ paschalis festiuitat̄ ḡ fluxe
rant. vt dt **Be. in ome. de vigi.**
Stupebantqz mirātes. quō au
diebat vnuquisqz lingua sua il
los loq̄ntes magnalia dei. **Ex**
ponētib⁹ aut̄ discipul⁹ s̄. esset
gra quā cernebat. **Olim qdē vo**
ce pphaz pmissa. nūc at xp̄i mu
nere missa. credidēt ex eis 3000
viroꝝ. et baptizati receper̄t etiā
ipsi donū s̄. **Hec ē diei h⁹ annua**
celebritas. **Dec grē celestis semp**
grata festiuitas. c⁹ solēnitatē ac
misteria vt intelligere. eandē qz
valeā⁹ grām p̄cipare. eiusdē s̄.
illapsū q̄ nō foris in sp̄e ignis s̄
int⁹ in ardore caritati illuminet ⁊
accendat deuotissime exposcā⁹.
Dicētes Veni sc̄ sp̄us. B
Dodierna solēnitas valde iocū

da est spiritib⁹ ⁊ ceter⁹ festiuita
tib⁹ dulcior. **Qui interioris s̄.**
visitatiō expti nouerūt qm̄ vey
est q̄ de s̄. c̄na sapia **Ecc. 24.**
dixerat **Sp̄us me⁹ sup̄ mel dul**
cis. qui etiā gustauerūt qm̄ mag
multitudo dulcedis ei⁹. quā ab
scondit timētib⁹ se. qui senserūt
suauitatē ac isolatōez dñi illi⁹
vnguēti. **Effusī sine mensura in**
capite x⁹. qd̄ vnxit d̄s p̄ p̄tici
pibus suis. descendens de hoc in
barbā aaron vlgz ad oram vesti
mēti ei⁹. sic ros hermon in mōre
syon fī mensurā donatōis xp̄i
sicut scriptū est ascendens xp̄e in
altū captinā duxit captiuitatē
dedit dona hoib⁹. q̄ ex aio cum
btō aplo dicere p̄nt. **Et si h̄gūis**
mus fī carne xp̄m. s̄ nūc la nō
nouim⁹. qz cū illo s̄ p̄ncipiū via
rum veritatis ⁊ vite qd̄ in carne
sua dñs pbuit iā transiēt. q̄uis
adhuc in via ad palmam sup̄ne
vocatōis seqn̄t vocantē deū. tñ
ea q̄ retro sunt obliuiscetes. ad
ea q̄ ante sunt extenti. sic loq̄tur
Aug⁹. j. de doct. xp̄ia. **Quānis**
etem huiuscemōi sp̄u abulantes
festa dñice incarnatōnis. q̄ p̄bū
caro factū nostram infirmitatē
assūpit. resurrectōis. q̄ carnem
assumptā pfecte sanatā glificā
vit. ascensiōis. q̄ glorificatū cor
pus ad dextrā pris. subiect⁹ sibi
angelis ⁊ h̄ntibus et p̄tib⁹
sublimauit. deuotissime venerā
tur affectu. ⁊ cultu sic oportet di
gnissimo. dulci⁹ tñ ac familiari⁹

us hodiernā amplectunt solenitatem. qua verbū nō fin carnē. sed fin eam q̄ p̄i subale est dī uinam naturā s. lctm suis misit dilectorib⁹. cū carissimā plērū dīne ut p̄misit. quo iam xp̄m p̄i equalē agnouerūt. atq̄ vinciēt se et agglutinatē eodē sp̄ū. nō iā in carne sed in eodē sumo t̄ i co mutabili bono poterūt p̄manere. Sed talib⁹ si qui sint qđ op⁹ est meis amēorare verb⁹. qđ certius ipsi exp̄iūnt. qđ necessario iā eis familiaris int̄ docet. De qbus t̄ būs Joh. ait. Nō ncce habet̄ vt aliq̄s doceat vos. sed sic vinctio ei⁹ docet vos de oib⁹. i. Joh. 2. Ideo ad carnales ad hoc. quoz nūerosior est multitudi no fīmonē suerto. si forte declara rata vtcūqz h⁹ festi magnitudine. p̄ter moueamur accēdamur qz. ad vehementē desiderandū eiusdē s. sancti aduentū salutis cū t̄ illapsum. Qm̄ plēr̄qz carna libus minor affectio est. qr̄ mīor agnitione ad suscipiendū s. aplo teste. Aliis hō nō p̄cipit ea que sūt sp̄ū dei. i. Cor. 2. Nā et q̄ hodie visibilis s. appuit. h̄ ipin p̄p̄t carnales actū est ut his exte rioribus signis gram cognoscere rent spirit⁹ sancti. Spiritualib⁹ quidem sufficit internus il lapsus. Signa vero exteriora regrunt q̄ nondū spiritalē sunt effecti. eodē apostolo teste. p̄ma Cor. 14. Lingue in signū sunt non fidelib⁹ sed infidelib⁹.

Potest autē huīus diei magnitudo quantum nūc sufficit tribus modis ostendi. videlicet ex ei⁹ legali p̄figuratio ne. Ex eius finalitate. Et ex ei⁹ significatōne. qm̄ de mittentis missiōqz infinitate. dono qz ma gnitudo ac multiplicitate. ex q̄ bus p̄cipue festi h⁹ dignitas col ligitur. alias recolo p̄dicatum.

Nquo ad p̄mū. manifestū est h̄oz exhibitorēz dignissimā esse. q̄ festiūs legalib⁹ obfuantib⁹ p̄ currentib⁹ figurant̄. Nam ubi figura dignificat̄ atq̄ signū. q̄s nesciat veritatē atq̄ signatū. a q̄ vtiqz signū deficit esse dignissimū. Hodierna autē solēnitas vt dicit Be. in o. de vigi. Nō euā gelicis tm̄ secreta carissimib⁹. Verū etiā legalib⁹ iā olim est p̄ signata mysteriūs. Nā q̄ hebreo quondā pplo ab egiptib⁹ libera to. s. die post īmolatōem pa schalis agni. lex data est in mon te syna. descendente domino in igne super montem. comitante sonitu bucine. tonitruis et ful goribus. cuius etiam memoria perpetua. illius diei festinitate ac nouo:um sacrificiūs precepta est continuari. put Exodi. tra dit. hystoria ca. 23. et Lemitici. 34. P̄figuratio fuit hodiernē festinitatis.

Hodie nāqz quinq̄gesimo die post veri paschalis agni immo lati resurrectiōz. lex noua p̄fctē data est atq̄ scripta. non sic illa

In festo pentheco.

vetus in tabulis lapideis. sed in cordibus fidelium. ut dicit Aug⁹ in de spū et littera. **D**um in superiore cenaculo monte syon effuso in discipulos sc̄tō spū. in igneis liguis appente oēm veritatē docuit. nō alter p alter. sed suo il^l lapsu immediate quemlibet p se ipsum. sīc per pphas suos loge ante pmisit. **A**it em de b Isa. 2. **D**ocebit nos vias suas et ambulabim⁹ in semitis ei⁹. qz de syon exhibit lex. et verbū dñi de hierusalem. et Hier. 3. ait. et allegat apostolus ad Hebre. 8. **E**cce di es veniet dt dñi s. et feria domui israel et domui iuda fed⁹ nouū. nō sīm pactū qd pepig⁹ cum patribus vestris in die qn apphen di manū eoz ut educerem eos d̄ terra egip̄ti. qz illud fuit timo: s̄ illud vero amoris. **E**t sequitur Dabo legē meam in viscerib⁹ eorum. et in corde eorū scribam eam et ero eis in deū. et ipsi erunt mihi in populu. et nō docebit vltra vir primū suū et vir fratre suum. **O**mnes em̄ agnoscēt me. a minimo usq; ad maximū. qz ppici abor iniqtati eoz. et pcti eoz nō ero memor amplius. que omnia hodie sp̄leta sunt. dum ignis lle spūllance. peccati rubiginem dissimens. mentē illuminās. cor da inflāmans omnū quib⁹ vībiliter missus est m̄gr. nō foris verba prulit sed intus veritatē noticiā cum amore infudit. **A**b hoc ergo die ait. Leo. s. hui⁹ fe

sti qui incipit hodiernā. **T**uba euangelice p̄dicationis intonat. **A**b hoc die imbrē carissimā tū. flumina bñdictio: n. omne desertū et vniuersam aridā rigauerunt. qm ad renouandā facie terre spūs domini ferebatur super aquas. et ad ve. te. tenbras abigendas. noue lucis vulgura coruscabat. cū micantū splendo relinguarū. verbum dñi lucidū et eloquū sc̄iperetur ignitū. cui ad creandū intellectū sp̄sum p̄ dūq; peccatū. et efficacia illuminandi. et ius inesset erudiendi. **H**ec Leo. **S**i ergo dacio legis mosaice que euacuat fuit in gloria. et festinitate annua. quanto magis legis gratie que manet. hodierna datio erit nob̄ in gloria. sicut ap⁹ ait. 2. **L**oy. 3. **S**i misstratio mortis litterā deformata in lapidib⁹ fuit in gloria que euacuat. qnō non magis misstratio spūs erit in gloria r̄. que sequuntur. Uocat autem legem venerationē mortis. nō qz mortifera. qm sanctā cam esse et iusta testat ad Ro. 7. **S**ed qz peccatum phibēdo ostendit. nec grām cauēdi tribuit carnalib⁹ qui in veritū nitunt̄ peccati occasione aliquā p̄stabat. sicut etiā ad Ro. late idem apostol⁹ tangit. **E** **S**cdō p̄ncipaliter hui⁹ festi magnitudo atcedit p̄ ex eius finalitate. qz alia i ipm ordinant̄ quasi in fine Dñs em̄ iesus etni patria fili⁹. qui venit in hūc mū

Sermo

XXXVIII

dum ut saluaret mōm. **Joh.** 3.
Non misit de⁹ filiū suū vt īdi-
cet mōm. s̄z vt salutē mōs p ipm
duo in assumpta p nobis carne
pncipalē egit. ppter q̄ et carnē
assumpsit. Nā et nos duob⁹ gra-
uissimis laborau⁹ incomodis
Si qđem ppter originale pec-
cat ū patriā amissimus t mortis
eter ne dānatōem incurrim⁹. et
p iusticie originalis ablatōez ac
pcti somit. carnales effecti. viā
ad creatorē nostrē q̄ spūs ē **Joh.**
4. spūaliter nō potuim⁹ ambula-
re. **H**ic notaſ in pabola descen-
dantis ab hierusalē in hiericho
gratuiti spoliati. in naturalib⁹
vulnerati. **Lu.** 1. **C**ōtra p̄mū
itaqz dīnīe iusticie t veritati sa-
tissaciens. debitū mortis nře in
carne sua ipse soluit. atqz decre-
ti cyrographū ſtra nos scripti.
ipse suo sanguine deleruit. sic ad
Col. 2. **apl's** ait. **V**os cū mortui
effteris in delictis et p̄putio car-
nis. i. actualib⁹ t originali petis
omnificauit in illo. donans vo-
bis oia pctā. delens qđ aduersū
erat cyrographū decreti. t ipm
tulit de medio. affigēs ipm crū-
ci. **Et.** 1. **pe.** 2. **T**radebat aut iu-
dicanti se iniuste. qz pctā nřa ipē
ptulit in corpe suo sup lignum.
Sequitur. cui⁹ liuore sanati sū⁹.
Cōtra ſedm ſeipm viam nob
in eadem assumpta carne fecit.
qua p carnē eius ambulare⁹ ad
ipm. p exteriora ſenſibus obie-
cta ad interiora veniremus. **D**e

quo beat⁹ **Aug.** 3. de doctrina
xp̄iana. Ille qui non ſolum pue-
niētibus poſſeſſione. ſed etiam
viā ſe voluit prebere venienti-
bus. ad pncipium viarum volu-
it carnem aſſumere. Fm illō **D**o-
minus creauit me in pncipio vi-
arum ſuarū. **P**rouer. 2. vt inde
inciperent qui vellent puenire.
Ibi em̄ aggredieandū et exordi-
endum eſt omib⁹. qui ad veri-
tatem puenire. et in vita eterna
desiderant pmanere. **S**ic enim
ait domin⁹. **Joh.** 14. Ego ſum
via et veritas et vita. p me itur.
ad me puenitur. in me pmanet.
Via eſt humilis in carne. veri-
tas et vita. excelsus in deitate.
vt alibi idem dicit ſimōe. 55. de
verbis euangelij. **P**er carnem
ergo christi eundum eſt ad ſpūa-
lem deitatem. nō in carne manē-
dum. **D**e quo etiaz pulcre b̄tūs
Bern. f. 6. de ascensione domī.
multa loqtur. **I**nter cetera ita
dicens. Quando ad ſpūalia af-
fici poſſent animales? **I**deo di-
ſcipulorū affectus nondū ad ſpū-
alia aſſurgere pualentes. in ſue
carnis prouocabat affectum. vt
amore quodā humano. opanti
mira. mira loquenti homi adhe-
renter. amore vtqz carnali ad-
huc. ſed tam valido. vt ceteris
omnibus pualeret. **N**ūmiz hic
erat ille moysi ſerpens qui ſerpē-
tes magoz egypti omnes piter
deuorabat. **S**z nō vt maneret
in carne. ſed vt transferretur in

In festo penthe.

Sp̄m. totus ab eo in illam carnē collectus discipulorū affect⁹. qm̄ ipso teste Joh. 6. Sp̄us est qui vivificat. caro non p̄dest q̄cqm̄ scz sine sp̄u. qd̄ in eis manifestū ē qui eam corporaliter viderunt. et tñ eum oderūt ⁊ p̄rem eius. qui blasphemarūt. qui crucifixerūt

F Ex quo etiā hanc regu-
lam s̄im br̄m Aug. 1. de doc. xp̄i
ana. notare debem⁹ ac intellige
re. quia nulla res in via nos te-
nere debeat. quādo nec ipse do-
minus inquantū via nostra esse
dignatus est tenere nos volue-
rit. sed trāsire. ne rebus tempa-
libus q̄muis ab ipso pro salute
nostra susceptis ⁊ gestis herea-
mus infirmiter. sed p̄ eas poti⁹
susceptas currām⁹ glācriter. vt
ad eum ipsum q̄ nostram natu-
ram temporaliter liberauit ⁊ col-
locauit ad dextram patris. pue-
hi atq; puenīre mereamur **Hec**
aug⁹ **D**anc aut̄ translatoēm
de amore carnali ad sp̄ualem in
credentibus hodie operatus est
sp̄uſsanct⁹. qui ad diuinā ⁊ spi-
ritalia eorum corda inflāmavit.
nihil iam solliciti erant de carna-
li xp̄i presentia. cui⁹ iam illapsa
quintate ardebant. **Sicut** ait
Aug⁹ f. 61. de verbis euangeli⁹
Sp̄uſsanctus hoc munus ma-
gnū attulit creditur⁹. vt eum
quem carnalibus oculis non vi-
derent. a carnalibus cupiditati-
bus mente sobria. et sp̄ualibus
desiderijs ebria suspiraret. **Ex q̄**

bus manifeste colligitur **N** p̄
pter spiritus sancti susceptiōem
quo spiritualiter deo adh̄ere-
mus vivificamur. acheredes re-
gni efficiamur. **C**aro xp̄i assump-
ta est qua impedimentū subla-
tum ē atq; ad sp̄us disponiūr
munera cōsequenda. **Q**uid em̄
nobis p̄dēset satisfactio xp̄i p̄
peccatis nostris exhibita. si nos
carnales manerem⁹. dicte apo-
stolo. **Q**uiā caro ⁊ sanguis reg-
num dei possidere nō possunt ⁊
I. Thef. 4. **N**imiz qz qui in car-
ne sunt deo placere nō possunt.
Sed si sp̄us xp̄i habitat in vo-
bis. qui suscitāt ielum xp̄ma
mortuis. vivificabit ⁊ mortalia
corda vestra ppter habitantem
sp̄m eius in vobis **R**o. 8. **T**ota
deniqz xp̄i dūversatio in carne ad
hoc ordina ta est. vt ad sp̄uſsancti
susceptōz tanq; ad melius aliqd
preparēmūr **P**rop⁹ qd̄ vt illum
pleniū accipe mereremur. vtile
iudicavit etiā corpalem sc̄issime
carnis sue p̄nitiam. subtrahere.
Ait em̄ veritatē dico vobis. ex-
pedit vob⁹ vt ego vadi. si cm̄ nō
abiero paclit⁹ nō veniet ad vos
Si aut̄ abiero mittā eū ad vos
Joh. 15. **S**emp qđem ait aug⁹
diuitate nobiscū est. sed nisi cor
paliter abiret a nobis. semp ei⁹
corpus carnaliter videremus. ⁊
nunq; sp̄ualiter crederem⁹. qua-
fide iustificati. ad ipsum verbū
deum apud deum. per qd̄ facia-
sunt omnia. ⁊ qd̄ caro factū est

Hermo

XXXVIII

ut habitaret in nobis. corde mū
dato st̄eplari mereremur. Ecce
qntum hoc est. qm̄ desiderabile
qm̄ beatum. p quo pleniter adi-
piscendo. assumpta et iam diuia
caro nobis est utiliter subtrahē-
da. Patz deniqz suscep̄tōez leti-
spūs esse finem. ppter quē om̄ia
in carne dñs opat̄ c. Nōne s̄bū
caro factū est vt nos deos face-
ret. Dedit em̄ ptātem filios dei.
si. h. q. c. in n. e. Dico filios dei.
nō natura sed adoptōne. Sed
nō nisi l. sc̄m nobis largiēdo in
filios adoptat. idō et ipse adop-
tois spūs ab apl'o Ro. 8. noīač
hinc Hreg. xpans hanc festiuit-
atem festo incarnatōis in ome-
git. In illa festiuitate incarnati-
onis de⁹ in se pmanens ipm cre-
auit hoiem. In ista hoies veniē-
tem desup̄ suscep̄t̄ deum. In
illa deus natural' fact⁹ est hō.
In ista hoies p adoptōem facti
sunt dī. Cum autem finis hys
que ad finē sunt prestantior esse
cognoscitur. compet̄ qui velit
hanc spiritu sancti solēnitatem
ad ceteras christi festiuitates. et
inueniet illam nulla minore esse
immo. hoc respectu quasi finis
media eas excellere. Cumqz sic
eius dignitatē inuenierit di-
gnum se huic exhibeat. qd̄ tunc
facit fm̄ Be. si se aptum reddi-
derit ad quem s̄l. venire dignet.
et in eo feliciter habitare.

S Attenditur tertio hui⁹
festi magnitudo. ex eius signi-

ficātōne. Rcp̄sentat em̄ festum
hodiernū ppterue festiuitat̄ sta-
tum. maxime quo ad animā. sic
xpi resurectio quo ad corp⁹. xpc̄
em̄ resurgens in co:pe imortali-
z glo:ioso corporis nostri statum
ostendit in eternitate beata. in
qua similes ei erimus in gloria.
I. Joh. 3. Spūs aut̄ sanct⁹ ho-
die disciploꝝ corda replens. sta-
tum anime figurauit i celesti vi-
ta. Ad hoc facit qd̄ dat⁹ est die
qnqz gesima. qnqz ginta em̄ nuer⁹
est pfecte libertat̄ et restitutōis
omniū. ppter qnqz gesimi ani-
jubileum vnde representat no-
bis patrie celesti beatitudinem
vbi est perfecta restitutō omniū
libertas summa. omniū rmissio
debitoꝝ ic. De hoc Be. in ome-
de vigi. penthe. Quid enim ali-
ud est beata vita qz possessio di-
per claram visionem et fructi-
uum amorem? Siquidem de
viroqz dicit Augu⁹. q est tota
merces. Hec autem consequitur
gaudium et delectatio summa.
tang⁹ diunctiōem summi boni.
Unientur beati dō ut sint cum
eo unus spiritus. plenissima vo-
luntatis cōformitate. Et p hoc
potestatem psequuntur et fortitu-
dinem ad omnia que voluerint
exequenda. Uniuertur etiam in
ter se. vt nihil ibi sit in discordia.
sed quietes et tranquillitas
in pace perpetua. Prout hec et
alia clare colliguntur ex dictis
Augustini. 22. decimitate dei.

In festo penthe.

De cœtu adueniente spū
sancto in effectib⁹ interiorib⁹. et
signis exteriorib⁹ demōstrant.
Nam s̄. hodie corda discipulo
rū repleta stultitiae claritatem
dīmū dīgnitō. feruorem inten-
sissimi amoris. gaudiū spūale.
vnionis cū deo et inter se. stan-
tie libertatē. vincendi p̄tatem.
pacis tranquillitatē. **Q**uis rogo
mūdane sapientie p̄tissim⁹. n̄ris
spari poterit p̄scatorib⁹ et rusti-
cis. quos in puncto t̄pis. sine la-
bore et exercitio. vere sapie ra-
diis illustrauit. nedū ad p̄sonal⁹
salutis necessitatē. s̄z toti⁹ ecclesie
catholice fūdatō. oīmqz phoz
et erantū hereticoz futatoem.
Ecce q̄ p̄bus sp̄ba xp̄i plana capē
nō poterant. nec scripturas audi-
tas intelligere tanqz rudes disci-
puli. ppter qđ eis obiec̄t xp̄e ad
huc et vos sine intellectu estis.
Dat. 15. et Luc. vlt. Q̄ stulti et
tardi corde ad credendū. Et io-
hānes de se ipso et petro d̄t. Nō
dum em̄ sciebant scripturā. nūc
s̄. replete. repete mūrat in docto-
res misteria pplo euolunt. p̄us
toti m̄do clausa. et p̄itatem pdica-
tam. pp̄haz ac scripture testimonijs
phariseis ac legis doctorib⁹ ig-
notā clarissime demōstrarūt. vt
ex pdicatōe petri quā actuū reci-
tat hysto. sat̄ ptz. hinc Piero.
ad paulinū c. 4. si rusticū petrū
rusticū dicim⁹ et iohem. Iohes
rustic⁹ et p̄scator in doct⁹. et vñ
illa vox obsecro. In p̄n⁹ erat ver-

bum et sp̄bu erat apud deū. et d̄s
erat sp̄bu: sc̄itur. **H**oc doct⁹ pla-
to nesciuit. b̄ dīmostenes eloqns
i grāuit. **I** Fernōre intēssi-
mi amoris dīni q̄ s̄. discipulorū
pectora accendit. manifestat cele-
stis eoz p̄uersatio. q̄ oia terrena
despic̄tes. sursū acti soli dō vi-
uebānt. sic et postea paul⁹ eodem
spū accēsus ait. mihi viuere xp̄e
est et mori lucy. **P**hil. 1. **E**t itez
cupio dissolui et esse cū r̄po. ibid
Nō iā ad p̄scatorō redēt. nō q̄
sua sunt q̄rūt. s̄z q̄ sunt ielu xp̄i.
Huic testimoniu se moto tioe
pbent. h̄ missioez pdicādi euā
geliū oī creāte exequunt. nec mi-
nas. nec carceres. neqz plagas.
nec ipam deniqz morte oib⁹ terri-
bile metuētes. publice testifīca-
tes. q̄ optet dō plus obediē q̄z
hoib⁹. **A**ct. 4. Nō mō ait petr⁹
bonū ē nos hic cē. s̄z magis gau-
det q̄ velox ē depositō tabnacu-
li sui. **H**inc ois eoz doctrina de
caritate. **A**n oia mutuā caritatē
st̄tinuam h̄ntes. q̄z caritas opit
m̄lititudinē petorō. i. **P**e. 4. **E**t
paul⁹ oia sine caritate nihil esse
clamat. Iohs sp̄ba ita caritatē cō-
mēdat. vt p̄ter caritatē nihil no-
uissē estimeat. **N**imiz validissi-
mus caritat̄ ignis nō nisi scin-
tillas. i. ignea caritatis sp̄ba po-
terat euonere. **Q**ua ita replete
fuerant. vt nec eā iūmīc̄ nega-
ret. **K**per hāc dō vnitissimōs
q̄s dubitat. cū caritas vīculū sit
pfectiōs. **D**ol. 3. vinculū vniens

Berimo

XXXVIII

sciamantes Nam vñir ac transformare amantē in amātū p̄priūm est caritat. Qui adh̄eret dō ait paulus Hand dubiū qn p̄ caritatem yñ sp̄ū est. j. Lox. 6. Quantā p̄cordie vñitātē tribuit discip̄lis ac omib⁹ p̄ eos tunc ad xp̄m m̄ersis clare describit lucas Act. 4. dices. Multi tuđinis credentū erat cor vñū et aia vna. Nec quisquā cor q̄ possidebant aliquid suum esse dicebat. sed erant illis omia cōia. Neq; em̄ quīq; egens erat iter illos. Quotq; em̄ possessores a gror aut domoz erant. vendentes afferebāt precia eoz que vendebant. et ponebant ante pedes ap̄loz. Dividabant aut̄ singul̄ p̄t vnicuiq; opus erat. Ecce vñitātē p̄fectam in volūtatum cōcordia. q̄ erat illis cor vñū In sensu ei fide nō ficta. q̄ aia vna In rebus exterioribus q̄ erant illis omia cōia. Quippe sublatū erat meū et tñū. que pacē hoūn turbant q̄eten tollunt o dia et lis tes sc̄itant. Cln. 12. o. j. dilectissimis in glo. Quietissime viuerent hoīes. si de medio sublata essent duo verba. meū. tñū.

Abstulit et sp̄üssanc̄ meū tristiciam. Abstulit gaudiū spiritale. quo nō tm̄ delectabāt in p̄spis pacifico sc̄zfidelium convicu. Nā quotidie pdurātes i tēplo vñanimis et frangētes circa do m̄ panes. sumebat cibū cū exultatōe et simplicitate cordi collau

dantes dēū Act. 2. S̄z et̄ deles etabāt in aduersis q̄ p̄ dño pa siebant. Leli namq; ibant a cōspectu sc̄ilij gaudentes qm̄ dig ni habitū sunt pro christi nomine contumeliam pati. Actuū. 5.

L Libertatē quoq; et men tis cōstantiam. in intrepida pre dicatione christi. a qua nec mine nec plage. nec mors. nec vita retrahere poterant. nec mirū si ignis ille libertatem tribuit. q̄ pecatorum rubiginē purgans. cōscientiam suo testimonio securā reddit. Nam hec est gloria no stra. testimonium cōscientie no stre. 2. Lox. i. non qd̄ cōscientia nostra dat que falli potest. s̄z qd̄ sp̄üssanc̄us reddit. Ipse spiri tus testimoniuꝝ reddit spiritui nostro q̄ sumus filij dei. Ro. 8 deniq; vbi spiritus domini ibili bertas. 2. Lox. 3. **F**ortitudinem deniq; et potestatem quā in miraculorum opationibus attu lit. ss. coopando discipulis. et ser monem cōfirmando sequētibus signis. Actuū. histo. manifestat Multa inquit pdigia et signa p̄ apostolos siebant in hierusalē c. 2. et sequit. c. 4. **V**irtute magna reddebant apostoli testimoniū resurrectionis iesu christi domini. et gratia magna erat in omnibus illis. An non potesta tis magne ac fortissimi fuere. p̄ quos vniuersus orbis victus vmo sanatus ac xp̄o est subiugat̄ de quo. Lrix. o. j. pulcre loqui

In festo penthe.

tur. Paragrarūt pīscatores or-
bem terraz. et infirmū cū inueni-
entes ad sanitatē reduxerūt. et
in ruina positū ad stabilitatē re-
uocauerūt. nō scuta monētes. nī
arcus tendētes. nō sagittas mit-
tentes. nō pecuniam largientes.
nō eloquētie sīfidentes. h̄z erant
nudi seculo. induit̄ xp̄o. paupes
h̄z dīvites. pecunia indigentes.
sed regnū celoz possidētes. non
habētes hūana solatia h̄z habē-
tes dñm suum r̄c. ¶ Et
victoriam qd̄ seqtur nisi pax et
tranqllitas. Hec em̄ ē finis belli.
¶ Aug. Hāc pacē a dño pmissā
pacē relin̄ vo. pa. m. d. v. Jo. i. 4
Hodie pfectissime ssecuti s̄t. cū
pac̄ auctore s̄. receper̄t. hāc int̄
in mēs sue tranqllitate habuer̄t
hāc foris et̄ i posse cū inimic̄ te-
nuer̄t. p q̄b̄ laborauer̄t. p q̄b̄
nō inutilis depcati s̄t. Ecce quō
bona prieiā p s̄. nō solū fcatiue
h̄z et̄ iniciatiue ssecuti s̄t fidles
¶ Que et̄ exteriorib̄ signis de-
notant. Nā ignis lucēs. feruēs
atq̄ deficiētes renouēs ac deles-
ctans claritatē visiōs. pfectōem
fruitōis. plenitudinē gaudiū re-
pīntat. lingue dispertere h̄z vnite
vnionē potētiaz in dō. et cū pxiō
Quiq̄gesima libertatē ac pacem et
oīm restitutōz. Uehemētia soni
et spūs. fortitudinē ac pītēfigu-
rant brōz in pīria. Un maifelū
est h̄ festi magnitudo ex eī pī-
tē. q̄ ppetue festiuitatē statū op-
timū repīntat. Quo nos h̄t̄ s̄.

dignos efficiat sua pītē inhīta-
tōe. et inseparabili solatiōe. q̄ cū
pīt̄ et filio viuit et regnat deus p̄
omnia secula seculoꝝ Amen

In festo btissime trinitatis fmo. I. in or. XXXIX

Benedicat nos deus. d̄s nr̄
bñdicat nos de⁹. Ps. 66. A Magna nobis
hodie festiuitatē sc̄tā m̄ ecclia
istituit celebrand. festū videlic̄
supbñdicte et iduudie tñitatis.
ad nutriēdā fidei pietatē. ipam
qz h̄ emergētes heresēs defendē-
dam. ¶ Lū em̄ ariana heresēs
filiū et s̄. a p̄t̄ tanq̄ creaturas a
creatore subaliter separans sua p̄-
fidia plimos maculass̄. sancta
mater ecclia suos filios ab hac
p̄fidia. docēna pīt̄ illūiare sa-
tagens. p̄ distincta festa. ntīca-
tis. pasche. pīt̄he. psonaz appro-
pata. hodiernā solennitatē sup-
addit. quā nō alicui psonaz. h̄z
vnitati simplic̄ vītē atfbuit. vt
sic in pōrib̄ vnitatiē in tñitate
ita hodierna festiuitate i vnitati-
te tñitate deuotissimē adorē. Ad
hāt̄ defuit z̄bā pp̄he q̄ait. Ben-
edicat nos d̄s r̄c. i q̄ trīna ssecu-
tōe. tñitate exp̄mit psonaz. U-
nitatiē h̄o ecentie cū singulr̄ s̄biū
git eū. vt ait m̄gr̄ dī. 2. pmi. Sz
q̄. fīm Bern. f. 32. sup cantica.
Utraq̄ cognitio. dei. et sui. necia
est ad salutē. Nō inq̄ absq̄ co-

Bermon

gnitōe sui saluat. De q̄ m̄t̄ salutis hūilitas orit̄ t̄ tior dñi Sed nec poterit esse spes salutis cū dei igrantia qz iegrans iegrabif. t̄ qz nec amare quē nescis. nec h̄re poteris quē nō amas. Prio ḡ nob̄ inq̄rēdū qd p nomē d̄s intelligē dū Deinde quō i talit̄ intellecto psonaz t̄nitas imaginanda Ac demū d̄ attributis psonaz aliqd buiter dissērendū De quo p grā spetranda Aue. **B** Circa p mū. qz fm Aug. 1. de doc. xpia. D̄es c̄ cūqz lecte fucit aut op̄ nō is. deū nām excellētissimā c̄e sentiūt. q̄ nihil meli. nihil sub lumi ex cogitari poterit Et qz qz hanc nām quā sonatē nomie d̄s cogitat̄. diversi diūsimode inq̄rant. oēs tū certati p excellētia deī dimicat. nec qz inueniri p̄t q̄ b̄ deū credat. q̄ est aliqd meli. Sz oēs b̄ esse deū sentiūt qd ceteris reb̄ oīb̄ anponūt. Un ad inq̄rēd q̄ do sint attribuēda t̄ q ab eo remouēda. hāc poit r̄ glaz in suo monologio anf. Sic ne fas est cogitare vt sub a sup̄me nāe sit aliqd. q̄ meli sit aliqd mō n̄ ipm. sic ncce ē vt sit qdqd oīno meli ē qz nō ipm. D̄o ē. do attribuit p̄dicatiue qdqd meli est in qcūqz ipm qz nō ipm. i. qdqd tle est q̄ cui libz meli est c̄e tale qz n̄ tale. Et ab eo negat qdqd in ali q̄ meli est nō tale qz tale. Scdm quā reglām facile oīdit. q̄ deū ncce est c̄e vīventē sapiente. potē tem. iūstum. verū. br̄m. tēnū. &c.

XXXIX

Ipm ho nō c̄e corp̄. aial. hoīem. Siquid alicui puta spūi meli est nō c̄e aial. hoīem. cor̄. q̄z else tale. t̄ qz fm Rich. 1. detri. c. 20 Löttinger videt q̄si qdām dote nāe. q̄ cūcti pene tam erudit̄ qz mī erudit̄ solēt h̄re familiare t̄ q̄si p regla tenere. deo sc̄z qdqd optimū iudicat incūctant atfbu ere. Lui et̄ cordat ph̄s. jz. me. dicens Eya q̄ fm se illi optima et sempiterna esse. Ex q̄ manife stū est. q̄ qdquid deī est. summe id est. vt dt Anf ybi s. Est ergo summā essentia.

Summa

essentia
vita
iūsticia
sapientia
veritas
bonitas
magnitudo
pulcritudo
imortalitas
icorruptibilis
imutabilitas
beatitudo
eternitas
potestas
vnitas

L Heclunt que gentiles ph̄i. de deo. r̄onis naturalis ductu cognoverunt. que vīnam nō a multis ignorarent xpianis. cui ignorantia destructō est totius religionis. sicut cognitio radix et fundamentum omnium vir tutum. vt infra dicitur.

In festo trinitatis

Verz nō solum illa. s^z et alia quo rō non ptingit. fides catholica ab ipsa summa veritate reuelata nobis firmissime credenda tradit. s^z illam summā naturā quā dēū dīcim⁹. vñū solum vez et simplicissimum dēum esse in suba. et trinū in psonis. p̄m et filium et ss. Et licet pater totus dēus est. filius totus dēus est. et ss. totus dēus. qz vna et tota diuinitas in singulis est. nō tñ p̄ filius est nec ss. Filius nō pater est nec ss. Nec spūssanc⁹ pater ē aut filius. qm vñus ē dē⁹ pater de nullo genitus. qui solus esset taliter de seipso vnum genuit filium sine initio. dēū sibi coeqlez et eadē q̄ ip̄e naturaliter coeterus ē diuinitate coeterū. Et vñ⁹ solus ē filius de vñ o patre nat⁹. Unus solus spūssanc⁹ de patre et filio in eiusdē nature idemperitate coequalis et coetern⁹ eque pcedens. Quia tñ tres vnum dēū credimus. eo q̄ p̄s us vna eternitas. vna naturaliter est trium psonaz dñi nitas. ideo p̄ hanc vnitatem natu ralem totus p̄ in filio et s. sc̄tō ē et totus filius in p̄f et ss. est. totus quoqz ss. in patre et filio est. Nullus horū extra quilibz ipoz est. qz nemo aliū qui pcedit eternitate aut excedit magnitudine aut supat p̄tate. Hec in sententia Aug. in de fide ad petz. Et licet hec a nobis plene intelligi non p̄nt. sicut b. Ambro. dt. et allegat

mḡ. dis. 9. p̄mi. Nam mens deficit. vox silet. nō mea tñ inqt s^z et angeloz. tñ ut puriores de dō dceptus formem⁹. et de psonaz emanatiōe vtcunqz loqntes n̄ hyl carnale cogitem⁹. fm sc̄tōz patrū scripta. ex actibus nostris manuduci possum⁹. **D** Intellect⁹ itaqz noster dum aliqd intelligit intuitiue. fingit in se quandam imaginē simillimā rei intellecte. quā in seipso tanqz in speculo intuens. rem intellectā quasi pñtez recognoscit. Et hec imago ficto simillima ē. et talis in esse obiectiuo. qualis res cui⁹ est imago in esse subiectiuo. Exemplū de artifice vidente domū extra. statim fingit domū simillimā intra. Sicut imago in spe culo. simillima appet rei cui⁹ est. que si vere esset in speculo talis qualis appet. vere simillima ēēt. Sic intellectus n̄ dum intuitiue intelligit seipm. fingit in se q̄sī sui ipsi⁹ speculo imaginē simillimā sibi. Et si h̄ret vñm pductiū realiter sicut fictiū. pdusceret de seipso. et in seipso imaginē suam. p̄ omia sibi subalem et eiusdē rōnis. Imo in nullo absolu luto differentē. sed sola pductōne distinctam. et p̄ vñs tale pdutum esset vere ab eo genitū et filius eius. qz viuens de viuente eiusdem rōnis. **S**ic est in illa summa trinitate imaginandū. Nam pater in diuinis q̄ a nullo est. pfectissime et eternaliter suā

Bermon

XXXIX

essentiam. et quidquid est agnoscēdo. in scipso q̄si in speculo limpiissimo. verbū siue noticiam vel imaginē simillimā sibi intellecto nō singit s̄ realiter et vere p̄ducet. q̄ ip̄s⁹ dicere p̄ducere est. dīcente p̄pheta Iōsle dixit et facta sunt Et hec imago p̄ducta ḥe ē filius. sibi p̄ oia equalis. in nullo ab eo distincta. nisi q̄ p̄ducta est a patre p̄ducente. ppter qđ est essentialiter id qđ pr Nō aut pater. q̄ nō p̄ducens s̄ p̄ducta. sed tñ patri īsubalib⁹ coetera. coequalis. t̄i patre semp manens. Et h̄ immittit Aug⁹. 15. de trini. cum dt. Verbū pris de scia patris nasci Nec quo ad p̄ductionē filij. De hoc aliqd sup f. 2. de festo penthe. fini magis natōem b̄ti Aug. in de cognitōe vere vite p̄pe finem. Ego voluntas quoqz creata. eo ipso q̄ diligat aliquid. nō habet frutē p̄ductiū vel fictiūnam alicui⁹ si milis amato. s̄ posita dilectione h̄ vim donatiū. qua p̄t aliqd donare siue sile. siue dissile obiecto amato. si habet. p̄enit. si nō habet. p̄duceret si posset Ita aliquo mō similis unaginari possumus in diuis Nam pater sua voluntate diligat se. essentiā suā et filium amore essentiali et infinito. et eodem amore filius diligat patrē. seipm. et essentiā Virtute illius amoris pater et filius p̄ducunt donum infinitū. equa le ei qđ amatūr. qđ tanq̄ donū

gratissimū pater donat filio. et filius redonat patri. qđ q̄ infimū est. idem p̄fificat dīne essentie infinite. et ita est verus deus. patri et filio p̄ omnia coequalis. et hoc donum est ss. Qđ q̄ p̄tute amoris p̄ducitur. idō amor fre quiccei noiatur. sicut dt Rich. Pater amor īpendit filio. et filius rependit. Et eodē mō dī nexus patris et filij. p̄ modū domini. dilectū et redilectū vniuentis. Et cōio vtriusqz. tanq̄ donum vtriqz mutuo datum. sic et spūs vtriusqz F Ex illo colligit quid accipe vel cogitare debeatis cum auditis filium in diuis. nō p̄sonā aliqz a patre separam ab eo qualitercūqz genitā. s̄ co gitare debes; quandā pulcrām patris imaginē. in ipso p̄t tanq̄ in speculo clarissimo manētem. in qua pater et dīna essentia. et oē cognoscibile declarat et relucet. Sic dum ss. audis. cogita donum infinitum. qđ pater et fili⁹ imago sua. ex infinito amore q̄ sed diligunt in se p̄ducendo sibi īpendūt et rependunt. sibi per omnia equē dignū. et eiusdē bonitatis et p̄ oia essentie. manēs in ipsis. idē fin subam. distinctum fin p̄sonam. Ex illo eriam p̄ considerari. quare potentia. sapia. bonitas. et cetera attributa. q̄ cum omnia ad illa tria reducant. cum equē dīueniūt patri et filio et ss. nec vni magis q̄ alteri. q̄ oia hec fundant in diuinā essentia.

In festo trinitatis

verius sunt diuisa essentia. q̄ est vna et eadem in trib⁹. Patri tñ attribuit potētia. filio sapientia. et bonitas spūi sancto. sic dicit mḡ dis. 34. pmi. Lū em p̄ pn̄cipium est tot⁹ diuitatis. vt dt Aug⁹. ⁊ Joh. i. In pn̄ erat verbum. Et in creaturis virtus siue posse p̄ducti ē formalis vel eminenter in pn̄ p̄ductino. idō p̄tētang⁹ pn̄ attribuit potētia. filius aut p̄ducit p̄ modū intellec⁹tus. ppter qđ et verbū est. idō sapientia et quidqđ ad intellectum p̄tinet attribuit filio. Spūssanctus pcedit p̄ modū voluntatis virtute amoris. idō bonitas. benignitas. amor ⁊ qđquid ad voluntatē p̄tinet attribuit spūisco. Ex his aliquid et imperfecte p̄t̄ quo intelligēda est unitas diuīe essentie in trinitate psonar̄. ⁊ psonar̄ trinitas in essentie unitate. qua pphā subtiliter desiguit cū dixit. Benedicat nos r̄. Et tñ de pmo. **H** Audistis de trinitate ineffabili ⁊ increata. sup̄ est modicū adūcere de m̄ra trinitate creata. q̄ h̄ trinitatis increata templū est. Ipsa namq̄ trinitas supbenedicta hoīem ad sui imāgīnē creans in pn̄ t̄pis fm̄iam. **S**en. i. In ipa essentia aīe constituit. m̄orū. intellectū ⁊ voluntatē. p̄ q̄s dei capax est. vt sit templū dñi. ipm bñdicēdo inhabitat̄. ⁊ inhītando bñdicens. ⁊ inq̄ntum capit noticia ⁊ amore. imago est rep̄tans trinitatē in

creatā. Et licet rō imāgini in natura anime fundat. tñ sola dei inhabitant̄ bñdicēdo pficit. vt vult Aug. xi. 7. 12. de tni. Nrm̄ ergo erit templū hoc ornare et p̄parare. q̄t̄n̄ dignet dñs sua bñdictōne inhabitare. Prepare q̄dem p̄ viciōz evacuatōz. D̄ma re p̄ regalū carat̄ inscriptōz. vt vere in nob̄ luceat summi regis imago ⁊ superscriptio. Sit h̄si mēoriā nr̄am inscripta diuīe legis mādata pingant. Si oēs in collectus nostri cogitatiōes ⁊ siliā in ipso p̄maneāt. Si volūta tis nr̄e actus et desideria ei tāq̄ fini vltimo inhēreāt. vt potētie patris memoriā subiectā tumor ⁊ latrā. sapie filij intellectū nostrū p̄porcionēt pudor ⁊ reverētia. bonitati sancti spūs volūtem nr̄am p̄glutinet amor ⁊ obedientia. **H**ec omnia obtinere possum⁹. si deū fm̄ p̄dicta ḥgno scimus ⁊ sedule meditamur. qđ multa? Tota causa irreligiositatis xpiani populi h̄cc est. q̄ deū quē ore fatent̄ aut ignorant̄ aut nō cogitant̄. Et e diverso tot⁹ religionis causa est. dei fidelis cognitio ⁊ frequēs meditatio. **S**īna est will. p̄sien. de fi. et le. ⁊ Joh. gerf. dicentes in libello de meditatiōe. Absq̄z meditatiōnis exercitō. null⁹ secluso mira culo dei sp̄cali ad pfectōz. Item platois dirigit. aut puenit. nullus ad pfectissimā xpiane religiōnis normā attingit. smo vix se

Berino

XXXIX

Sponsit. Ps. In meditatōe mea exard. ig. Nec mirū. qm̄ teste sapiente. Nosse dēū sūmata iusticia est. et scire iusticiā et virtutē ei⁹ radix imortalitatis Sap. 15. Quō em̄ xpianisue carni ac mūdo suinetes. si dēū saltem tanqz gētisē gnoscerent. tā turpiter ab eo i sua duerlatōe declinaret et creakē qsl̄ meliori bono adhēreret? Qua ppter carissimi si in cuncti veris frutib⁹ crescere cōplaceat. dei noticiā meōrie infigite. itellectū meditatōi freqn̄ cogitātes qd sit ds. **D** Quis nāq hūc. sūmū bonū. desiderabilissimū oīm. deliciosissimū. mīficordissimū et sup oīa amantē cūcta q̄ creauerat. et marie hoiez quē repauerait. et nō desiderablit qret et amabit? Quō em̄ in oīb⁹ qd bonū ē et desiderabile qūt. et qd meli⁹ reputat̄ peligūt diligētius. immo et laboriosi⁹ p̄ equūt. et qd optimū et in se et nobis crederent nō amarēt. desiderarent sed penit⁹ negligenter. p̄sertim. cū multoz doctorz sit opio. q̄ vltim⁹ finis ppter infinitatē sue bonitatis nrām voluntatē absorbeat. yt nō possit attente cogitari et nō amari? Quis hūc cogitat̄ sapientissimū. oīa vidēte. cōoculi m̄lto pl⁹ lucidiores sup solēm. circūspicētes oēs vias hominū. Ecc. 23. Verissimū quo qz et instissime omnia regentē. et a temerario iudicio ac blasphemia in deūm non se tempabit?

Sciens qz nihil fīr. quod non de interiori atqz intelligibili au la summi impatoris egrediatur sīm in ineffabūle iusticiam atqz sapientiam. vt dt Aug⁹. 3. de tri. **N**am et sapientū hominū regimina ac actus nō iudicam⁹. licet intentōnes eoz et fines ignoremus. Quinimo qui hec meditatur. patiēter sustinet sicut p̄spe ra sic et aduersa. quomō p̄ mes dici et sapiētis. sectiones suffert et pocula. Sed et solicite canebit. ne quid pudendum coram diuine maiestatis oculis cogitat̄ vel operetur. **O**mnia em̄ in oculis dñi agere impudēter et sine timore. nō est homis qui credit hec dēū inspicere et videre. ait Wilh. vbi sup. hinc Boeti⁹. 5. de sol. p. vlti. **M**agna vobis inquit indicta est necessitas pbitatis. cum ante oculos agitis iudicis cuncta cernentis.

C Quis deniqz hunc potētissimum. fortissimum. eternuz cogitabit et non timebit? Sciens eum vite et mortis potestatem habere. eiusqz ditioni omnia subiecta. Immo non ei spe firma tanqz fortissimo adiutori inherens. nihil preter ipsum timebit. sed et tanqz vniuersitatis dominū venerabitur colet et adorabit. **V**ides quantum in nobis confert meditatio dei eiusqz potentie sapientie et beatitudinis summe. Qz si in se ipso cognoscere non vales. saltem

In festo trinitatis.

in eius opibus attende. in creatōne potentia. in gubernatione sapiam. caritatē in repatōe. De nīqz in omni creatura p̄sideras modisue limitatōz. spēm. et ordīnē ad finē. p̄mū potētiam. scđm sapiam. tertiu bonitatem testifi cat creatoris. **Sic** dēum cognoscētes et meditantes. imaginem nostram prep̄am⁹ et o:nam⁹. eu: qz ad nos venturū cū bñdictōe. Fidimus. adiocatū p̄ nos clāmātes suppliciter. bñdicat nos deus. deus nr. bñdicat nos de⁹. Quod ipsa p̄stare dignetur trinitas benedicta. Amen.

Termino secundus vnde supra in ordine. XL.

Benedicat nos deus deus noster. bñ. n. de⁹.
ps. 66. **I**n hodierna festiuitate beatissime trinitatis loquendū est de summa et incomp̄ hēsibili trinitate. Ilsa c̄ em sūmū bonū teste Aug. de tri. qd pur gatissimis mentib⁹ cernit. Mēris em hūane acies inualida. in tam excellenti luce non figitur. nisi per iusticiam fidei emundet. De qua cum modestia et timore agendum est. atqz attētissimis auribus et deuotis audiendū. vbi queritur vnitas trinitatis patris sez et filii et ss. qz nec piculosius alicui eratur. nec laboriosius aliquid querit. nec fructuosis aliqd inuenit. hec Aug⁹. Et

ror in p̄n⁹. piculosior est in p̄nci piatis sim p̄hm. Ilsa aut̄ trinitas supbñdicta p̄ncipiū est totius creature. et fides trinitatis p̄ncipium et fundamentū ceterorum fidei articulorū. Und̄ nihil recte credit qui in fide trinitatis summe erat. Clerū errare nō p̄t culpabilis qui eiusdē doc. Aug. regulam tenet. qui li. quo s̄ sit. Non p̄igebit me inq̄t sicubi hēsito querere. non pudebit sicubi er: o discere. Quisquis gaudit hec vellegit. vbi piter certus est pergit mecum. vbi piter hēsitat q̄ rat mecum. vbi erorem suum recognoscit redeat ad me. vbi me errare cognoverit. reuocet me. ita ingrediamur simul caritatis viam. tendētes ad eum de quo dictū est. querite faciē eius sp. Deniqz licet laboriosum sit querere. tanq̄ id qd hūani ingēnū facultatē excedit. est tñ fructuosius oibus alijs agnoscedū. Illi em̄ appropiate corñdet visio beatifica eiusdē summe trinitatis in pmio. quo melius nihil vnde Aug⁹ in de agnitione vere vite iuxta p̄ncipium ait. Divinitatis essentiam rōnabiliter inuestigare est ad vitam eternam festinare. Hanc hō negligendo ignorare. est utiqz ad mortē indefici entē p̄perare. Tria igit nobis de trinitate supbñdicta cum omni humilitate sunt inuestiganda. sc̄z essentie vnitatis. p̄sonaz trinitatis. operaz in se gabilitas. que